

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Vasárnap, július 8.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Mikép vált be a nyári színház?

Üdvös példa.

Egyről-másról. Irta: Vay Sándor gróf.

Halál az idegenekre!

Hegedüs Sándor főgondnoki beiktatása.

A felmentett Sipido.

Egy század huszár tűzveszedelemben.

Bullert elfogták.

Becsapott kivándorlók.

Gyilkos napsugár.

Pusztító orkán Aradon.

A vélegény bosszúja.

Tárcza: Bölcsesség a szerelemben. Irta: Latzkó Andor.

Csarnok: A jukker-asszony. Irta: Kövér I.

Mikép vált be a nyári színház?

Arad, július 7.

Egy álló hónapja már annak, hogy a Marosparti színházban folynak a szini előadások; épeleggel elégséges arra, hogy megállapíthassuk, mikép valósulnak meg a szinügy állandósításához fűzött szép remények és hogy megtermi-e gyümölcsét az a páratlan áldozat, melyet a város közönsége a szinügy fellendítéseért hozott.

A színházi rovatban elég sokszor és szakavatottsággal tárgyalták e kulturális szempontból fontos ügyet és e tárgyalások magja az volt, hogy sehol az országban nem mutatkoznak oly tökéletesen mindazon előfeltételek, melyek a szinügy állandósításának felette kedvező prosperálását biztosítják, mint épen nálunk Aradon. Ez a körülmény megkönnyíti mind-

azon faktorok eléggé nehéz munkáját, melyek hivatva vannak a szinügy állandósításának szép eszméjét nálunk megvalósítani. Ezek a faktorok pedig névszerint: a színház vezetősége, a szinügybizottság, a működő színházi személyzet és a nagy közönség.

A színház vezetősége, tehát Leszkay András szinigazgató, már az első hónapban annak bizonyosságát nyújtotta, hogy ügyesen fogta fel a helyzetet és a műsor összeállításában, a látványosságok, a kiállításos darabok beszerzésében, a szórakoztató és mulattató mutatványoknak a műsorba való felvételében, mindenképp azon igyekezett, hogy a társadalom azon rétege is, mely a színházba nem igen volt bejáratos, olcsó pénzen nemes és nemesítő szórakozást találjon; a kényes igényű színházi közönség pedig a nyári melegben is szívesen kereste fel a nyári színházat.

— Ez pedig nagyon nehéz feladat volt és hogy sikeres megoldásra talált, bizonyítja az, hogy esténként nagyszámu közönség gyönyörködik a mindenkor előadásokban. — A színház vezetősége tehát ügyességgel párosult leleményességgel biztos alapot adott a szinügy állandósítása eszméjének, mely alap oly szilárd és erős, mint az, melyre a nyári színházat felépítették.

A szinügybizottság kiváló érdemeket szerzett magának azáltal, hogy határozataival és intézkedéseivel megadta a színház igazgatónak a lehetőséget arra, hogy a nyári színház könnyebb igényeket kielégíthessen. Ezen határozataiban igen helye-

sen szem előtt tartotta, hogy a színház akkor is betölti hivatását, ha szórakoztat, és ha a komolyan oktató praeczeptort szabadságra küldi egy-két hónapra.

A közönség, ez a nagy iskolás-gyerek, szintén pihenni vágyik és neki is jól esik, ha a feszélyező iskolai szabályokat felváltja a szabadság, a gondtalanság és ha a mély bölcsességet magába foglaló drámai művek helyett, könnyű irányu novellákban, tündérregékben, könnyed zenében és táncban szórakozhatik. A szinügy-bizottság ilyképp fogta fel a helyzetet, és hogy ez jól van így, mutatja az, hogy a színház és a közönség kölcsönösen megvannak egymással elégedve.

A színház személyzete pedig, a tulajdonképeni megtestesítője az eszmének, oly magas nívón áll, hogy e tekintetben valóban a legnagyobb elismerés illeti a társulat minden egyes tagját. Jó kedvvel és szép ambícióval iparkodik mindegyik a legjobbat nyújtani. Es ha egyik-másik magas drámai alakításokra hivatott tehetségét, kisebb és könnyebb szerepekre fordítja, ezt is szívesen teszi, mert a jó ügynek ezzel a lemondással is szolgálni tud. A szinügybizottság tehát kifogástalanul működik és igen gyakran oly összevágó előadásokat produkál, hogy a fővárosi színházak bármelyike is megirigyelhetné.

Ily körülmények között nem kell csodálni, hogy a nagy közönség szívesen pártolja a nyári színházat, mert megtalálja benne mindazt, ami kellemes szórakoztatására alkalmas.

TÁRCZA.

Bölcsesség a szerelemben.

Irta: Latzkó Andor.

Mint a fakadó rózsza biboros szirma, olyan volt a Fatime arczocskája, mint a harmatcsepp ragyogása a hajnali napsugárban, úgy villogtak a Fatime szemei; habtestéhez lágyan simult a finom damaszi selyem és a lilium illata megsemmisült az ő közelében.

Tejbe fürösztötték mindennap a szolgálói, rabszolgák hajtották a feje felől a legyeket, s a Mohamed paradicsomában sem gondozhatják jobban az igazakat, mint a hogy Fatimet ápolták a padisah háremében. A hatalmas ur egész nap ott térdelt az ottománja előtt, turbános fejét oda hajtotta az ő búbajos feje mellé s így leste minden kívánságát, mint az utolsó rabszolga sem az ura parancsát.

— Nézz ide Fatime, mit tétettem az asztalra s szólj, hogy tudsz-e még kívánni valamit? Délről hozattam a gyümölcsöt, keletről a selymet, nyugatról mindent, a mit szépet és jót csak készítenek a gyaurok; egy intésdre száz rabszolgának leüttem a fejét, csak felelj végre: Szeretsz-e Fatime?

Es a szép Fatime lehunyta gyönyörű szemét, unottan fordult el a könyörgő padisáhtól s kedvetlenül felelte:

— Nem szeretlek, effendi!

— Mit tegyek hát, hogy megszeressél? — zokogott a hatalmas férfi az ottomán dagadó párnába rejtve könyáztatta arcát, — parancsolj Fatime és én megteszek mindent. Lángra gyujtom a palotáim, elbocsájtom a szolgálóimat, koldulni megyek a kenyeredért, csak szeress!

— Effendi, — válaszolt a szép leány, — te nem vagy férfi! Egész nap itt gubbasztasz a kerevetem mellett, esdekelsz a szerelmemért és elfelejted a hitvesedet. Eredj a gyaurok ellen, terjeszd a próféta holdját világszerte, hogy a hősök közt elsőnek említsék neved az énekesek és kőlapjaikra véssenek a tudósaink! mint hős térj meg és én csókjaimmal fogom leoldani a saruidat.

— Elhagyjalak? Téged? — szólt szomorúan a padisah, — de azután meggondolva magát, felugrott a kerevet mellől, kardot öltött az oldalára, fölfegyverezte a rabszolgáit és elindult harcolni a próféta dicsőségeért és Fatime szerelméért.

Három hónapig volt oda, s már irtózat fogta el az egész nyugatot. Harmincz csatában verte meg a gyaurokat és haza érve, egy egész ország kincseit rakta a Fatime lábai elé.

— Megtettem, búbajos hurim, mindent, a mit kívántál: Háromszáz templom és váron ragyog a próféta holdja, s nagy hangon zengetik a költők dicsőségemet. Nézd, a homlokomon és a mellemen hány sebet ütöttek a

gyaurok, de egy kutya sem élte túl a vakmerőséget! Szólj tehát, Fatime, tudsz-e most szeretni?

Es Fatime körülfonta habkarjaival a padisah nyakát, s csókokkal borította beforradt sebeit.

Boldog lett a hatalmas ur, olyan boldog, hogy nem adta volna boldogságát a paradicsom összes gyönyöreire. Két álló hétig nem szűnt meg a szép Fatime forró szerelemmel viszonozni az ő lángoló szerelmét; de a két hét vévén ismét lanyhábban viszonozta az üléseit, s közömbösen hallgatta unalmassá vált szerelmes beszédeit.

— Fatime, — jajgatott a szerelmes nagy ur, — te már nem szeretsz!

— Uram és parancsolóm, — válaszolt a leány, — ime, én megkísérlettem minden, de nem tudlak igazán megszeretni! Hős vagy, férfi vagy, mindent megteszel értem; de a szívem még sem lesz a tiéd.

Ekkor a kétségbeesett padisah elhivatta a város legbölcsebb férfiuját, s elpanaszolta neki a szerencsétlenséget:

— Éjjel-nappal ott vagyok mellette, szemiből lesem el a kívánságait, én, a hatalmas padisah, olyan alázattal szólok hozzá, mintha a rabszolgája volnék, és ő nem szeret!

— A nők, — szólt a bölcs, — uralkodni és szeretni nem tudnak egyszerre. Uraikodj rajta, fenséges padisah, parancsolj neki, a mint az hozzád illik; korbácsoltasd meg, ha nem

Mindezekből azt a tanúságot merithetjük, hogy nálunk Aradon, a színügy állandósításához fűzött szép remények legnagyobb részt megvalósultak és e tekintetben is vezetünk a vidéki városok között. Most már csak a tökéletesítés körül kell fáradoznunk és az egyes faktorok komoly törekvésében meg van a garancia, hogy a megkezdett uton tovább haladva, e tekintetben is meg lesz a legszébb eredmény. △

Üdvös példa.

Budapest, július 7.

Az a kínos incidens, amely Székelyudvarhelyen most legutóbb kicsi hija, hogy meg nem zavarta a felekezeti békét, egy szerencsés véletlen folytán teljesen elsimult és hála Hegedüs Sándor miniszter intervenciójának, minden keserűség nélkül ért véget.

Udvarhelymegye alispánja átiratot intézett *Menyhért* András ev. espereshez, aki az átirat néhány passzusában az egyházi autonomia megsértését látta, ami annyira elkeserítette, hogy egy protestáns hetilaphoz cikket írt az alispán és a vármegye ellen. Ez a polemia meglehetősen nagy elkeseredést keltett, ami már-már nyílt harcban tört ki, a midőn Hegedüs miniszter a vármegyébe érkezett. Egyik fő gondja volt a feleket kibékíteni egymással, ami az ő tapintatos modorának és határozott liberális szellemű nyilatkozatainak következtében sikerült is. Az alispán kijelentette, hogy az autonómiát megsérteni nem akarta, mire viszont az esperes félreértésnek jelentette ki az egész incidenst. Így az összes érdekelt felek kibékülve távoztak el a főispán lakásáról, ahol a kibékítési aktus végbement.

A miniszter azután az erre következőt fogadásnál az esperes és a ref. egyház kollégiumának tanári kara előtt olyan nyilatkozatot tett, amelynek messze kiható hordereje van s amely nyilatkozat teljesen alkalmas arra, hogy a protestáns egyházban itt-ott észlelhető nyugtalanságot egészen elenyésztesse.

A miniszter biztosította a küldöttséget arról, hogy néhol felhangzott méltatlan gyanúsításokkal szemben a protestáns autonomia semminemű csorbulást szenvedni nem fog s ha a felekezeti béke bármi tekintetben is kormány-

zási eszközök folytán megsértetnék, inkább kész volna lemondani állásáról, semhogy ezt eltűrje.

Ez a határozott nyilatkozat bizonyára le fogja csillapítani a protestáns egyházi férfiak nyugtalanságát, másrésztől garanciát nyújt arra nézve, hogy a kormány nemcsak hogy nem akarja érinteni a felekezeti érzékenységet, de sőt épen a felekezeti béke fentartására és helyreállítására törekszik.

Az országnak minden békés polgára és jó hazafia örvideni fog Hegedüs miniszter szerencsés kezű közbelépésének és udvarhelyi sikerének. Tapintatos közbelépése őszinte elismerést, köszönetet és hálát érdemel. De egyszerűs mind üdvös példát nyújt arra nézve, hogy miként kell a félreértéseket elsimitani és miként kell ellenséges szenvedélyeket lecsillapítani.

Hisszük és reméljük, hogy Hegedüs miniszter példája számos követőre fog találni az országban.

Igy aztán biztosítva volna a felekezeti béke mindonkorra. **Saturnus.**

TÁVIRATOK.

A nápolyi herceg utja.

Konstantinápoly, július 7. (Saj. tud. táv.)
A nápolyi herceg és neje *Romeo gróf és neje* álnév alatt inkognitóban ideérkezett.

A trieszti hajóraj.

Trieszt, július 7. (Saját tud. távirata.)
A *Montecuccoli* gróf altengernagy parancsnoksága alatt álló nyári hajóraj most Piranóban van. *Montecuccoli* ma reggel Triesztbe érkezett és este visszatért a tengernagy hajóra. A hajóraj Pirano előtt megvárja az angol flottát, a melyet hétfőn idekísér.

Orosz katonai ünnepély.

Pétervár, július 7. (Saj. tud. táv.)
Miklós császár ma délután *Nikolajevics Mihály* nagyherceggel, az udvari miniszterrel és a hadügyminiszterrel *Cholmba* (lublini kormányzóság) utazott, hogy jelen legyen a moszkvai 25. testőrgyalogezred 200 éves jubileumán.

Az elnök-jelölt.

Kansas-City, július 7. (Saját tud. táv.)
A republikánus ezüstpárt *Bryan*-t jelölte az elnökségre.

Jammont ügye.

Páris, július 7. (Saját tud. táv.)
A nacionalista községtanácsosok olyan határozatot hoztak, a melyben választóik nevében fölháborodással tiltakoznak *Jammont* tábornoknak a hadsereg főfelügyelőségétől való felmentése ellen.

Halál az idegenekre!

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 7.

Kínában, mint az újabb események mutatják, most már csak ez a jelszó. De hogy a kínaiak nemcsak a mézszárláshoz, hanem a diplomazizáláshoz is értenek, arra érdekes bizonyosság a cunghijámennek (külföldi hivatal) ama hivatalos jelentése, a melyet *Ketteler* német követ meggyilkoltása fölött tett. Azt mondja, hogy a legmélyebb általános megbotráncolásra a német követet a cunghijámen épülete előtt a fölkelők meggyilkolták. China mélyen sajnálja azt az eseményt.

Egyébiránt ez nem is csoda. Hiszen az európai, ha diplomata akar lenni, ahhoz czopfira van szüksége. Hát a kínai, a született czopfós, az ne legyen ravasz diplomata? . . .

Különben beszéljenek a tények. A cunghijámen mélyeséges sajnálkozása dacára egy másik telegramm azt mondja, hogy *Pekingben már egyetlen élő európai sincsen s hogy azok nem influenzában pusztultak el, arra eléggé rámutat a pekingi angol követség házában rögtönzött vérfürdő, a melyhez fogható eseményre a közelmúltból nem emlékezünk.*

Németország most már nem áll egyedül. Az övéhez hasonló sérelemben Anglia, Belgium és valószínűleg több európai állam osztozkozik. A követségekkel szemben rémületes módon bánnak el a kínaiak. Gyilkolnak, őrlöngnek, még a holttestekkel is vérlázító módon bánnak el.

A forradalom politikai következményeit

engedelmeskedik és meglásd, oh uram ő szeretni fog!

— Megkorbácsolni Fatimet! — felelt dühösen a padisah, — bölcs, te bolond vagy, hogy ilyet mersz ajánlani. Különben jó, maradj itt, én megteszem a mit mondtál, mert mindent megtennék Fatime szerelméért; de figyelj, ha ő meggyülöl kegyetlenségemért, néhány óra múlva élettelen tested a kertem legmagasabb fáján fog himbálózni.

— A mint akarni fogod, uram és parancsolóm!

Es a padisah bement Fatiméhez, s kezeibe véve hófehér kezeit, újra kezdte rajongó vallomásait.

— Nem szeretsz hát! — szólott végre türelmét veszítve, — akkor rettegj haragomtól! Szolgák jöjjetek ide, fogjátok meg ezt a lányt, hadd mutassam meg neki, hogy ura is tudok lenni, ha ő maga úgy akarja!

Es itt korbácsot ragadott a padisah s végig verte vele Fatime gyönyörű szép hófehér vállait.

Szegény Fatime nyöszörögve, jajgatva hanykolódott az ottománán, de titokban azt leste, mikor térdepel az ura melléje, hogy bocsánatot kérjen, s ajkaival szívja fel kiserkedezett véréit.

De a padisah meg sem mozdult. Nagy füstfelhőket eregetett a nargilehéből, s látszólag érdeklődéssel nézte, mint emelkednek a kék fellegek lassankint egészen fel a me-nyezetig.

— Haragszol, uram? — szólalt meg nagy sokára félhalkan Fatime; de kérdése elhangzott a szobában s a nargileh füstje mindnagyobb gomolyokban terjedt szét a magasban.

— Uram! nem hallottál? — hangzott ismét, miközben a leány lassankint odacsuszott a padisah mellé. Semmi válasz, csak új meg új füstfelhők, míg végre két lágy kar fűződik a haragos nagy ur nyaka köré és két forró ajk azt sugja fölébe:

— Szeretlek

„Szeretlek!“ Fatime szereti! újra a régi tüzzel viszonzza a csókjait, újra lángoló tekintettel merül a szeméibe.

Boldog volt a padisah és nagy boldogságában, mint tavaszi napfényben a hegyek hótakarója, olvadt el a büszkesége. És a mint ő napról-napra mindinkább átváltozott hatalmas parancsolóból alázatos szerelmissé, úgy esett vissza fokontint Fatime is a régi közömböségbe. Egyszer csak a padisah arra ébredt, hogy ölelő karjaiban ismét egy érzéketlen márvány szobor fekszik, s gyorsan megpróbálta újra a bölcs csodagyógyszerét.

De ezuttal Fatime keserű mosolylyal az ajkán annyit válaszolt:

— Tiporj szót, uram, ő! meg, ha neked úgy tetszik; de szeretni nem tudlak!

Kétségbeesetten járt-kelt újra a padisah palotája pazar termeiben, míg végre, hosszas gondolkodás után, maga elé hívatta újra a bölcsét.

Éz meghallgatta panaszát, elgondolkozott és így szólt:

— Te gyönge voltál, oh uram, s újból nem fogsz győzedelmeskedni a leány büszkesége fölött; de van még két tulajdonságuk a nőknek: a hiuság és féltékenység, e két gyöngegre építsünk egy tervet, s néhány percz múlva újra keblére fog szorítani.

Kifőzték a tervet, s a padisah bement a háremébe, hol a félig nyitott teraszon Fatime elmélázva hallgatta az alatt háborgó tenger csapkodását. Oda ült mellé és röviddel utóbb jelentették a szolgák, hogy egy vándor kereskedő kívánczik minden áron bejutni a padisah színe elé, hogy egy messze földről hozott csoda-portékát ajánlhasson fonséges figyelmébe.

A bölcs volt, kereskedőnek öltözve, szakállában és saruin az országot porával.

— Hatalmas padisah, igazhívók büszkesége! — szólott a földre borulva, — dicsőséges hirneved elhat egészen a legtávolabb országokba, s még a hitetlenek is áhitattal ejtik a nevedet! Messze innen, a hegyek alján, ki fölneveltem egy leányt, mesés szépsége vetekedik a hurik szépségével, kik a hősöket ápolják a tubafa árnyékába. Neked neveltem azt a leányt, — fonséges padisah, — egyedül csak te hozzád méltó ez az isteni szépség. csak a te háremedben van helye ennek a tündéri jelenségnek, melynek kedvéért megáll a lenyugvó nap az égen, hogy tovább gyönyörködhessek gyönyörű természetén!

mindenfelé a legkomolyabban fontolgatják. A bécsi diplomáciai körök szerint 100000 ember nélkül Peking ellen nem tanácsos indulni.

Ugy látszik azonban, hogy a fejtegetésekre és tanácskozásokra nem sok idő marad, mert rövid időn belül a tettekre kerülhet a sor. Több állam kényszerítve van már Kína ellen indulni s akármilyen gyorsan következik is be, már úgy is megkéstek. Mert a tömegtelen megszárlás után megmenteni valót már csak keveset találnak, ezután legfőbb megtorlásról lehet szó.

Az angol követségnek június hó 30-án történt megtámadtatásáról csak most érkeznek részletes távirati jelentések. Ezek szerint a kínaiak behatoltak az angol követség házába, s az angolok kétségbeesett ellenállása után hozzáfogtak a legirrázatosabb megszárláshoz. Az udvar rövidesen megszárlásszerűvé vált, amelyben a kínaiak még a holttesteket is kitöltötték dühökkel. Ez alatt egy másik csoport befejezte a gyilkos művet.

Pétervárra az a hír érkezett, hogy a pekingi orosz követet, Giers Mihályt meggyilkolták.

A „Bien public“ nevű brüsszeli lap, mely összeköttetést tart fenn a kormánnyal, a következőket jelenti: A külügyminiszteriumhoz érkezett hírek szerint a pekingi belga követség titkárát, Morgelinget soká és borzasztó módon kintarták és azután meggyilkolták. A lap Ketteler haláláról is közöl részletet, melyek szerint Ketteler 13 óra hosszat kintarták.

Kínában elesett magyarok.

Mint Budapestról telegrafálják, Taku ostrománál számos osztrák-magyar katona esett el. Az első áldozat a Zenta gőzös Besse nevű matróza volt, azonkívül elesett Rosthorn dr., az osztrák-magyar ügyvivő és neje Klára, Homann fregattkapitány, a Zenta parancsnoka és Kollár sorhajhadnagy, továbbá két tengerész kadet és 25 matróz, a kiknek neveit még nem tudják.

Keresztények üldözése.

Mint az esti lapok Shangháiból jelentik, a kínai csapatok Pekingben az idegeneken kívül

több mint 5000 benschülöttet, akik a katolikus vallásra tértek át, szintén lemészárolták.

Mérgezés, halottsértés, pusztítás.

Tiensinből jelentik Londonba: A kutakat mind megmérgezték, az idegenek már csak folyóvizet ihatnak. A lázongók borzalmas dolgokat mivelnek még a holttestekkel is.

Jangfushiang tábornok 10.000 főnyi jól fölfegyverzett kínai katonával Peking felé tart, a főváros mellett 50.000 főnyi sereg áll. A császárné a nyári palotába menekült. Tiensin mellett ezrével hevernek a temetetlen kínai halottak. A folyók színén holttestek ezrei usznak.

A kínai arzenálok.

Hogy a háborúra milyen nagy gonddal szervezkednek Kínában, mutatják az európaiak által most fölfedezett arzenálok. A tiensini arzenálban két milliónál több értékű hadiszert pusztítottak el.

A hankau alkirály békét prédikál.

Niucsvangból táviratozzák július 3-iki kelettel: A hankau alkirály értesítette az összes konzulokat, hogy bármiként fejlődnek is északon a viszonyok, ő és a nankingi alkirály minden intézkedést megtesz a nyugalom fenntartására. Kezességet vállal a jangcevolgyi európaiak biztonságáért és csak arra kéri a hatalmakat, hogy ne hatoljanak előre csapataikkal a Jangce völgyében.

A kínai vasutak.

Pétervár, július 7.

Nikolszkojéból július 2-iki kelettel a következő hivatalos távirat érkezett: A heilucieni kínai kormányzó arra a hírre, hogy Blagovjescsenszki tábornok fogja őriztetni a vasutat. Sencsin tartományban azelőtt is is nagy akadályokat gördítettek a vasutépítés elé. Utóbbi időben Mukden és Telin közelében lázadó bandák mutatkoznak. Laoganban elpusztították a sineket és egy nagy hidat, az állomás épületét pedig elhamvasztották. Telinnél megtámadtak egy mérnököt.

A taotáj hirdetményt bocsájtott ki, amelyben közzé teszi, hogy az esőzés miatt mérnökök lerombolták a kínai vasut hidjait. A boxereknek nincs részük a vasut elpusztításában. Az északon lévő védőcsapatokból egy szotnyát a vasut mentén állítottak fel. Egy június 22-én kelt távirat azt jelenti, hogy a taotáj június 21-én közölte, hogy a Mukdenből rekvirált lovas-

padisah, — hátha csakugyan olyan szép, mint ő mondja?

Nem, nem! — könyörgött halálsápadtan Fatime, — én nem akarok a második lenni a kegyeideben. Hiszen én szeretlek, szeretni is foglak! Ha valaha azt érzed, hogy csókjaim nem oly forrók, mint szeretné, hogy lanyhábbak az öleléseim, vedd meg ezt a leányt s nekem hagyd meg, hogy a legyeket hajtsam feje felől mint az utolsó szolgáló! De most kergesd el őket, kergesd el mind a kettőt fenséges uram és parancsolóm, nehogy ellopják tőlem a szerelmedet!

A boldog padisah szeretett volna fölkiáltani örömeiben, de türtőztette magát.

— Legyen, a mint Fatime akarja, — szólt végre a bölcshez fordulva, — ime, ez az arany foglaló, őrizd meg a leányt számomra, hogy bármikor elküldhessek érte, ha szívem megkívánja a változatosságot. Es kezébe nyomva egy arannyal telt erszényt, főnhangon így szólt hozzá: Oh, bölcs! milyen könyvből tanultad meg így ismerni a nők szívét és gondolkozását?

— Nem áll az könyvben, a mit dicsérni méltóztatol, hatalmas padisah, — válaszolt szerényen amaz, — olyan drága tapasztalok árán szereztem meg ezt a tudományt, hogy még bőkezű adományod sem képes egészen kárpótolni érettök: fiatal koromban magamnak is ilyen feleségem volt!

ság már kivonult és Inkunnál foglalt állást. Kétséges hogyan viselkednek majd a katonák, ha kiüt a forradalom. Az idegenek csapatot alakítottak és megkérték Otnashny orosz parancsnokot, hogy vegye át a csapat főparancsnokságát. A kínai vasuti munkások elhagyják a vasutat. A kínai kereskedők bezárják boltjaikat.

Nikolszkojéból jelentik július 2-áról: Girin és Heiluein tartományokban a múlt hónapban nem fordultak elő olyan események, a melyek komoly aggodalmat keltettek volna a jövőre nézve, vagy végső rendszabályok alkalmazását tették volna itt szükségessé, de a vasutigazgatóság a kínai esemény nyomán a lakosság körében támadt hangulatra való tekintettel több ponton, így Huancsendiben, a hol forrongás mutatkozott a lakosság között 50 emberre emelte a védőőrség számát. A vasut nagy kiterjedésre való tekintettel a főmérnök az őrség szaporítását kérte, a miért is őrsapat újabb szaporítását tervezik. Azt hiszik, hogy az eddig tett intézkedések elégségesek lesznek, ha a helyzet Észak-Mandsuriában nem rosszabbodik.

Hajó a német sebesültek számára.

Hamburg, július 7.

A hamburg-amerikai hajózási vonal a császárnak a kínai sebesültek számára rendelkezésre bocsátotta Savoya nevű gőzhajóját, a melynek július 7-én kell Hongkongba érkeznie. A császár elfogadta az ajánlatot és benső háláját és elismerését fejezte ki. A Savoya azt a parancsot kapta, hogy Jokohámába menjen.

Japán és az oroszok egyezsége.

London, július 7.

Az orosz távirati ügynökség illetékes forrásból jelenti, hogy az orosz kormány a japáni idegenek védelmére nézve Japánnak teljes cselekvési szabadságot ad annál is inkább, mert a tokiói kabinet kijelentette, hogy hajlandó a többi hatalmassággal teljesen egyetértőleg eljárni.

Szibériai és japáni csapatok Kína ellen.

Pétervár, július 7.

Niedermöller tábornok ma este Transzkaukáziába utazott a hadügyminiszter rendkívüli felhatalmazásával, hogy átvegye a főparancsnokságot a Kelet-Szibériában levő csapatok fölött, a melyek a kínai határra mennek.

Washington, július 7.

A japán követség hivatalos táviratot kapott Tokióból, a mely értésére adja, hogy a japán kormány elhatározta, hogy vegyes hadosztályt küld Kinába az ott lévő japán haderő segítségére. Ez által a Kínában lévő japán csapatok száma 22.000-re emelkedik.

Elzárt hadihajók.

Sanghai, július 6.

Az angol konzul egy idevaló lapban figyelmezteti azokat, a kik Vej-Haj-Vejbe akarnek utazni, hogy Vej-Haj-Vej a hadijog uralma alatt áll, tehát senkinek sem szabad ott ki-kötnie.

Európai államok szövetkezése.

Róma, július 6.

A kamara megkezdte a folyó év végéig szóló költségvetési provizórium tárgyalását. Colojani és Ferri ellenzik a kormánynak Kínában követett expanzív garmatpolitikáját. Fortis azt kívánja, hogy Olaszország a többi hatalmassággal együtt intervénáljon Kínában.

Hadüzenet az összes hatalmaknak.

London, július 7.

A még életben maradt idegenek üldözésére Tuan herczeg újabb parancsot adott ki. A császárné a Kantonban megjelenő kínai lapokban három edikátumot

— Ne fáradj annyira a dicsőítéssel; — válaszolt egykedvűen a padisah — testem-lelkem nem kíván meg más nőt, mint azt, kit most itt látsz az oldalamon.

— Bocsásd meg vakmerőségem, oh hatalmas padisah — szólt még mélyebb alázattal a bölcs — de ha van nő, ki érdemes a te kegyeide, úgy az az, a kit én hoztam neked! Valamint a mécses világot nem hasonlíthatod a nap ragyogó fényéhez, fürdőmedenczéddel nem mérhető a tengor végtelen tükrét; és valamint ne sajt le haragoddal e hasonlatért, az én semmiségem nem említhető egyszerre a te végtelen hatalmaddal, úgy nem fogható e nőhöz, kit oldaladon látok, az, ki kapuid előtt várja kegyes szózatodat!

— Hogyan, — szólt szinlelt haraggal a padisah — tul mered tenni azt a jött-ment lányt azon, kit mint első feleségemet emeltem magam mellé?

— Győződj meg uram, hasonlítsd össze őket, s ha azt találod, hogy nem mondtam igazat, dobass legsötétebb tömlőczödbbe, a leányt pedig kergesd ki védtelenül az utcára, hogy az első arra menő elhurcolhassa a háremébe!

— Hozd hát be! — szólott a padisah, de Fatime villogó szemekkel ugrott fel a kereve-téről és így kiáltott:

— Nem uram! Ne alázz meg ezzel a kísértéssel, mely ugyis csak romlásra lehet ennek a vakmerőnek?

— Miért? — felelt csöndes mosolylyal a

tett közzé, a melyekben elmondja, hogy a keresztényekkel való kibékülés, mint-hogy azok kiutasítására az összes nép, a katonák, tudósok, nemesség és fejedelmek egyesültek, most már teljes lehetetlen.

Tuan herczeg parancsa elrendeli, hogy az összes idegeneket, bármely nemzethez tartoznak is, ki kell űzni. Ezzel az összes hatalmaknak hadat üzent.

Német ágyunaszád indulása.

Kiel, július 7.

A Lucht ágyunaszád ma délből Kielből Kinába indult. Henrik herczeg késznek nyilatkozott az első hadosztály parancsnokságát átvenni, de a császár köszönettel visszautasította ajánlatát.

Megsemmisített orosz seregek.

London, július 7.

A Daily Expressnek jelentik Csifuból: Semmi kétség, hogy az a 3000 oroszról álló hadoszlop, a mely június 11-én Tiencsint elhagyva Pekingnek indult, teljesen megsemmisült. Huszonnégy nap óta semmi hír sem érkezett róluk. Azt hiszik, hogy a Lofeiban levő és Tiencsin felé készülő, 30000 emberből álló kínai sereg támadta meg a számra nézve tiszszertő kisebb orosz hadoszlopot.

Nagyhatalmak szerződése Kína ellen.

Páris, július 7.

A francia kormány azon fáradozik, hogy a nagyhatalmakat egyöntetű eljárásra vonatkozó szerződése által szövetségbe vonja. Az eljárás alapelveit a külügyminiszter már meg is szövegezte s két köriratot intézett ez ügyben az európai kormányokhoz.

Beavatott körökben azt hiszik, hogy az összes figyelembe vehető kérdések elvi szabályozása a küszöbön áll. Több Kinában érdekelt hatalom a területi status-quo fentartását követeli a fölkelés leverése után is.

Egyről-másról.

(Szalmaözvegyek. — No meg az asszonyok. — A felújult Margitsziget. — A párisi szabók lángeszze. — Park-klub és más egyebek. — Zeppelin léghajója. — A lateinerek.)

Az Aradi Közlöny számára írta:

Vay Sándor gróf.

Budapest, július 7.

Már a poeta is énekel róla: Ilyenkor forró nyári estén, midőn a fagyalt is meleg, a fülledt, piszkos, árva Pesten csak egy-két ember ögyeleg... Az is fuj, mint a gőzmasina. Legyezi magát és szalmaszálon át szivja a grantitot.

Ad vocem szalma. A szalma özvegyek mégis imádják most Budapestet. A kánikula az ő paradicsomuk beköszöntését hirdeti. Ilyenkor az asszony, ha messzebb nem telik, legalább is Budakeszre megy s a naftalinszagu butorok közé, a leeresztett vasredőnyök mögé beköltözik az abszolút nyári csend és — unalom. Mert a szalmaözvegy nem busong és unatkozik ám otthon a naftalinszagu butorok között. Délelőtt nagy lomhán elvégzi valahogy hivatalos teen dőit, megebédel rangosan a Palkovich-ban, szerényebb igényeknek a Klivényi meg a Prindl is jó, aztán szieszta, fürdés a kádban, esetleg a dunai uszodában s este — virrad. A leghódítóbb selyem-kócz ruha vétetik elő, hozzá vékonyka angol slipp, fehér kalap és a jegygyűrű zsebre vágatván, indulás valamelyik nyári színházba, a mely — hajnali négy órákor végződik, a közbeeső időt Vampetics meg Ős, Buda tölti be, ahol Little Tich-Pichnek tapsol a Pesten nyaraló szalmaözvegy gárda.

Szinte siralmak napja a szombat, mikor el lehet omnibusozni Budakeszre sőt az express jóvoltából bármelyik fürdőjébe Hunniának. Ott üdülnek a feleségek, akiknek aztán farizeusi sóhajokkal, halálos unalomról panaszkodik a férjecske. Az asszony okosabb, hallgat mulatóságairól, s csodálatos, hogy mennyi nyalka gavallér rándul vasárnap a legközelebbi városba, vagy turista kirándulásra a fürdőkből. Ez a nap a férjek napja.

A kik feleségestől vannak még Pesten, azok a Margitszigetre, Hűvösvölgybe, Svábhegyre rohannak vacsorálni, sőt még Pomázra is, a hol az újdonság ingerével bir a valóban remekszép Margitliget. Itt laknak is sokan, különösen a pompás szanatoriumban, a mely kellő kényelmet is nyújt. A Margitsziget a ruhák kiállítására, a Margitliget kevésbé igényteljes. A platánok alatt sok asszonyka sóhajtozva olvassa most azoknak a boldog barátnőknek a levelét, a ki már Párisban izzad.

A levelek egy része persze a divat Eldorádójának tolettjeiről beszél. Ah, micsoda csodák azok, a melyeket Doillet a nagy szabó állít ki. A Place Vendome-on van a műhely — külön palota — a hol lift viszi föl szakadatlanul az előkelő klienseket. Óriási tükrök s stukkos falu termekben, remek márvány kandelabók, rajta Mária-Antoinette s a korabeli híres nők mellszobrai. Az ajtókat livrés inasok nyitják ki s délután négy órákor úgy zsufolva vannak ezek a termek, hogy alig lehet bennük mozdulni. A mit a divatképek csak sejtetnek, az itt megvalósul, és Mr. Doillet, a párisi szabók lángeszével a kiválasztott mintát mindig a megrendelő egyéniségének és külsejének megfelelőleg formálja át. Témérdek nincsenek itt most a katonák egy rövid, duderban végződő ujj, a melyet még nálunk nem viselnek, legfeljebb a Park-klub hölgyein akad, a kik Párist képviselik Budapesten.

A mi előkelőség itt maradt még, az ott ad egymásnak találkozót. Államtitkárok, egyegy még itt elfoglalt miniszter, híres politikusok. Rudnay rendőrfőkapitány többnyire ebben a szellős, kertes, remek palotában töltik az estét. Gourmandok dicsérik mostanában a konyháját is, drágaságából is engedett, mert négy koronáért igazán kitűnő ebédet lehet kapni. Itt hallani mindent a mi legújabb: a szalon, a nagyvilág, a színházak köréből és in politici. Nagy hullámokat ver előre a magyar katolicizmus 900 éves jubileuma. Különösen fényesnek ígérkezik az ünnep Esztergomban, Szent István királyunk születése helyén. Ugyancsak készülnek augusztus 18-án a király 70-ik születésnapjára, a melynek megtartására nagy előkészületeket tesznek.

Az utazni szeretőket különösen érdekli a kormányozható léghajó. Magyar ember, a jeles sportíró, Szekrényessy Kálmán volt az első, a ki már évek előtt megpendítette ezt az eszmét. Irt, felolvasott, propagandát csinált az ideának. Hiába. Rá sem hallgattak. Most jön gróf Zeppelin; ujra felveti az eszmét, már kísérleteket is tesz és bizonyára elsősorban mi magyarok is el leszünk ragadtatva, mert hát idegen az a t. gróf Zrinyi József annak idején föltalálta a gyufát. Találmányát néhány forintért eladta külföldön s míg a vállalkozók milliomosok lettek, Zrinyi meghalt szegényen.

Most, hogy a vizsgák elmúltak, szinte szeretném odakiáltani minden kis-diáknak, — hogy ne igyekezzék nagy-diákká lenni. Álljon be iparosnak, kereskedőnek, legyen minden, csak ugynevezett lateiner nem. A szellemi munkást fizetik nálunk a legrosszabbul, s hiába irnak, beszélnek annyit a kulturmozgalmakról, az intelligens embereknek mégis nagy, igen nagy

kontingense nyomorog. A ki nem szemes, más-ként is mondják ezt jó magyarul, annak, mint a szegénylős koldusnak üres a tarisznyája. De nem is adhatnak az illetékes körök mindégyneknek, mert hiszen az országnak katonára, hadihajókra kell a pénz, meg esetleg a kínai háborúra. A szellemi munkás éljen meg, ahogy lehet — meg a hogy tud. Hát t. publikum, ez van aztán igazan kínaiul.

Hát még quid Deus avertat, ha nem volna olyan kultuszminiszterünk, aki erőnek erejével is kiszorít egyet-mást az ő kedves piktorai meg írói javára. Imho, most is a képzőművészeti muzeum mekkora haladást jelent. Ugy hirlik, már az igazgatót is kiszemelték.

SZÍNHÁZ ÉS IRDALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Papanek Dani, bohózat. — Három pár cipő, bohózat.
Hétfő: Szünet.
Kedd: Burand és Durand, bohózat.
Szerda: B. A. L. E. K., operette.

Három pár cipő.

— A vihar és a színház. —

Bizony egy pár cipő nem is lett volna elég annak, aki a nyári színházba akart ma este a zuhogó esőben menni. A mai vihar és az utána megeredt nagy eső erős intelmet adhat mindazoknak, akik a város ügyeinek intézésébe befolyának. Nagyon szomorú jelenség az, hogy az első erősebb széláramlat az ujonnan épült színház tetőzetének jó részét letépte és messzire elhordta a Maros partjára. A színpad feletti tetőzetet keresztül csurog az eső és a színpadon akár csolnakázhatik a merészebb vállalkozók. — Az öltözőkre szánt fabódé mennyezetét a vihar beszakadt, a lezuhant tetőrészletek katasztrofálisan törték a bódé mennyezetét és a színészek esernyő alatt öltözködtek a mai előadásra.

A direktor otthonában kedélyesen laudálkozott művezetőjével az újabb darabok kiállításáról, amikor a vihar kitört. De ez egy esemény sem aggasztotta, hiszen mit érthet ez a színházvész az ujonnan épült színháznak. Mit mondhat az őszára léjett, egy ösmerőse megszólította a direktort, kérdezte tőle, hogy meddig nem lesz a színházban előadás? A direktor meglepetve nézett a kérdezősködő szemébe és olyképp gondolatban magában, hogy ennek az urnak talán valami baja van.

— Miért kérdezi ezt? — szól a direktor.

— Hát mert a vihar, lehordta a színház tetőzetét.

A direktor majd elesett ijedtében a kocsiba vetette magát és elhajtott a színházhoz. Bizony amit ott látott és tapasztalt, az szomorú volt, csak nem épületes. A komor felbőklő bevont ég szomorúan nézett le a színpadra és az eső, ami beesett, úgy réplétt, mint ha az ég könnyüje lett volna, melyet afölötti bódében bullajtott, hogy a nyári színházat ilyen kvalifikálhatlan slendrián módon építették.

De hát az elemekkel nem lehet polemizálni és talán nem is az volna a nagyobb baj, hanem igenis az, hogy a maradvány hivatal nem talált módot arra, hogy a vihar által okozott kár azonnal helyreállíttassék. Ez maradjon, és hogy a színpadra előadás közben beszakadt be az eső, hogy a függőnyt hátra kellett akasztani, a színhelyet egészen hátra behúzni, ennek már nem kellett volna lenni, ha az illetékes közegek sürgősen megteszik a kellő intézkedéseket.

De mindamelllett a Három pár cipő műsora előadása rendkívül mulattatta, a közönség szívesen szánt közönséget. Turchányi Olga szereplésével pen mai szereplésével mutatta be a közönségnek.

ségét. Az ő Lénije kedves, bájos és nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy elragadó. Oly törülmetszet valódi bécsi menyecske mutatott be, oly kedvesen csacsogott, és oly sok humorral, pajzánssággal és kedélyvel játszott, hogy az eredeti béc-i híres Léni is megdicsérte volna méltó utódját. A közönség zajosan tapsolta meg minden egyes jelenetét és többszöri kihívásokkal tüntette ki a bájos művésznőt, ki énekszámival és tánczával kellemesen tudott hatni olyképp, hogy bármily neves operette-subrette is megirigyelhette volna a hatást.

Mellette igen ügyes volt *Erczkövy* a szuster szerepében, ki kedélyesen és humorosan jellemezte a jókedvű lábtyművészt. *Angyal Ilka Rédei Szidi Parlagi Kornél és Kalocsa Róza* kisebb szerepléseikben szemrevalók voltak. Kabinet alak volt *Nyillasy*, ugyszintén *Mezei*, és *Fenyéri Bács, Palágyi Szadai* egészítették ki az ensemblét.

* **Durand-Durand** a fűszeres és ügyvéd mulatságos helyzetein már régen nem kaczagott az aradi közönség. Most kedden ismét műsorra kerül a mulatságos bohózat, melynek érdekessége lesz egy három tagból álló idegen társaság első föllépte. Ez a *Luri-Luri* trió, mely két férfiből és egy nőből áll. Mefiszto öltözetben a táncz, pantomimikus akrobatika terén változatos excentikus mutatványai vannak.

* **Papanek Dani utoljára.** A *tót legény Amerikában* a most vasárnap délutáni előadás után lekerül a műsorról. Vele a *Barrison lányok* kupléi és tánczai, valamint a darab öbibi tarkasága.

* **A biciklisták bucsuja.** *Ariel és Loubé*, valamint *Scuri*, a kiknek mutatványai az előadásokat oly kellemesen tarkították, a vasárnapi két előadásokban vesznek bucsut az aradi közönségtől. *Ariel és Loubé* ez alkalommal nevetető mutatványait még egy pár újdonsággal is megtoldják.

* **A pörüljárt fináncz komiszárius** a czime annak a józsi énekes bohóságnak, melyet legközelebbi vasárnap fog bemutatni a színtársulat. A darab meséje a Bach-korszakból van merítve s tárgyalja az akkori szokásokat és ferdeségeket. A darabhoz *Szentirmay Elemér* irt zenét. A bohózat a budai színháznak *Molnár György* alatt valószínű kassza darabja volt. Most egészen új dalokkal látta azt el a körünkben időző zeneszerző, aki maga is jelen lesz az előadáson.

A felmentett Sipido.

— Részletek az ítéletből. —

Arad, július 7.

A walesi herceg ellen három hónappal ezelőtt merényletet követett el egy Jean Baptiste Sipido nevű kamasz gyerek. Az igazságszolgáltatás a közelmúlt napokban ült törvényt a fiatal merénylő és három büntársa: *Peuchof, Meert és Meire* fölött és mint azt már közöltük, a vádlottakat felmentette.

Ma már jöttek részletek erről az érdekes ítéletről. A terheltet nem bizonyíték hiánya miatt mentették fel, az nyilvánvaló, mert hiszen nem kevesebb, mint negyven tanu bizonyította eskü alatt a merénylet tényét és mi több, a merénylő maga sem kísérelte meg a ténybeli körülmények tagadását. Sőt ellenkezőleg, töredelmes vallomást tett bírái előtt és kijelentette, hogy a tett elkövetésére a szocialista körökben magába szívott tév-tanok hatása alatt fogant agyában a gondolat.

Sipido bevallja, hogy anarchista tettet követett el, de mindazonáltal nem óhajt anarchista színben feltűnni. Bevallja, hogy szorgalmas olvasója és tanulmányozója az anarchista tanoknak, de nem engedi meg, hogy azt állítsák, hogy ezek gyakorolták tetteire a befolyást. Szánja-bánja, hogy ily gyilkos gondolatokkal foglalkozott, de nem mutat megbánást a tett kiviteltére nézve.

Az esküdtek előtt egy 16 éves jóképű, ár-

atlan arcú gyermek állt, ünnepi ruhában, fehér nyakkendővel. Nyakkendőjének fehérsége, mintha visszaverődött volna arczára ennek a gyermeknek, akinek dehogy is szabadna még tudnia az élet ezernyi bajairól, még kevésbé a szocializmus és anarkizmus ál-tanairól.

Es az államügyész szigorú megbüntetését kérte ennek az ártatlan gyermeknek, mert a tény be volt bizonyítva és a vádlott beismerte tettét. Egy körülmény lett volna még, mely a tudós bíró gondolkodására bírhatta volna: a beszámíthatatlanság. De a szakértő orvosok ezt is megdöntötték.

A tudós bíró a rideg paragrafusokhoz ragaszkodik, de a nép bírása, az esküdtek, a törvény előtt is a hangulat embere marad és azon elvének, hogy inkább száz bűnös szabadon, míg egy ártatlan a börtön mélyén — érvényt akar szerezni.

Az esküdtek nem tudták magukat beleélni abba a gondolatba, hogy az az éretlen gyermek előre jól megfontolt szándékkal akart volna királygyilkos lenni.

Első sorban befolyást gyakorolhatott rájuk az a tudat, hogy a merénylő fiatalsága és érzékenysége révén külső benyomások játéklabdája lett. Azok a beszédek, melyeket Sipido a szocialista körökben hallott, vezették őt a bűn lejtőjére. Hiszen maga mondotta, hogy eleinte csak tréfából gondolt a merényletre és csak az utolsó pillanatban határozta el magát arra, hogy a tréfából — komoly dolgot csinál.

Ha valaki bűnös ebben a merényletben, úgy az nem egyes személy, hanem a társadalmi élet összállapota, melyek Belgiumban uralkodnak és a melyek ott az értelmet megzavarják.

A klerikalizmus nagyra nevelte a szocializmust, miután a liberálizmust, mely állandóan erős szikla volt e kettő ellen, eltette láb alól. A liberálizmus helyébe és ennek szabad eszméi helyett fellépett a szocializmus az ő tévtanaival és kinövéseivel.

Helytelen dolog volna, ha Sipido tettet ezért egyszerűen, mint anarkhisztikus tényét állítanók oda, avagy annak politikai jelentőséget tulajdonítanánk. Mert hiszen mi célja volna a szocialistáknak azzal, hogy az angol trónörökösöt eltegyék láb alól? Hiszen Angliában a dinasztia nem játszik souverén szerepet. A király, a királyné, avagy a trónörökös nem urai a kormánynak, hanem csupán képviselői. Ők nem csinálják a politikát, ők csak ellenjegyznek. Eppen azért ha személyiségüket el teszik láb alól, ezzel még nem szüntetik meg a magas politika irányát.

Es aztán a walesi herceget nem tehetjük felelőssé a délafrikai háborúért és ép oly kevéssé lehet ő a gyűlölet tárgya oly ember előtt, aki úgy az abszolútizmus, mint a liberalizmus elleni harcot irta fel zászlajára; mert — hangsúlyozzuk — a herceg nem egyéniség, hanem csak színtelen objektív nagyság, melyre sem az egyik, sem a másik oldalon nem számítanak.

Sipido tette egyszerűen ama társaság eszméinek a hatásában nyilatkozik meg, amely társaságba az az éretlen gyermek talán akaratán kívül került bele. A fogékony gyermek hallva a szocialisztikus tanokat, magába szivta azokat, vérebe ment át és így mindazt, amit tanult, értékesíteni is akarta. Választás nélkül ragadta meg az első kínálkozó alkalmat, hogy megmutassa tanítóinak, hogy ő — *nem hiába tanult.*

A ultramontanizmus hatalmával Belgiumban két évtized óta mérték nélkül visszaéltek. E tanok mérgét mintegy a levegővel szivta be az ottani társadalom.

Azt hiszik ott, hogy a szocializmus kezében van a társadalmi bajok gyógybalzsama és hívei egyre szaporodnak. A munkásosztály és a fiatalság, kik nem állanak az ultramontanizmus igái alatt, a szocializmushoz huznak. A fiatal Sipidoban kétségkívül nagy fogékony volt a szocialista és anarkista eszmék iránt. Csodálta tanítóit, kik oly meggyőzően és szabadon beszéltek.

Nem tehetjük fel, hogy az esküdtek, mint angol-ellenesek, vagy szocialistabarátok hozták meg ítéletüket. Inkább hisszük, hogy igazi meggyőződésüket, melyet hangoztattak, hogy Sipido öntudatlanul jutott e gyilkos eszmére és hogy részben azon beszédek hatása alatt állott, melyeket a munkás körökben hallott.

A nép bírái tekintettel voltak a merénylő

fiatalságára és a felmentésnél, azt hisszük, sokat határozott Sipido tanítójának vallomása is, aki a legjobban nyilatkozott tanítványáról és javulása fölötti reményének adott kifejezést.

De bármi lett légyen is a népbírákra befolyással az ítélet meghozatalánál, a tény az, hogy humánusan jártak el akkor, mikor a gyermek-íjút fölmentették és hivatásuk magaslatára emelkedve, fel tudták fogni, meg tudták fontolni azokat a mellékesnek látszó körülményeket, melyek oly nagy szerepet játszottak e tett elkövetésében.

Hegedüs Sándor

főgondnoki beiktatása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 7.

Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter Brassóból tegnap délután gyorsvonattal elutazott Fogaras megtekintésére és az ottani ev. ref. egyházközség ünnepélyes közgyűlésén leendő részvételre, illetve főgondnoki székfoglalója megtartása céljából.

A minisztert Brassóban nagy közönség kíséerte ki a pályaudvarra. Fogarasban a minisztert *Sándor László* Nagyküüllő megye főispánja, majd pedig *Boda Károly* fogarasi ev. ref. lelkész üdvözölte, amire a miniszter szívélyes szavakban válaszolt.

A Neuschloss-féle gőzfürészgyárak megtekintése után a miniszter családjával és kíséretével kocsi alá ült és a fogadtatáson megjelent közönség nagy részével, valamint a szervezett lovas bandérium kíséretében a gyártelepekről elindult. Ugy e telepekről, mint az utba eső összes községekről lobogódsz lengett. Fogaras vármegye határán a minisztert, a kit minden egyes községben díszes küldöttség és lovas bandérium fogadott, Fogarasvármegye alispánja üdvözölte.

Este 8 órakor érkezett a miniszter Fogarasra, a mely fényesen ki volt világítva és két diadalkapuvál ékeskedett. A miniszter, kit a község főbírája és a kereskedőtestület elnöke üdvözölt, kíséretével együtt a főispánhoz szállott.

Este 9 órakor az ev. ref. egyház 200 teritékű diszvacsorát adott. A miniszter nagy ünnepeltetés tárgya volt. Az első felköszöntőt *Bauszner* Guidó főispán mondotta a királynak. *Pánczél* lelkész a miniszterre. *Balla* lelkész a miniszter családjára emelt poharat. *Hegedüs* miniszter válaszában utalt az egyházi élet fejlesztésének állami szempontból való fontosságára, melyet mint főgondnok, törekedni fog a legteljesebb mértékben előmozdítani.

Ma reggel fél kilencz órakor az összes egyházak, a katonaság, a hatóságok és testületek tisztelegtek a miniszternél, 10 órakor pedig kezdődött az ev. ref. templomban az ünnepélyes beiktatási szertartás, melyen megjelentek a hatóságok fejei és a város összes előkelőségei. A szertartást egyházi ének és *Pánczél* lelkész imája nyitotta meg, majd *Balla* lelkész tartott szép egyházi beszédet. Ezután *Pánczél* lelkész beiktató beszéde és *Váro* tanfelügyelő, egyháztanácsos üdvözlő beszéde következett, mire *Hegedüs Sándor* miniszter hosszabb beszédben válaszolt, a mely a hallgatóság figyelmét mindvégig teljesen lekötötte. Különösen hangsúlyozta a felekezetek közötti béke ápolása mellett az egyház nagy feladatait a szociális bajok orvoslása és ezzel kapcsolatban a humanizmus szolgálata körül.

A miniszter beszéde rendkívüli hatást gyakorolt a gyülekezetre, mely azzal a benyomással oszlott szét, hogy új főgondnokának vezetése és iránymutatása nemcsak a kálvinista, hanem az összes egyházak szempontjából kiváló fontosságú.

Délben ebéd volt Bauszner Guidó főispánnal. Bauszner főispán a minisztert köszöntötte fel, mire Hegedüs miniszter, utalva azon kiváló szolgálatokra, a melyeket a főispán, ezen határszéli vármegyében kilencz éven át teljesített.

Az ebéden Hegedüs miniszter lelkes óvációk tárgya volt abból az alkalomból, hogy holnap lesz 25 éve, hogy Abrudbánya városa először választotta képviselővé, a mely idő óta szakadatlanul tagja a törvényhozásnak.

Délután 1 órakor a miniszter családjával és kíséretével Fogarasból elutazott Homorodra, a hova Fogarasmegye küldöttsége is kísérte. Itt várta Nagy-Küküllő-vármegye főispánja Sándor László, hogy megyéje területén kísérje.

Este 6 órakor robogott be a vonat a gazdagon feldisített segesvári állomásra, a hol nagy közönség gyűlt egybe. Somogyi alispán meleg hangú beszédben üdvözölte a minisztert, figyelmébe ajánlva vármegyéje közgazdasági érdekeit is. Hegedüs miniszter biztosította a jelenlevőket, hogy a megye érdekei iránt mindig kellő figyelemmel viseltetik.

Kedves jelenet volt, mikor a főispán neje, a segesvári hölgyek élén a miniszter nejének, a segesvári leányok élén pedig Kedves Margit a miniszter leányának hatalmas virágbokrétákat nyújtottak át. Itt üdvözölte a minisztert a megyesi szász iparegyesület küldöttsége is. Innen a miniszter családjával és kíséretével együtt visszautazott Budapestre.

Egy század huszár tűzveszedelemben.

— Riadó az éjszakában. —

Arad, július 7.

Éjjeli féltizenkét órakor vészharang zugása verte föl Nagyvárad lakosságát. Délkelet felől az eget pirosság borította, amely megvilágította a város összes tornyait. A Pecze-soron az Arany-szarvas vendéglő istállója gyuladt ki, amelyben a gyakorlaton lévő szegedi huszárezrednek huszonegy lova volt elhelyezve.

A tüzet csak akkor vették észre mikor már az egész tető lángban állott. A lovakat természetesen azonnal kiengedték s azok a tüztől megijedve, vadul vágattak neki a Nagypiacztérnek és a Peczesornak.

A tüzesetről a következőket jelenti tudósítónk:

A szegedi három huszárezred negyedik százada Debreczenbe való átvonulásában tegnap Nagyváradon szállott meg. Huszonegy lovat a megfelelő személyzettel az Arany-szarvas vendéglő 29 méter hosszú istádjában helyezték el. A legénység természetesen esteli 9 órakor lefeküdt s mire a tűz kiütött, akkor már valamennyien aludtak. Markovics szállítónak a kocsisa: Oláh János vette észre a tüzet, kinek magának is két lova volt benn az istállóban. Már akkor lángban volt a tető, mikor Oláh János bekiáltott:

— Huszárok! ég az istálló!

A katonák természetesen azonnal a lovak megmentéséhez fogtak, elvágta a kötőféket s kiverték az istállóból a drága állatokat. Azok a tűz láttára szerte szaladtak a nagypiacztérre és a peczesoron végig, de csakhamar egy riadóval összehívták őket.

A tüzoltóság rögtön kivonult, azonban csak késő foghattak a mentéshez, mert a tömlők rosszak voltak. Egyelőre csak a régi istálló körül lévő kerítéseket bontogatták a huszárok segítségével, akik között Fejérvary Béla főhadnagy járt elől már a lovak mentésénél is. A Pecze partját egészen ellepte a kíváncsi közön-

ség, amely a kávéházakból, vendéglőkből tödült oda.

Közben megvitték a hirt lovag Ibl Miklós százados századparancsnoknak is, a ki a hirtől teljesen leverve érkezett a színhelyére s a vendéglő kapujánál valósággal rosszul lett. Katonái szerető gondossággal vették körül s vigasztalni kezdték:

— Ne busuljon százados ur, a lovaknak nincsen semmi baja!

A hír, hogy a lovak épségben meg vannak, egészen megvigasztalta az aggódókatonatisztet, aki azután maga is intézkedést tett az oltás iránt katonáinak, akik az éjet künn töltötték a szabadban s úgy mentek tovább Debreczenbe. Az ügyes katonák nemcsak a lovakat, de a szerszámokat is kimentették a lángok közül.

A tűz nagy veszedelemmel fenyegette a Rothbart-féle szomszédságban lévő nagy istállót, sőt az elég heves szél miatt veszedelemben forgott az áruraktár is. Az istálló teljesen leégett, részben, mert későn vették észre a tüzet, részben pedig a víz késése miatt.

A kár körülbelül 3000 frtra tehető. Az élet biztosítva volt.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi pinczeregylet 50 éves jubileumot rendező bizottsága, a nyugdíjgyesület választmánya és a vendégszeretet asztaltársaság f. hó 9-én hétfőn délután fél 4 órakor a Millennium sörösarnok külön helyiségében gyűlést tart.

(*) Az aradi hivatalosok betegsegélyző és temetkezési egylete vasárnap d. u. 3 órakor rendszeres havi választmányi ülést tart.

Bullert elfogták.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, július 7.

Buller tábornokkal, a natáli angol csapatok sokszor említett és még többször megvert fővezérével ma kinos szenzáció történt: a burok egész vezérkarával együtt elfogták és puskák közt vitték biztos helyre, ahol ártalmatlanná tehetik mindaddig, míg a szerencsétlen délafrikai háboru a végére ér.

A bur-ügyesség régi felvillanását látjuk ebben a merész hadisikerben. Mert siker ez, még pedig a javából való. Az a tekintélyes angol csapat, amely Buller tábornokkal Transzvál délkeleti sarkán operált s a burok pozícióit folyton veszélyeztette, igen sok kellemetlenséget okozott a hazáját védő hős nemzetnek. Roberts lord délről, Methuen és még néhány tábornok nyugatról vonták össze mind szükebbre a kört, csak kelet felé volt menekülés. Ott pedig Buller állt a Vaal partján s folyton szorította északnak a bur csapatokat. Ma ennek a csapatnak elfogták a fővezérét, elfogták az egész vezérkarát. — A legénység demoralizálva van és hanyat-homlok rohan visszafelé, a reájuk mért oly sok csapásról emlékezetes natáli hegyvidékre.

Szinte csodáljuk, hogy Bullerrel a hadi katasztrófa előbb meg nem történt. Minden nap el voltunk készülve már akkor, mikor még a délafrikai háboru „in floribus” volt, hogy Buller elfogatásáról érkezik távirat, mert ennél a tábornoknál szerencsétlenebb kezű vezetője az angol haderőnek még nem született. Valósággal praedestinálva látszott arra, hogy csapást csapásra halmozzon s a mi kis sikert a hadosztályában operáló tábornokok elér-

nek, azt ő maga egy végzetes mozdulattal lerontsa és teljesen értéktelenné tegye.

Eredetileg ő volt a délafrikai angol csapatok fővezére, de mikor natáli balsikereit észrevették, a hadügyminiszter sűrűgősen intézkedett, hogy a fővezényletről udvarias formában ugyan, de letéessék és csak egy hadosztály maradjon a keze alatt. Emlékezhetünk, minő sikereket ért el ezzel a hadosztálylyal. A Tugela melletti irtózatossá vérontás, a spionkopi katasztrófa, a colensói csufos vereség, a waalkranzi kudarcz mind az ő nevéhez fűződik. Mikor Roberts lord átvette a fővezérséget, nagy tapintattal csak a Buller dandárnokait hordta le és tette felelőssé ezekért a szinte hihetetlen hadi balesetekért, de a hivatalos jelentés sorai közt ki lehetett olvasni, hogy az éles kritika Buller ellen irányul, ha nem is volt ő abban megnevezve.

Hazug jelentésekkel vezette félre hónapokon keresztül az angol közvéleményt. Folyton sikerről telegrafált haza és csak utóbb derült ki, hogy a siker tulajdonkép mindig balsiker, még pedig akkora, hogy London hetekig nem fogyott ki miatta a gyászból. És mikor Ladysmith és Natál ostromával felhagyva, a burok önkényt visszavonultak, mily nagy hangon hirdette, hogy szabad előtte az út egész Transzválig, most oda megy és Pretóriáig meg sem áll!

És ma a derék tábornok fogoly lett, — a „hadi jelentések” és a „sikerek”-ről szóló táviratok nem mennek többé az ő vezérkarából Angliába. Megpihen babérain hüvelybe dugott karddal mindaddig, míg a burok akarják, avagy míg Robert lordnak nem sikerült őt valamiképp kiszabadítani a fogságból. Drága fogoly Buller, a transzváliak bizonyára jól fognak vigyázni reá és az elcsipett vezérkarra.

Gyilkos napsugár.

(A napszúrás újabb áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

A délibábos, aranykalászos Alföldön vigan folyik már mindenütt az aratás. Fölcsendül itt-ott az aratók vig dala és a munka folyik szorgalommal, jókedvvel. Ámde a vidám dalba keserű akkord vegyül; a lakodalmi ének gyakran halotti bucsuztatóvá változik át. És az a kegyetlen, gyorsan végző betegség, amely a ma még életvidor aratót holnap már a temetőbe viszi, a napszúrás.

A perzselő napsugárnak, a rekkenő hőségnek, mint megirtuk, már temérdek áldozata van.

Az alábbi tudósítások arról számolnak be, hogy ma délelőtt is sirba döntött egy csomó embert a perzselő, napsugár csókja.

Mint Kétegyházáról jelentik, Lévai János földmives a kereszttek összerakása alatt napszúrás következtében hirtelen meghalt.

József főherczeg bánkuti birtokán egy szép, 18 éves, kamarási leány, gyűjtés közben szintén napszúrás következtében meghalt. Pár perczel azelőtt még vigan dalolt. A szerencsétlennek eszébe sem volt, hogy oly közel settenkedik hozzá a halál.

Mint battonyai tudósítónk írja, ott és Kávérmes község határában több napszúrásos eset fordult elő, a melyek közül kettő halállal végződött. Különösen megrendítő Antal Mária, 18 éves, battonyai leány esete, a ki 78 éves, sze-

gény, öreg édes apjának volt egyetlen támasza és gondozója.

Tanácsos volna, írja tudósítónk, hogy ha a munkások, saját jól felfogott érdekükben, a déli órákban a munkát beszüntetnék és azt inkább a szép, holdvilágos estéken folytatnák.

Kistelekről írja tudósítónk: A hirtelen beállott nagy forróság az aratók közül kivette már a vámot. *Lévay* Mária 17 éves hajadon, ki a Szobotka-majorban volt, mint marokverő alkalmazva, f. hó 5-én délután a nagy forróságtól hirtelen összeesett. Mire fölemelték, halott volt. A szerencsétlen leányt hazahozták Kisteleken lakó szüleihez, hol az orvosi vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a halál napszúrás következtében állott be.

Vásárhelyről jelentik: Szerdán reggel történt Vásárhelyen, hogy egy *Németh* Ferenc nevezetű gazdálkodó kiment úgy 8 óra tájban a nyomási földekre, hogy ott termett kis buzáját lekaszálja. A hőség ekkor már csaknem elviselhetetlenül nagy volt. *Németh* Ferenc letette a czókmókját s verejtékes homlokát megtörülve, hozzákezdett kaszálni, azonban még husz lépésnyire sem haladt a buzában, mikor hirtelen összerogyott és nyomban meghalt. Megölte a napszúrás. Arra járó emberek csak később akadtak hullájára, melyet tegnap febonczoltak a halál okának megállapítása végett.

Nagy-Becskekről írják: Itt tegnap és tegnapelőtt *heten haltak meg napszúrásban*. Török-Becséről szintén két napszúrás halál- esetről értesítik lapunkat.

Szerb-Kereszturon (Torontálmegye) egy asszony, aki más állapotban volt, kint az aratáson hirtelen rosszul lett és meghalt. Az szerencsétlen szintén a napszúrás áldozata. A többi aratómunkások a nagy hőségtől szintén megbetegedtek.

Becsapott kivándorlók.

— Hazatolonczolás Németországból. —

Arad, július 7.

Uzérkednek lelketlen emberek az ország szegény munkás-népével, akiket külföldre csalnak, ott elcsigázzák, megcsalják őket és nyomorultul zarándokolnak vissza a hazába. De mennyien vesznek e magyar lelkek odakint. A szeghegyi tanító üzelmeiről, aki a bácskai svábokat szállítja 7 frt fejdijakért Németországba, már irtunk többször. Most ennek az emberszállítónak a konkurrenstársát leplezi le egy nyomorultul megcsalt, kiszállított, de visszatért sváb munkáscsapat. Ez a munkáslelkekkel üzérkedő másik ágens *Müller* Jakab uj-sovéi lakos, aki a múlt hó 7-ikén küldött ki egy csapatot, akik közül ötöt tolonczoltak B.-Kulán át a napokban a palánkai szolgabíróshoz. A tolonczoltak a következők: *Jaksz* Gáspár, *Kondrádt* Adám, *Kondrádt* Nándor, *Stampfer* János és *Schwarz* József obrováci lakosok, akik itthon a következőkben panaszolták szomorú helyzetüket:

Az ágens Németországba, Pósen városba szállította őket, ahol egy bizonyos *Leghoff* báró, tartalékos hadnagy birtokára kerültek mint kukibikusok. A munkát nem napibér mellett, hanem általában kellett végezniök és átlagos napi keresetük 65—70 kr volt minden élmezés nélkül.

Hetenkint kétszer ettek főtt ételt, ami vízben kifőzött rizs, vagy árpakásából állott. Egyéb-ként savón tengették életüket, aminek literjét öt filléért kapták a bárótól. Kenyerük, amelyből mutatónak is elhoztak egy darabot, közönséges korpából való, amilyent nálunk nagyobb gazdaságokban a kutyáknak szoktak sütni és

ha egy darab szalonnára áhítottak, ami a magyar munkásnak legkedvesebb eledele s ilyen drága pénzen vettek maguknak, az élvezhetetlen volt, mert az legfeljebb 1—2 nappal előbb levágott sertésnek még söt sem látott szalonnája volt, amit természetesen magyar embernek a gyomra nem vesz be.

Ilyen körülmények között persze nem csodálható, hogy 8 heti ott tartózkodásuk alatt még annyit sem kereshettek, hogy a kivándorlás költségeit kifizethették volna s végre is hazulról kellett 37 frtot kérniök, hogy a bárónak az általa előlegezett utiköltségeket visszatéríthették.

Mert a báró nem elégedett ám meg azzal, hogy a munkabér nagyobb részét levonta a kiszolgáltattott savóért, hanem az előlegezett utiköltségnek megtérítését is követelte és midőn a szegény munkások arra hivatkoztak, hogy ily csekély keresményből azt visszafizetni képtelenek, akkor elkergetéssel fenyegette őket, sőt *Kondrádt* Nándort és *Stampfer* Jánost, akik a munkabér csekélységét merték hangoztatni, meg is korbácsolta.

Erre aztán betelt számukra a keserűség pohara.

A mi szánalomra méltó munkásaink beszüntették a munkát és kijelentették, hogy visszatérnek hazájukba, a báró ur erre még az utolsó fillérüket is elvette tőlük, úgy, hogy a szegény emberek megint csak hazulról kértek utiköltséget.

Kaptak is innen; de ezzel csak *Turóc*-*Szt.-Mártonig* értek; itt jelentkeztek a szolgabírósnál, s maguk kérték hazatolonczoltatásukat.

Igy utaztak aztán kényszer-utlevéllel községről-községre hazájuk egyik határszélétől a másikig-

— Meghagyom még az unokáimnak is, — mondogatták itt, midőn vállalkozásuk szomorú lefolyását előadták — hogy *töröljék ki emlékezetükből Németországot*, s még gondolni se merjenek a kivándorlásra, mert Magyarországnak nincsen párja a föld kerekégén.

Egy havi közigazgatás.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

Aradmegye és a város közigazgatási bizottságai ma tartották rendes havi üléseiket, melyek lefolyása a következő volt:

A megyénél.

Délelőtt 9 órakor ült össze *Fábián* László főispán elnöklete alatt a megyei közigazgatási bizottság. Az *alispáni* jelentés szerint a megye területén a vagyonbiztonságot 15, a személybiztonságot 7 esetben sértették meg. A sertésvész e hó végén 9 községben uralkodott.

A *penzügyigazgatóság* jelenti, hogy egyenes adóban befolyt 28.456 korona, (5368 koronával kevesebb, mint a múlt év júniusában), hadmentességi díjban 182 korona (27 koronával kevesebb, mint tavaly) közvetett adók és jövedékekben 141.335 korona (28,941 koronával több, mint tavaly.)

A *főorvos* jelentése szerint az egészségügyi viszonyokban javulás mutatkozott. A hurutos, lobos betegségek, gümös tüdőbajok gyérültek, ellenben a gyomor- és bélbajok szaporodtak.

A *tanfelügyelő* előterjesztése után, melyről máshol írunk, az *államépítészeti* hivatal bejelenti, hogy az állami és törvényhatósági közutakon a fedanyag szállítási és hengerelési munkálatai folyamatban vannak, a debreczen-*fehértamplomi* utnak a megyén átvonuló szakaszán befejeztetett. A *szt.-márton-simándi* törvényhatósági közut építése serényen halad.

A fogházban, mint a *kir. ügyészség* jelenti, letartóztatva volt 62 egyén, 56 férfi, 6 nő; elítéltetett 54; felebbezés alatt áll 2; vizsgálati

fogságban van 6; munkával foglalkozott 34, ezek egy havi keresménye 129 korona 40 fillér.

A városnál.

Délután 4 órakor a város közigazgatási bizottsága tartotta ülését, melyen *Fábián* László főispán elnöklete alatt jelen voltak: *Salacz* Gyula polgármester, *Kádas* Kálmán tanácsnok, *Posgay* Lajos dr. főorvos, *Varjassy* Árpád tanfelügyelő, *Keller* Izsó kir. főmérnök, *Csiky* Károly h. árvászéki elnök, *Lócs* Rezső aljegyző, referensek: *Perger* János dr. tisztifőügyész, *Hász* Sándor, *Barabás* Béla dr., *Péterffy* Antal, *Schusztér* Illés dr.

A *polgármester* havi jelentése után, melyet legközelebb egész terjedelemben hozunk, a *penzügyigazgatóság* tette meg jelentését, mely szerint egyenes adóban befolyt 44.170 korona (2.676 koronával több, mint tavaly júniusban), hadmentességi díjban (78 koronával több, mint tavaly), közvetett adók és jövedékekben 891.846 korona (108.600 koronával több, mint tavaly).

A *főorvos* beszámol az egészségügyi viszonyokról, melyek némileg javultak. Főképen a gyomor- és bélbajok uralkodtak, a gümőkór is jelentékenyen szerepelt. A heveny fertőző betegségek között a vörheny apadt, míg a múlt hóban 39 eset fordult elő, most csupán 17. A diftéria csupán 3, a kanyaró 4, a bárányhimlő 1 esetben fordult elő. Született 127 egyén, 63 fi, 64 nő; meghalt 114 egyén, 54 fi, 60 nő, ezek között halálos baleset volt 2, öngyilkosság 2.

A *tanfelügyelő* kisebb jelentőségű előterjesztése után az *államépítészeti hivatal* bejelenti, hogy debreczen-*fehértamplomi* törvényhatósági közut aradi szakaszának fedanyaggal való el látása befejeztetett. A *kir. ügyészség* jelentése szerint a fogházban letartóztatva volt 62 egyén.

Pusztító orkán Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

Az elernyesztő hőségre megjött a reakció. Ma délután az égbolt, melyen három nap óta állhatatos erővel égett a nap, elborult, különös szürkéségű fellegek tolokodtak fel, melyek lehetetlen gyorsasággal szállották meg az egész menyboltozatot. Az ijesztő felhők a szél szárnyán jöttek, mely egyszerre nagy erővel zugott végig a városon. A következő perczen pedig eszeveszetten száguldott, porfelhőbe borított mindent, s dult, pusztított félelmetes hatalommal. Derékben ketté tört fák, lebontott házfedelek, bedöntött falak jelezték utját a láthatatlan légbeli hadjáratnak, mely nem csupán néhány percze, hanem órákon át folyt újra és újra megújuló erővel.

Délután fél 4 órakor keletkezett a szélvész és eltartott fél 6 óráig. Egész sorozatot tesz pusztító munkája, mely a veszedelmek között sok mulatságos jelenetnek is előidézője volt. *Aradról* és a környékről a következő részletekkel számolhatunk be a mai délután eseményeiről.

A házfedelek veszedelme.

Legnagyobb kedvteléssel a házfedeleket bontogatta a szélvész. Felsorolhatatlan számban rongálta meg a tetőket a város minden részén. Soha olyan bámulatosan, ugyszólván precíz pontossággal nem bontott még vihar házfedelet, mint ez a *Matzky*-féle *Andrássy*-téri czukrászda tetejével történt. Négy óra körül lehetett, mikor az épület bádog fedelének gerincze alá kapaszkodott a szél s a következő pillanatban az egész fedelet felemelte s a csatorna körül, mintha valami tengely lett volna, leforgatta, olyan formán, hogy a fedél felső vége a földre került és az épület frontját a szó szoros értelmében elborította. Kárt senkiben nem tett a dolog.

A *Tabajdy* Károly-utca sarkán álló *Neuman*-háznak tetejét egy összegöngyölte a szél,

mint rétest. A nyári színház tetejéből mintegy száz négyzet méternyi területet szakított le. Hasonlóképen letépte a Karolina-utca 6. számú háznak pléh-fedelét. A Széchenyi-gőzmalom tetejét is erősen megrongálta a vihar, az izraelita-templomon is nyomokat hagyott, egyebek között letörte a torony csucsán lévő gombot.

A radnai-úti vámház bádofedélzetét teljesen elsöpörte a szélvész, sőt a ház egy részéről még a bádog alatti deszkafedélzetet is letépte, úgy, hogy ott csak a pusztá gerendák meredeznek az ég felé. Ugyancsak a vámház mellett töből kitört és eldőlt egy magas, nehéz villamos világítási drótokat tartó új oszlop, a mely pedig alól vasszerkezettel volt megerősítve. A vezetékdrótok elszakadtak s a földön hevertek szálai.

Zavarodás a vásárban.

Az Andrassy-téren okozott a légi háboru legnagyobb galibát. Hosszu sorokban állottak itt végig az utvonalon a vásári sátrak, melyek népét váratlanul lepte meg az orkán. A hatalmas szél könnyűséggel bánt el a ponyvával bevont alkotmányokkal, melyeket első rohamával nagy veszedelembé hozott. A vásárosok azt sem tudták, mihez kapjanak. Sietve igyekeztek lebontani a ponyvákat, de a portengerben alig láttak s a fejüket is félteniök kellett a kétségbeesztően recsegő sátorbordák alatt.

A vásárosok azonban nem sokat gondoltak a maguk épségével, fő dolguk volt, hogy biztonságba helyezték áruikat. Nem úgy azonban az utcán járó közönség, mely sietve menekült a kávéházakba, az üzletekbe. Nem is volt valami tanácsos járnai az utcán, a mindenfelől hulló cseréptáblák, fagalyak között.

Több helyen a czégtáblákat is letépte a szél s valósággyal véletlen, hogy senkit meg nem ütöttek ezek a veszedelmesen lezuharó tárgyak. A Neuman-háznak a Hungaria-kávéház előtti részénél kevés híján nagy szerencsétlenség történt. A háznak a szomszéd épület fellett magasan felnyuló tűzifaláról, a szél leszakította Kemény kerékpár kereskedő czégtábláját, mely óriási erővel csapódott az aszfaltra. Eppen ott állott egy cigány legény, ki az utolsó pillanatban vette észre a veszedelmet s hatalmas ugrással mentette meg életét.

Az Andrassy-téri üzletek redőnyeit sorra leeresztették s több helyen be is zárták a kereskedéseket, míg a vihar el nem vonult.

Egyéb pusztítások.

Legtöbb kárt a parkokban és kertekben okozott a vihar. A városligetben igen sok fát derékben ketté tört, úgy, hogy az utakon nem lehetett járnai a keresztben fekvő fatörzsektől.

A kertekben mindenfelé nagy pusztulások maradtak a szélvész után. A gyümölcsök lerázva hevernek a földön a letört fák, szerte szórt zöld galyak között. A város határában elterülő földeken főképen a learatott termésnek ártott a vihar. A buzakereszteket sok helyen úgy széthordta, hogy össze se hordhatják többet.

Bizony sok gazda szívesen türte volna tovább a forráság kellemetlenségeit, ha ilyen áron történt a megváltás.

A kidőlt fák többfelé nagy kárt okoztak. A lövölde falát egy rázuhanó hatalmas fa bedöntötte. A vásártéren egy fa pedig ráesett a villamos világítás vezetékére, az oszlopot kitörte s a huzalt egészen a földre nyomta.

Kiugrasztott fürdőzők.

Mulatságos epizódja a viharnek az, mely az ingyenes Maros-fürdőben történt. A fürdő, mikor a szélvész kerekedett teli volt a vízben hűsölő néppel: férfiakkal és asszonyokkal a külön elkerített helyekben. A vidám lubiczkolást egyszerre nagy ijedtség váltotta fel, mi-

kor a szél erőszakos rohamára felzavarodott a víz, a fürdő deszka kerítése pedig ijesztoően ropogni kezdett. Eszeveszetten ugrottak ki a Marosfürdőből a fürdőzők s ruháikat felkapva, úgy emint a vízben voltak, a csurgó csepegő, könnyű kosztümökben rohantak a partra. Ha valami gyors fotográfus lett volna ott, igen érdekes képeket vehetett volna fel a megzavart fürdőző hölgyekről.

A veszedelem mellett hasonló mulatságos jelenet játszódott le a törvényszék fogházában. Eppen sétáltak a nagy udvaron a rabok, mikor megindult a szél s a következő perczben záporként zuhantak a palota cseréptéglái közéjük. A rabok, kik nagyobbára oláh parasztok s így meglehetősen babonások, azt hitték, hogy a világ vége érkezett el. Hangosan emlegetve „domnyezo“-t, rémülten futkostak az udvaron, míg végre az örök fedél alá terelték őket.

A törvényszéki palota teteje másfelé is veszedelmet okozott. Egyik szük világító-udvaron a fogházfelügyelő mosónője mosott, mikor egyszerre óriási tömeg cseréptégla zuhant le körülötte. Szerencsére megmenekedett anélkül, hogy baja esett volna.

Az elfujt 60 forint.

Igen rosszul járt Ungár Jakab kereskedő, kinek 60 forintjába került a mai vihar.

Az Asztalos Sándor-utcában lepte meg a szélvész a kereskedőt, ki felgombolt kabáttal vágott neki a kavargó portengernek. Egyszerre észrevette, hogy erősen lobogó kabátja könnyebb. Odakapott belső zsebéhez, s érezte, hogy a pénztárczája hiányzik. Keresni kezdte. de hiába, a porban, szélben nem találta meg a tárczát, melyben 60 forint, osztályosjegyek és más értékek voltak.

Ungár erre a rendőrségnél jelentést tett a dolgról, de itt sem segíthettek rajta. Természetesen, ha valaki megtalálja, s a becsületes megtalálók nem éppen nagy szektájába tartozik, a rendőrségnél átadhatja.

Baleset a viharban.

A szélvészben baleset is történt, mely azonban nem nagyobb méretű.

Kopetkó Károly templom-utcai üzletének kirakat-redőnyét le akarta bocsátani az egyik inas. Munkája közben olyan erős szélroham érte, hogy a kirakatra esett, annak ablakát kezuzto s az eltört üvegtől több helyen sérüléseket szenvedett.

Más baleset nem fordult elő.

A vidéken.

Az itéletidőből természetesen a város környékének is kijutott a maga része. Aradmegye különböző községeiből szomorú híreket jelentenek a ma délutáni viharról.

A szélvész a vidéken is egészen váratlanul következett be. Délután 4 óra táján, a mikor kezdődött, mindjárt oly erővel tört ki, hogy a fák már az első perczben recsegniroponni kezdtek s a kocsiutakon csakhamar keresztben feküdtek a nagy, lombos, tövükből kitört és kicsavart fák, a nagyobb galyak pedig szerteséjjel röpültek a szélvész szárnyain. A gyümölcsfák tetemes része letört, a mi pedig megmaradt, azon már az idén termés nem leszen. Lehullott minden gyümölcs, éretlen állapotában, a hajtásokkal együtt.

A szántóföldeken szomorú látvány tárul az ember szeme elé. A gabonakereszteket szertesét szedte s a kalászokat az ut porába hordta el a szélvész. A fele magot a vihar kicsépelte a kalászokból.

Mikalakán, mint tudósítónk jelenti, sok ház kerítését és tetejét rongálta meg a szélvész. Ajtók, kapuk, kerítések törtek össze,

sőt istállók, szinek, ólak és egyéb melléképületek teljesen tönkrementek. Így Kozma György községi bíró udvarán egy erős, téglából épített oszlopokon álló felszer pusztult el. Az oszlopok összeomlottak, a tetőzet pedig az alatta álló kocsikra rogyott.

Ilyen részleteket jelentenek Apatelekről, a hol a vonatnak is 1/2 óráig vesztegelnie kellett a vihar miatt. A hol azonban még nagyobb a kár. A fiatal szőlőoltványok itt is, meg a Hegyalja nagy részén tönkrementek. Gabonában, tengeriben itt is fölötte nagy kárt szenvedtek. Gyorokról is hasonló jelentés érkezett.

Az oláh falvak templomaiban megszólaltak a harangok, valamint az aradi gör. kel. egyház tornyában is. A népet babonás félelem szállta meg, a mely csak 5 óra tájban csillapodott, mikor a szélvész elállt s csöndes eső kezdett hullni.

Ez a története a mai orkánnak, melynek különösen érdekes véletlen folytán éppen két esztendővel azelőtt volt mása Aradon, s még érdekesebb, hogy akkor is vásár volt. Ezzel az után végképen bebizonyosodott a vásárokhöz fűződő babona, hogy eső, vagy vihar nélkül nem lehet Aradon vásár, bár a mai eset tulságosan szigorú formában erősítette meg ezt a rossz hirnevet.

HIREK.

— **A zenede a város tulajdonába.** Az aradi zenekedvelők egyesülete előterjesztést tett a városhoz, hogy az egyesület fenhatósága alatt álló zenedét vegye át s kezelje úgy, mint a többi községi iskolákat. Ez esetben átadja a zenedét minden hozzá tartozó vagyonnal együtt. Ha ez nem volna lehetséges, ruházza fel városi jelleggel a zenedét s egyben adjon fokozottabb mérvű, állandó segélyt annak czéljaira. Az előterjesztés kéri a várost, hogy küldjön ki ez ügyben bizottságot, mely az egyesület kiküldötteivel közös értekezletesen megbeszélné a dolgot. Mindenesetre méltó a zenede szép multjához és eredményes működéséhez, hogy a kérelemmel komolyan foglalkozzék a város.

— **A Salacz Gyula alapítvány kezelésére** kiküldött bizottságban Varjassy József elhunytával egy tagsági hely megüresedett. A helyet a júliusi közgyűlésen fogják betölteni.

— **Nem lehet telefonálni, sem telegrafálni.** Lapunk legutóbbi számában megemlékeztünk arról, hogy tegnap éjjel Budapest és Arad, valamint a többi vidéki városok között sem telefonálni, sem táviratozni nem lehetett. Az óriási szélvihar miatt, a mely Arad fölött elvonnult, az eset ma megismétlődött. A telegráf és telefon vezetékek a vonalok nagy részén annyira meg vannak rongálva, hogy egyáltalában nem használhatók. A mai éj folyamán is csak Temesváron át lehetünk összeköttetésben lapunk fővárosi szerkesztőségével, a honnan kerülő uton és elkésve kaptuk meg táviratainkat. Ennek az egyetlen vonalnak a sérületlensége volt a mi szerencsénk, másképp ismét el lehetünk volna zárva a világtól, úgy, mint tegnap éjjel. Miután az interurbán-telefont egyáltalán nem lehetett használni, táviratilag kérelmet intéztünk a nagyváradi posta-és táviratigazgatósághoz, engedje meg, hogy ma kivételesen éjjel 2 óráig legyen Aradon távirat-szolgálat, hogy az éjjel után történő eseményekről is kaphassunk értesülést. Schöpf-
lin igazgató készséggel megadta a távirati engedélyt s így, habár Temesváron át, de mégis megkaphattuk értesüléseinket.

— **Uj unitus templom Aradon.** Radu Demeter, lugosi gör. katolikus püspök átirt Arad-

városához, mint az itteni gör. kath. egyház kegyurához, hogy a régi, rosoga templom helyett új templomot és paplakot építtessen. A gör. kath. egyházzal most már másodszer van ilyen ügye a városnak. Ismeretes, hogy milyen hosszú ideig folyt az a pereskedés, melyben a Deák Eerencz utczai telekért, hol a gör. kath. templom van, állottak szemben mint felek a város és a gör. kel. egyház, míg végre, nemrégiben az utóbbi javára dőlt el a per. A lugosi püspök kérelmével mai ülésén foglalkozott a tanács és elhatározta, hogy nem megy bele az építkezésbe, miután a város kegyuri köteletségének egy ízben már eleget tett, mikor a mostani templomot felépítette.

— **A beteg király.** *Drezdából* jelentik, hogy *Albert* szász király állapotában örvendetes javulás állt be. Mindazonáltal az orvosok nem engedik meg, hogy a holnap tartandó országos lövészegylet hódoló menetében részt vegyen. A királyt György herczeg fogja képviselni az ünnepélyen.

— **Szabadságolások a megyénél.** Aradmegye közigazgatási bizottságának mai ülésén a következők kaptak nyári szabadságot: *Schill* József főjegyző 6 hétre, *Nachtnébel* Gyula árvaszéki elnök 6 hétre, *Hoffbauer* Lajos főpénztárnok szabadságidejét meghosszabbították 2 héttel. *Eiles* Elemér szabadságot nyert 4 hétre, *Papp* Gyula iktató 3 hétre, *Decson* Miklós és *Deschán* Péter irnokok 3—3 hétre.

— **Szlávy koronaőr haldoklik.** *Szlávy* Józsefről már napok óta egyre érkeznek az aggasztó hírek. Most, mint fővárosi tudósítók telegrafálják, ismét annyira rosszabbodott állapota, hogy a katasztrófát minden órában várják. Tegnap óta már csak haldoklik.

— **A megyeház ujjaalakítása,** mint *Keller* Izsó kir. főmérnök az államépítészeti hivatal főnöke *Aradmegye* közigazgatási bizottságának mai ülésén jelentette, szépen halad s október végéig elkészül. Eddig főképen a bontással foglalkoztak, de, a nagyterem kivételével, a belső kőműves- és ács-munkák is elkészültek.

— **Főuri esküvő.** A következő családi értesítés közlésére kértek meg bennünket: *Cziráky* és *Dénesfalvi* gróf *Cziráky* János cs. és kir. kamarás és neje: *Zadányi* és *Török-Szt.-Miklósi* gróf *Almásy* Erzsébet csillagkeresztes hölgy örömmel tudatják leányuknak *Cziráky* és *Dénesfalvi* *Cziráky* Jeanne grófnőnek verőzei gr. *Pejacsevich* *Albert*, a 12-ik cs. és kir. dz idős ezred tartalékos hadnagyával, *Verőzei* gróf *Pejacsevich* János és neje: nagylányai és vásáros naményi *Lónyay* Rózsa fiával folyó évi július hó 10-én történendő házassági egybekelését. Budapest, 1900. július hó.

— **Vizözön Szabadkán.** Szabadka határában, mint tudósítók telegrafálják, ma délután órákig tartó óriási vihar tombolt, a mely rettentő károkat okozott s a melynek emberélet is esett áldozatul. Borzasztó szélvész kerekedett, mely a gyümölcsökben és veteményekben tett nagyobb pusztítást, majd rémes menydörgés közben záporosodott meg. Óriási esattanás rázkódtatta meg a levegőt pár perc múlva s a villám agyonujtotta *Tikoics Mihály* szabadkai lakost, a zápor pedig egyre tartott, nőttön nőtt, úgy, hogy az utcákat mindenfelé csakhamar elborította a víz. A hatodik város részt egészen el is öntötte. A házak bedőltek, a lakosok tönkrementek. Este kivonultak a mentők, a kik valószínűleg egész éjjel dolgozni fognak.

— **Házasság.** *Schlesinger* Sándor, a gróf d'Harcourt-féle kalácsai uradalom adminisztrátora, ma tartotta egybekelését *Pozsonyban* *Donáth* Józsa kisasszonnyal, *Donáth* Manó trencséni ügyvéd kedves leányával.

Csothy Mariska kisasszonyt Aradon eljegyezte *Szeifert* János.

— **A részvényesek megjelenési díja.** A *Credit Lyonnais* nagy párisi bank 200 millió frank-

nyi részvénytőkéjét 250-re szándékozik emelni. Evégből a részvényeseket közgyűlésre hívta össze s ezen a közgyűlésen legalább a részvényesek felének jelen kell lennie, mert a gyűlés, részvénytőke emeléséről lévén szó, más-kép nem határozatképes. Az igazgatóság ez alkalomból azt a páratlanul álló, érdekes határozatot hozta, hogy a megjelenő részvényeseknek 1 franknyi megjelenési díjat fizet, csak hogy a határozatképességet biztosítsa. Párisban most kíváncsian várják az egy frankos ígérettel biztató meghívás eredményét, hogy vajjon megjelenik-e a részvényesek fele? A részvénytársaságok történetében ehhez hasonló eset még nincsen följegyezve, de arról tudunk, hogy a gyűléseket mások is elmulasztják, még ha fizetnek is a megjelenésért. *Madarász* Józsi bátyánk pl. nem egyszer konstatáltatja a képviselőház elnökével a Ház határozatképtelenségét, noha a képviselő uraknak 8 forint jár egy-egy megjelenésért a mi pedig valamivel több egy franknál . . .

— **Az idei hadgyakorlatokról** temesvári levelezőnk minapi hírünk kiegészítéseül még a következőket jelenti: A hetedik hadtest zárógyakorlatai szeptember hó első napjaiban a *Bruckenau*, *Theés* és *Lugos* közti vidéken, vagyis Temesvármegye vingai, lippai, rékási és buziási járásában fognak lefolyni. A zárógyakorlatokban, hir szerint, részt fog venni a 6. sz., kassai hadtesthez tartozó és Nyiregyházán állomásozó 10. számú huszárezred is.

— **A Balaton kiöntött.** A síófoki löverseny, mint tudósítók telegrafálják, elmarad, még pedig a Balaton áradása miatt. A „magyar tenger” annyira megáradt, hogy kiöntött és víz alá borította az egész versenyteret.

— **A magyar tanulók Párisban.** A párisi francia ifjúság körében, mint a magyar tanulók párisi kirándulásának rendezőségét értesítik, mozgalom indult meg, hogy a magyar tanulókat testületileg fogadják és a magyar ifjúság iránt érzett rokonszenvüknek ünnepélyesen is kifejezést adjanak. A magyar tanulók részére az egyik *Trocadero*-szálloda összes szobáit lefoglalták, amely szálloda a kiállítás közvetlen szomszédságában van. A különvonaton utazó tanulók *Münchenben* is tartózkodnak egy napig, ahol többek között az állandó művészeti kiállítást is ingyen tekinthetik meg. *Zürichben* szintén egy egész napig tartózkodik az ifjúság.

— **A finneket elnyomták.** Ezt a szomorú hirt adja tudtul a következő távirat, melyet *Helsingforsból* küldenek:

A *Ritzau*-ügynökség jelenti: Miután 11 szenátor lemondott és *Ignatius* szenátor is beadta lemondását, a szenátus közzétette és a hivatalos lapokban is kihirdette azt a czári rendeletet, a mely Finnország felsőbb közigazgatásában az orosz nyelvet teszi meg hivatalos nyelvvé.

— **A viznélküli város.** A nagyváradi vízvezeték mizériáiról már megemlékeztünk. Ma a következőket jelenti onnét tudósítók: A rémületes meleg szinte fojtogat, az emberek eltikadva, féláljultan járnak-kelnek . . . és víz nincs. A vízvezetékét mindennap tíz-husz teljes órára elzárják és ez alatt a hőség 42 és fél Czelzius fok. Abból a vízből kell élnie a gyötrődő emberiségnek, a mit vedrekbe, edényekbe félretesznek. A kinek jut arra, hogy jégbehűtse ezt a vizet, az még csak türi ezt az állapotot, de az, a ki kénytelen a megmelegedett, megposhadt vizet inni, az . . . nos, az semmi jót sem kíván. Nagyváradi ügyei bölcs intézőinek. Keserves panaszkok hallhatók mindenfelől. Mindenki megvan győződve róla, hogy azt a brutális intézkedést el lehetett volna kerülni. Akár úgy, hogy

a gyárak és a hadapródiskola vízfogyasztását csökkentik, akár úgy, hogy valami technikai módosítással haladéktalanul megjavítják a vízműveket, ha már elhamarkodva építették őket. Az bizonyos, hogy ez az állapot nem maradhat így. Változtatni kely rajta gyorsan és radikálisan. Mert különben jönnek a betegségek, a járványok — és majd nem lesz, a ki fizesse az adót.

— **Pályadíj tanítóknak.** Az aradi *Kölcsey-egyesület* pályázatot hirdet a néhai *Trefort* Ágoston vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter emlékére létesített kétezer korona alapítványnak rendes évi kamatjára. Ennek a jutalomdíjnak elnyeréséért olyan aradmegyei tanítók folyamodhatnak, kik a mezei gazdaság, gyakorlati képzés tanítása, a méhészet vagy valamely háziiparág meghonosítása körül kiváló eredményeket igazolnak. A folyamodványok folyó évi augusztus hó 10-ig nyújtandók be az egyesület elnökségéhez. A jutalomdíj a miniszter elhalálozásának évfordulóján, augusztus hó 22-én lesz kézbesítve az illetékes iskolai hatóság útján.

— **Halottégetés Grácban.** A gráci községtanács júniusi ülésében foglalkozott a halottégetés kérdésével, miután a halottégetés barátainak egyesülete arra kérte a tanácsot, hogy egy halottégető kemence felállítására ingyen telket adjon. Ugy az orvosi hivatal, mint az építkezési bizottság a kérelem megadása mellett nyilatkozott. A kérdés nagy vitát provokált, míg végre szavazásra került a dolog és ekkor 29 szóval elfogadták az előadó indítványát és 3000 négyzet méternyi területet adtak a halottégető kemence felállításához.

— **Jégeső Brádon.** *Brádon*, mint ludósítók jelenti, óriási jégeső pusztított ma délután. Négy órától 5-ig *galambtojás nagyságu* jég esett úgy, hogy az utcákon lapátolni lehetett a jéget. Tönkretette az összes kerti veteményeket és lábon kicsépelte a gabonát. A gyümölcsben is óriási károkat okozott, ami érzékeny csapás a lakosokra, kik nagyjából gyümölcsstermeléssel foglalkoznak.

— **A tábornok ur egészsége.** *Párisból* táviratozzák, hogy a francia hadseregnek egy tábornoka vált meg ma a hadsereg kötelékéből. *Kermartin* tábornokot megrongált egészsége miatt a várakozási állományba helyezték. *Kermartin*ról érdekes esetet elevenítenek fel ez alkalommal a párisi lapok. Mikor a volt köztársasági elnököt, *Faure* Felixet temették, a tábornoknak csapatai élén *Loubet*, az új elnök előtt tisztelgést kellett vezényelnie. De hiába szólt hozzá Páris akkori kormányzója, *Zurlinden* tábornok:

— *Kermartin* tábornok! Vezényeljen balra arc-ot!

Másnap *Loubet* elnök kihallgatáson fogadta *Kermartin*t, aki kijelentette, hogy tévedés volt a dologban. Akkor e nyilatkozat folytán a tábornok egészsége nem rendült még meg. De most már megrendült: távoznia kellett a hadseregből.

— **Elhunyt főerdőmester.** Az orosz m. kir. erdőhivatal főnöke, *Szepesi* Gusztáv m. kir. főerdőmester, életének 69 évében rövid szenvedés után orsován meghalt.

— **Tanárok jó étvágya.** Az országos tanárgyűlés tudvalevőleg a napokban folyt le Temesvárott. Egy statisztikus — ugyan hol nincs ma statisztikus? — pontos adatok alapján kiszámította, hogy a város és a csanádi megyes püskök által adott két diszebóden elfogyott 7 métermázsas marhahús. 4 métermázsas hal, 28 darab óz 120 liba és 280 csirke; a krémekhez nem kevesebb, mint 6000 drb. tojás kelt el, a kávék száma 1800-ra tehető. Tekintélyes az ital-statisztika is, mely szerint a két napon elfogyott: 1800 pohár sör, 600 üveg fehér és 400 üveg vörös bor; a pezsgőből 650 üveg ürült ki, míg a zsemlyékből 3500 darabot szállított a péküzlet. Asványviz 500 és szikviz

400 üveg kellett. Ami azt bizonyítja, hogy a gyűlésező tanár uraknak elég jó volt az ét- és itvágyuk is.

— **A lágymányosi emberekről.** Többször említettük már, hogy a budapesti Lágymányoson, a promontori-ut mentén két ismeretlen embert találtak eszméletlen állapotban. Az egyik az a bizonyos mezitelen, a másik pedig öltözött volt, a fején sebbel. Az egyik tegnap a Rókus kórházban meghalt a nélkül, hogy eszméletre tért volna, de ez nem a mezitelen volt, mint tévesen közölték, hanem a fejeseb és öltözött ismeretlen. A bonczoló orvosok megállapították hogy az illető agyrázkódás következtében halt meg. A fején levő felületes seb minden valószínűség szerint elesés következtében jött létre. A halottat bonczolás után lefénképezték. A másik lágymányosi ember, a „meztelen“, még mindig eszméletlenül fekszik a Rókus-kórházban s mesterségesen táplálva tartják benne a lelkét. A mióta beszállították, egy pillanatra se tört magához s a rejtély addig meg sem oldódik, míg nem jut az illető eszméletre.

— **Elrabolt leány a plébánián.** A *Neue Freie Presse* szerkesztőségének érdekes levelet hozott ma a pósta. Egy elkeseredett apa, kinek leányát rabolták el, megható sorokban mondja el a levélben az esetet, mely a nagy port felvert Araton esethez hasonlít. A levél így hangzik:

Tekintetes Szerkesztő ur! Nagyon leköteleznie, ha a következő soroknak becses lapjában helyet szorítana, mert az abban elmondott tények a galicziai állapotokat illusztrálják és érdekes példáját nyújtják a nemrégiben történt Araton esetnek.

Az alantiak nyilvánosságra hozatalát azért is kérem, mert e sorok által a nyilvános lelkiismeret felrészését remélem és segítséget várok egy szívemben megtört atya iránt.

Június 12-én déli 1 órakor udvarunkban megjelent *Gerwazy* Wojczik parasztember, megragadta az ép ott tartózkodó tizennégy éves leányomat és elszöktette a közelben fekvő parasztházba, mely a parasztagazda tu ajdonát képezi. Én üzleti ügyekben otthonról távol voltam és feleségem a földéken volt elfoglalva. Legfiatalabb leányomon kívül még két idősebb leányom volt otthon, kik a kiáltásra kirohantak, de a parasztot meg nem akadályozhatták már a rablásban.

Mikor nőm hazajött, leányaimmal együtt elment a parasztkönyhő elé, de az ott egybegyűlt parasztok ellenséges viselkedését látva, eredménytelenül tértek vissza. Midőn este hazatértem, erről értesültem, hogy a parasztok leányomat a *seidliskai* paphoz vitték és annak átadták. A mai napig, dacára minden erőfeszitésemnek, nem sikerült leányomat a paplaktól kiszabadítanom. A helyi hatóságokhoz hiába fordulok és a pap sem akar hallani kiadásról. Most szívszorogva várom, hogy ügyvédeknek sikerül-e majd az ügyesség útján kiszabadítani leányomat. Tisztelettel *Korureich* Leib.

— **A hideg tus halottja.** Tegnap, hogy *Vasinszka* Aftán aradi ruthén munkás, erősen kimelegedve, a vízvezetési csapból vizet eresztett a fejére. A hideg tustól önkívületi állapotban szállították a kórházba, ahol ma meghalt.

— **Visszaelés vasuti jegyekkel.** A milánói rendőrség, mint nekünk telegrafálják, egy országosan szervezett csalóbándát fogott el, a mely lejárt körutazási jegyek árusításával foglalkozott s igen sok embert csalt lépre. A csalóbánda tagjai között vannak portások, kalauzok, sőt hivatalnokok is.

— **A bosnyák küldöttség utja.** Szerajevóból táviratozták: *Dzsabics* volt mosztári mufti és *Aravovic* seriff a mosztári küldöttség három tagjával Szerajevóba érkeztek és nyomban tovább utaztak Mosztárba. Velük egy vonaton érkezett ide a küldöttség két szerajevói tagja. Az utóbbiak üdvözlésére körülbelül 200 ember jelent meg a pályaudvaron, míg a kíváncsiság az alsóbb néposztályokból nagyobb tömeget csődített a pályaudvar köré. A szerajevói városi tanács 13 tagja közül csak egy: *Avdaga* Szahinogics jelent meg. Az egész incidens a legnagyobb rendben és nyugalomban folyt le.

— **A férj és az udvarló.** Véres családi dráma történt a napokban Pétervárott, melynek hősei *Hecker* törzskari kapitány és *Douberg* tanár, híres pétervári szemorvos. A kapitány kétszer rálőtt a szemorvosra és halálosan megsebesítette. Az eset előzményeiből annyit tud a világ, hogy *Hecker* válni készült a feleségétől s kényszeríteni akarta *Douberget*, hogy vegye feleségül az elvált asszonyt. Mikor az orvos ezt megtagadta, párbajra hívta ki. Az orvos a kihívást sem fogadta el s akkor következett a gyilkosság. Ez előzményekből úgy kombinálnak, hogy az orvos elcsábította az asszonyt. Mikor ezt *Hecker* megtudta, válni készült feleségétől, de kényszeríteni akarta az orvost, hogy tegye jóvá a hibáját, vegye feleségül a magáról megfélekedezett asszonyt. De az orvos ez elől gyáván meghátrált s ez adta a felbőszült férj és férfi kezébe a bosszuálló fegyvert.

— **Tanitók kirándulása Fiuméba.** A *Dél-magyarországi Tanító-egylet* ez évi közgyűlését Nagy-Kikindán tartja f. hó 9. 10. és 11-én. A gyűlés befejezése után testületileg utaznak Fiuméba. Az *Aradvidéki Tanítóegylet* tagjai közül többen résztvesznek ebben a tanulságos kirándulásban. Az utazás Kikindáról Fiuméig és vissza csak 20 koronába kerül. Elszállásolás, olcsó étkezés és kirándulásoktól (Abbázia, Trieszt, Velence) a fiumei rendezőbizottság gondoskodik. Allami tanitók arczképes igazolvánnyal féláron utazhatnak. A csatlakozni óhajtok f. hó 9-éig *Sófalvi Györgynél* jelentkezhetnek.

— **Isten veled, édes apám!** A bécsi telefonon egy Nagyváradra való fiatalember szomorú üzenetet küldött az édes apjának. Néhány titokzatos szót mindössze, mely mögött valami nagy tragédia rejtezik. Az apa, akiről szó van, s aki nagyvárad keréskedő, ma délelőtt a következő telegrammot kapta Bécsből, a fiától, ki a *csaszarvárosban* magánúszvívelő. *Apát kérem pont egyre telefonhoz Sándor*

Az ősz apa boldogan várta az órát, hogy a fiának a hangját messze mértföldről hallja. Délben egy órakor pontosan meg is szólalt a telefon csengője, A kereskedő lázas örvendzéssel kapta föl a kagylót:

— Halló!

— Halló — hangzott Bécsből — te vagy ott apa?

— Én vagyok édes fiam, szervusz, hogy vagy lelkem?

Pillanatnyi csönd. Kissé reszketve szólalt meg ezután a bécsi hang:

— Csak annyit akarok mondani, *Isten veled édes apám, bocsáss meg nekem, az isten titeket meg fog segíteni...*

Erre a fiu, Bécsben lecsapja a kagylót. Az ősz apa szédülve hajtotta a fejéhez, aztán csöngött, csöngött, kétségbeesetten perczeleg Feleletet azonban nem kapott, az áramot Bécsben kikapcsolták.

A szerencsétlen apa telegrafált az osztrák főváros rendőrségének, s a délután négy órai gyorsvonattal fölutazott Bécsbe.

— **Nyolczvanegyszeres diszpolgár.** Az elmúlt héten *Innsbruckban* számos községi előjáró jelent meg több északtiroli községből, hogy a hivatalától megvált *Riccabona* Gyula dr. állami kulturhivatali főnöknek a 81-ik diszpolgári okmányt átnyújták.

— **Sikkasztó gyakornok.** A budapesti államrendőrség tegnapelőtt óta egy *Strasser* Elek nevű 18 éves fiatalembert keres, akit főnökei 5000 korona elsikkasztásával vádolnak. *Strasser* Elek a *Kálmán, Lukács* és társa Sas-utcza 1. szám alatti bizományos cégénél mint irodagyakornok volt alkalmazva. Tegnapelőtt az egyik főnök 5000 koronát bízott rá, hogy vigye el az Osztrák-Magyar bankba. A fiu elment és azóta nem látták. *Strasser* Elek budapesti szülők gyermeke. A cégénél csak néhány hónap óta

volt alkalmazva. Egy idő óta rossz társaságba keveredett, adósságokat csinált s ez vitte a romlásba a könnyelmű fiut. Azt hiszik, hogy a pénzzel külföldre szökött. A rendőrség kutatása még nem vezetett eredményre.

— **Botrány egy templomban.** A vásárhelyi reformátusok új templomában nem közönséges botrány történt f. hó 5-én reggel, az istentisztelet alkalmával. Egy züllött, csavargó ember vetődött be ugyanis a templomba, ki helyet foglalt a padok között. Végig hallgatta az éneklést, de mikor a pap a szószekekre lépett s imádkozni kezdett, a csavargó elkezdett kezével hadonászni, felállott és érthetetlen szavakat kiabált a lelkész felé. A közönség megbotránkozott a durva jeleneten s álmélkodva hallgott, míg végre egynehányan a kiabáló csavargóhoz léptek, megfogták és minden tiltakozása dacára kivezették a templomból. Ott aztán átadták egy rendőrnek, aki bekísérte a városházára, ahol a kihallgatása során bebizonyult, hogy a botrányt részeg állapotában csinálta. A züllött alakot *Nemcs* Johannak hívják s alsó-ausztriai csavargó géplakatos és munka nélkül van. A rendőrség a máskülönbben is gyanus magaviseletű embert letartóztatta.

— **Megszökött takarékpénztári igazgató.** A pozenyoti rendőrség táviratban tudatta, hogy *Gilevics* Mihály, a císcanoevi takarékpénztár igazgatója csalást és sikkasztást elkövetve megszökött. A sikkasztó 65 éves alacsony termetű, s lengyel öltözetet visel. A magyarországi rendőrségek, kézrekerítésére megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Rómeók harcza.** A torontáli Uj-Szent-Péter közönségét néhány fiatal ember szenvedélyeskedésből eredő borzasztó tette izgatta föl. Az eset a következő: *Friedrich* Jakab asztalos és *Lux* Péter asztalossegéd két év óta gyűlölködtek *Wischet* József gazdával és *Müller* Antal kosárfonóval. A gyűlölködés oka: keresd a nőt. Két szöke sváb lány volt a háttérben, akiknek mind a négyen hódoltak. *Wischet* azonban ügyes hegedűjátékával és jó modorával a szép leányok kegyéből kitolta *Friedrichet* és barátját, E miatt számtalanszor összekocczantak, de mindannyiszor *Friedrich*ek huzták a rövidebbet. E miatt a megsértett seladonok boszura gondoltak. *Lux*, állítólag *Friedrich* bujtogatására, tegnap este késsel rontott *Wischetre* s szíven szurta. *Müller* erre ölbe kapta szerencsétlen barátját s el akart vele rohanni, de *Lux* őt is megszurta, azonkívül még egyszer hátba szurta *Wischetet* is, akit félholtan vittek haza. Szülei gondoskodásából már az utolsó kenetben is részesítették, minthogy életéhez már nincs remény. *Lux*ot és barátját letartóztatták. *Peterdi* aljárásbíró kihallgatta a szenvedélyes Rómeók két bálványát is, a két kövér kis sváb leányt. De ők csak sirnak egyre és semmi jelentőset sem mondanak. A tetteseket Nagy-Kikindára szállították.

— **Halálos elgázolás.** A budapesti zsidó kórház közelében a vasuti sineken a tolató mozdony elgázolta *Schütz* Bernát 57 éves éjjeli őrt. A szerencsétlen ember halva maradt a sineken. A vizsgálatot megindították annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Az egész helyőrség fogságban.** *Tarnowból* jelentik, hogy az ottani katonai állomásparancsnok az egész helyőrséget laktanya-fogságba helyezte, mivel gyalogosok és ulánusok között történt verekezés közben egy ulánus katonát és egy leányt meggyilkoltak és egy gyalogost életveszélyesen megsebeztek.

— **A vásár alkalmával látogassa meg Porter** Vilmos koronás áruháza Aradon, az *Andrássy*-téren, a Központi szálloda épületében. A réndkívül jutányos árak, a dus választék bámulatba fogják önt ejteni. Szükségleteit jobban, olcsóbban sehol sem fedezheti. A koronás áruháza kirakatait is figyelmebe ajánljuk.

— **A részegség vége.** A budafoki vám közelében a fehérvári ut mentén egy férfi holttestét fogták ki ma a Dunából. Az illetőben *Katancs* Sány 45 éves napszámosra ismertek, a ki híres volt a részegkedéséről a környé-

ken. Az orvosi vélemény szerint szívszélhűdés érte, s a mint a Duna szélén járt, esett a vízbe. A temető halottasházába vitték.

— **A vörös zászló hősei.** Érdekes foglyai lesznek legközelebb a szegedi államfogháznak. Két parasztszocialistát utalt be a fogházba az igazságügyminiszter, két heti szabadságvesztés büntetésüknek kitöltésére. — A szocialisták a vörös zászló alatt szolgáltak rá a fogházra, az általános alföldi szocialista lázongás idején 1897-ben. Vas Antal és Zorát József az ó-becsei czuczilistáknak voltak a vezérei s május 1-ére nagy népgyűlésre hívták össze Ó-Becse földmivelő lakosságát. Ezt a népgyűlést az előjáróság betiltotta, ám a „czuczilisták“ mégis összegyűlekeztek a sörházba. A csendőrség hamarosan szétzavarta őket, mire a czuczilisták a vörös zászló alatt a temető mögé vonultak, hogy gyűlésüket mégis csak megtartsák. — A csendőrség itt is felszólította a népet az oszlásra, de a két vezér dühösen kiáltotta:

— Ne oszoljatok szét, nekünk nemhogy a zsandárok, de az Isten sem parancsol!

A csendőrök letartóztatták a dühös embereket, kiket később a törvényszék hatóság elleni izgatás miatt 14—14 napi államfogházra ítelt, s ezt az ítéletet a szegedi tábla s a kuria is helybenhagyta. A vörös zászló hősei most majd az államfogházban fogják tovább szóni a zsandárokról való különös gondolataikat.

— **Betörő rendőrök.** Lembergől jelentik, hogy a tarnopoli büntetőbiróság ma három rendőrt, akik éjjeli szolgálatuk alatt betörést követtek el, hat havi börtönrre ítelt.

— **Öngyilkosság — egy falu szemelattára.** Lőcséről táviratozzák, hogy Nagylomniczban Bukoviny Károly szabómester háza előtt felakasztotta magát. Mikor észrevették, még élt és ha a kötélről levágnák, megmenthették volna. A falu népe közt azonban az a babona uralkodik, hogy a ki egy öngyilkosjelöltet a kötélről levág, még abban az évben meghal. E miatt az ostoba babona miatt senki sem ment a segélyére. Az egész falu körülállta és nézte, bámulta, mint hal meg a szegény ember.

— **Katonazene a parkban.** A cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara holnapután, *hétfőn* este 8 órától 11 óráig a Baross-parkban nagy hangversenyt rendez.

— **A jó peleskei notárius, nagy-zajtai Zajtai István** színházi kaladjaira emlékeztet az a mulatságos eset, mely a minap történt a Vigszínházban. Egy tapasztalatlan falusi notárius valamelyik fővárosi jóakarója révén egy földszinti jegyet kapott a Vigszínház előadására. Zajtay uram (valószínű, hogy nem ez a neve) egy kissé elkésve érkezett az előadásra, mert nem találta meg mindjárt a helyes utat és a mikor a nézőtérre lépett, már javában játszottak. A jegyszedő elvezeti a tizenkertetig sorig és azután megkéri, hogy menjen a sor közepébe, ott van az ő helye. A notárius — egy magas, szikár alak — tisztességtudóan be is megy, de azután már cserben hagyta a tudománya; nem tudta, hogy hova üljön! Arról ugyanis, hogy a székek ülőkéje rugóra jár és a támlához van felkapcsolva, nem regélt neki senki.

— No se baj, — gondolhatta magában — végignézhetem én ezt a komédiát állva is.

Igen ám, csakhogy e szerénysége ellen a mögötte ülőknek is volt egy kevés beleszólni valójuk. Hallatszott is egyszerre vagy tíz torokból:

— Üljön le! Üljön már le!

Igen, de hova? — Zajtay uramat szorongatták, aki végre is úgy segített magán, hogy szépen — leguggolt és így nézte is volna végig az első felvonást, ha jobboldali szomszédja hamarosan ülőhelyet nem terem alája. Zajtay uram pedig fejcsóválva rebegette:

— No, ezt is bizonyára a női sógor indálta ki ilyenre!

— **Leégett falu.** Miat Sátorajja-Ujhelyről táviratozzák, Cziroka-Hosszanevező faluban ma az esti órákban tűz ütött ki, mely még folyton

pusztít. Eddig *negyven lakóház* és számos melléképület esett a tűznek martalékul.

— **Czartoryjsky Zsigmond** hírneves budapesti tyukszeműtő, fagydaganat, szemölcs és benőtt körmök gyógyításában specialista, átutazóban Aradra érkezett, hol a Vas-szállóban két napig tyukszemben szenvedőknek rendelkezésre áll.

— **Czimbalom és hegedű tanítást** elvállal, hához járva, vagy lakásán, felnőtteknek és gyermekeknek, gyors és könnyen felfogható módszerrel Kovács Pál ev. ref. kántor-tanító és karmester. Lakása: Demeter-utca 28/a.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel runáztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

— **x— Fertőző betegségek ellen,** melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta, egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát szives olvasóink figyelmét a „Kristály“ Szt.-Lukács fürdői hegyiforrás hirdetésére.

A völegény boszúja.

— Szerelmi dráma Erzsébetfalván. —

Arad, július 7.

Erzsébetfalván, Budapest mellett, szerelmi dráma történt. Gál Lajos szabómester revolverből rálőtt a volt menyasszonyára, Horváth Erzsikére s átlötte a leány jobb vállát. Az érdekes történet részleteit csak ma hozhatjuk, mert a tegnapi vihar miatt, mely a táviró- és telefonhuzalokat használhatatlanná tette, nem kaphattunk értesítést. Az eset a következő:

Gál Lajos szerelmi drámája semmiben sem különbözik azoktól a szerelmi regényektől, melyek pisztolydurranással végződnek. A boldogtalan szabó nagyon szerette Horváth Erzsikét s el akarta pusztítani, mert a leány másnak ígerte a kezét. Horváth József lakatosmester leánya mindenképpen arra termett, hogy valami falusi regény hősnője váljék belőle. Szép és gazdag. Egyetlen leánya szüleinek. Hosszu, szőke haju, a bokáját veri, ha kibontja. A falu legénysége csodájára járt ennek a két hajfonatnak.

Mindössze tizenkilencz éves a leány s már is annyi kérőnek adta ki az utját, hogy a tíz ujján meg se tudná számolni.

Még a szabó mellett tartott ki legtovább, Gál Lajos egy álló esztendeig járt Horváth József uram házához. A faluban már-már a kézfogóról beszélgettek. Azt is mondták, hogy szép pár ember lesz belőlük; az Isten is egymásnak teremtette őket.

Tegnapelőtt aztán hirtelen vége szakadt a tervezgetéseknek. A szépséges Horváth Erzsikéknél megtartották a kézfogót, de nem Gál Lajos volt a boldog völegény, hanem — egy fővárosi tanító: Cserényi Béla.

Gál Lajosnak csak tegnapelőtt mondták meg, hogy nincs többé semmi keresni valója a Horváth József portáján. Gál Lajost nagyon elkeserítette a dolog. Nem evett egy falatot sem. Ehen akart elveszni.

Tegnap aztán egyebet gondolt. Reggel be ment a fővárosba s tíz koronáért vásárolt egy revolvert. Mikor haza érkezett Erzsébetfalvára, még nem volt egészen tisztában vele, hogy magát lövi-e agyon azzal a fegyverrel, vagy más. Délelőtt lefénképezte magát az erzsébetfalvi fotografusnál. Délben kicsinosította magát. Ferencz-József kabátot öltött magára. Píros szegfűt tűzött a gomblyukába, úgy indult meg az Attila-utca 16. számú háza felé, ahol Horváth Erzsikék laktak. Az utcán meg is szólította egy ismerőse.

— Lakziba megy Gál ur?!

A szerelmes szabó visszafordult, s kevés gondolkodás után visszaszóltott:

— Lakodalomba megyek.

Fél három óra tájon aztán ellátogatott Horváthékhoz. A nagy szobában találta a leányt. Az öreg Horváth a szomszédos szobában beszélgetett a feleségével.

A leány leültette a kellemetlen vendéget. Az asztalon keresztül beszélgettek egymással.

— Hogy vagy? — kérdezte a szabó.

— Meg vagyok, — felelte kurtán a leány.

Ez a hideg bánásmód egészen elkeserítette Gál Lajost.

— Ugy-e én nem kellettem, tekintetes aszszony akartál lenni?

— Igen hát. Miközöd hozzá? — vágta vissza a leány.

Ez a mondás az arcába kergette a vért a legénynek. Izgatottan pattant föl a székről. A zsebéből kirántotta a revolvert, s rálőtt a leányra.

Horváth Erzsike sikoltva menekült a belső szobába, szüleihez. A magából kikelt ember még egyszer rásütötte a fegyvert. A golyó átlötte a leány vállát.

Akkor Gál Lajos maga ellen fordította a revolvert. Háromszor sütötte el, de csodálatosképpen egyik golyó sem ért meg neki. Csupán a bal tenyerét horzsolta egy kissé a golyó. Lehet hogy a nagy izgatottságban hibázta el a célt, de nagyon valószínűnek látszik az is, hogy a szerelmes fiatal ember csak meg akarta ijeszteni önmagát.

Mikor már ötször elcsattantotta a kakast, futásnak eredt. Az öreg Horváth József mindenütt a nyomában járt, egyre kiabálva:

— Fogják meg. Agyonlőtte a lányomat.

Az egyik fordulónál utol is érte az öreg a menekült s ugyancsak elpáholta. Gál Lajos azonban kiszabadította magát a felbőszült apa kezei közül s futott a vasuti sínek felé. A viczinális ép arra jött. A szabó egy pillanatig gondolkodott, hogy ne vesse-e magát a vonat kerekerei alá. Azonban, meggondolta a dolgot s csupán csak neki támaszkodott az utolsó kocsni oldalának. A döcögve robogó jármű nagyot lóditott a szabón, s tovább rohant. Gál Lajosnak sem történt baja, ~~hát~~ futott tovább az üldözői elől a Dunának. A téglagyárnál aztán belevetette magát a Duna egy csekélyes medrébe. Ott sem esett baja. Az öreg Horváth Bakai Gábor péksegéd segítségével szerencsésen kihuzta a vízből s azon mód lucskosan vitték vissza Horváthékhoz. Dancz József csendőr épp arra járt, s bekísérte Gál Lajost a községházára.

A szerelmi dráma híre villámgyorsan terjedt el a faluban. rölkerült az orvos is, aki megvizsgálta Horvát Erzsike sebeit. A leányt jobb vállcsontja alatt érte a golyó. Az orvos kivette a golyót a sebből s szóta szülei lakásán ápolják a leányt, aki most már jobban érzi magát, s néhány hét alatt felépül.

Az orvos bekötözte Gál Lajost megsértett balkezét. A boldogtalan szerelmes szabó elájult míg az orvos a műtőszereivel dolgozott. Most ott van a községházán. A környezetétől egyre kést kér, hogy megölhesse magát.

TANÜGY.

(—) **Az aradmegyei iskolák kritikája.** Varjassy Árpád tanfelügyelő, Aradmegye közigazgatási bizottságának mai ülésén számolt be a megyebeli iskolákban tett látogatásai alkalmával tapasztalt eredményről. Megemlítesre méltó, dicsegetes eredményt tapasztalt a *csermői, seprősi simonyifalvai, talpasi* állami népiskolákban, nemkülönben a *talpasi gör. kel. román* népiskolában. Az eredmény általában kielégítő, csupán három iskolában volt silány.

VAROS ES MEGYE.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1900. évi július hó 11-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

23. A budapesti bankegyesület részvénytársaság kérvénye a szalmaanyaggyár üzembe helyezése céljából nyújtandó kedvezmények iránt. 24. *Pellegrini* Dávid kérvénye a folyamatban lévő asfalt munkák következtében kikerülő köveknek még a folyó évben kövezésre és *Sztanity* Mátyásnak kérvénye kőalapos utak készítésére való felhasználása iránt. 25. A tanács jelentése a „Lippai serfözde *Bondy* és társa” czéggel a városi bérház épületében lévő sörszarnok és mellékhelyiségei iránt kötött szerződés jóváhagyása iránt. 26. U. a. *Kristyóry* Jánossal a Baross sétány északi oldalán kioszk felállítására céljából bérbeadott 2 négyzet-méternyi terület iránt kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. 27. *Illin* Nika kérvénye a közlegelőbeli 40 számú 5 hold föld bérletének meghosszabbítása iránt. 28. A tanács jelentése *Aufricht* Miksávai az 1900—1901 évi télen át szükséges tűzifa szállítására kötött szerződés jóváhagyása 29. U. a. *Schmidt* Lajos a Téli-utca területéből átengedi 141 négyzet ölt iránt kötött adás-vételi szerződés jóváhagyása tárgyában. 30. U. a. *Szántay* Bélával a gerendésbeli 677 911—1100 hold föld bérlete iránt kötött szerződés jóváhagyása iránt. 31. A városi rendőrszemélyzet és a tűzörségi személyzet munkabérekének lakbérletmenny megállapítása tárgyában. A nyugdíj-bizottság jelentése özv. *Keresztélyné* Keresztélyné kérvénye tárgyában. 32. A tanács jelentése a m. kir. pénzügyigazgatóság által folyó évi adósság hóban elő- és leirt állami adók után adó- és leírandó közszéki adó tárgyában. 34. U. a. *Fischer* József, *Szántó* Mihály, *Orosz* János, *Wiss* József, *Malczanek* Ferencz, *Enzinger* János, *Gellán* Illés, *Kristyóry* János, Az aradi vármegyei részvénytársaság, *Dévényi* József, *Frick* József, *Krucasai* Lajos, *Hajdu* Béla és *Melics* István által emelt új épületek közszéki adómentessége iránt. 35. A tanács jelentése az átvonuló katonai tisztek elszállására iránt kötendő szerződés tárgyában.

MULATSÁGOK.

Vigalmi naptár:

Július 3. A „Zaránd” kerékpáros-egylet nyári táncmulatsága (Brád.) — Táncvizsga Kurticson.
Július 15. Az aradi dalegylet népünnepélye (Városliget).
Július 22. Az aradi cigányzenészek egyrészének jubileumi mulatsága (Kisvárosi erdő).
Augusztus 12. Az aradi kereskedők körének népünnepélye (Városliget).

— Az aradi dalegylet f. hó 15-én vasárnap délután a városligetben rendezendő népünnepélyére nagyban folynak az előkészületek. A rendező bizottság *Dém* Károly vezetésével fáradságot nem ismerő munkát végez a népünnepély minél látványosabb és érdekesebb mutatványokból legyen összeállítva. A népünnepélyt hangversennyel egybekötött mulatság követi.

— Mulatság egy iskola javára. *Pályá* Mátyás gyoroki esperes-plébános és iskolaszéki elnöke a következő meghívást intézi a közönséghez:

A gyoroki róm. kath. iskola nehéz anyagi viszonyok között. Iskolánk felszerelése teljesen elmaradott. A község szegény s nem képes a saját erejéből a hiányokat pótolni, illetőleg a kiadásokat fedezni. A nemzeti népnevelés igaz barátaihoz fordulunk kérésünkkel. Hisszük, hogy kérelmünk meg fogja találni a nemes lelkekhez vezető utat. Él bennünk a hit, hogy önzetlen szándékunkat Aradváros és Gyorok vidékéhez tartozó közönsége szíves lesz a célhoz, a megvalósuláshoz segíteni. Július hó 15-én (vasárnap) a gróf *Nádasdy* kastély nagyszalonjában hangversenyt, a nagyvendéglő kerthelyiségében pedig táncestélyt rendezünk. A kettős ünnepély jövedelméből iskolánkat óhajtanánk felszerelni, tehát a nemzeti népoktatásnak kívánunk javára lenni. Azért tisztelettel kérjük Aradváros és Gyorok vidéke közönségét, lenne szíves ünnepségeinken való megjelenése által nemes törekvéseinkben bennünket

istápolni. A jegyek árát, vagy pénzküldeményeket alólirotthoz és gyoroki róm. kath. plébániára kérjük elküldeni. Családjegy ára: 6 korona, személyjegy: 2 korona. A hangverseny este 8 órákor kezdődik.

(=) A szabók mulatnak. Az aradi szabómunkások szakszervelete július hó 15-én a csálai erdőben Erdélyi Tóni vonós-zeneekara és egy fuvó-zeneekar közreműködésével saját pénztára javára júliálist rend z. Belépti-díj: Személyjegy 80 fillér, család-jegy 1 korona 40 fillér. Tánccs kezdete d. u. 2 órákor, vége éjjel 12 órákor. Délután nagy konfetti csata. Világposta több díj kísorsolásával. Este nagy tűzijáték.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy vasuti karambol

Büntető tárgyalása.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 7.

A konopi állomáson a személyvonat beleütődött az előtte haladó személyvonatba és az összeütközésnek emberélet esett áldozatul. *Meixner* János vasuti fékező az utolsó kocsi fékbódéjában ült, midőn hirtelen követte a teljes sebességgel vágató személyvonat. A szerencsétlen ember ott lelte kinos halálát, mert a kocsik egymásra torlódtak és maguk alá temették szétronsolt tagjait.

Mindez még 1898. év november havában történt és hosszas fegyelmi eljárás után ma került a büntető bíróság elé, mely egész napon át tartott végtárgyaláson *Hoffmann* Ede konopi állomási elöljárót és *Kovács* György konopi vasuti-őrt vonta felelősségre, előbbit azért, mert nem adta meg idejekorán a személyvonatnak a „tilos” jelet, utóbbit pedig mert nem állította be az előtte elhaladt tehervonat után öt percen át a piros lámpás „megállj” jelzést.

A tanács tagjai: *Pálfi* József elnök, *Pogonyi* és *Radányi* törvényszéki bírák, *Szalai* jegyző, *Lehrmann* Viktor ügyész és *Nemess* Zsigmond dr. nagy alaposséggal kutattak a mulasztásban a bűnös után és csak a késő délutáni órákban dől el az ügy, még pedig a vádlottakra kedvezően.

A törvényszék nem látta beigazolva a terheltek vétkes mulasztását és ezért felmentő ítéletet hozott annak megemlítésével, hogy *Meixner* nyilván maga volt az oka halálának, mert a bódében aludt és így sem a szükséges jelzést nem adta, de a saját menekülésére sem tett semmit, noha módjában állott volna a lassan haladó teher vonatról könnyen leugrani.

A kir. ügyész az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

NAPIREND.

Július 8. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Erzsébet. — Protestáns naptár: Erzsébet. — Görög-keleti naptár (június 25.): Febrón — A nap kél 3 óra 56 perczkor, nyugszik 7 óra 41 perczkor. — A hold kél 3 óra 52 perczkor, nyugszik 0 óra 16 perczkor.

Július 9. Hétfő. Róm. kath. naptár: Anatólia. — Protestáns naptár: Anatólia. — Görög-keleti naptár (június 26.): Dávid remete. — A nap kél 3 óra 56 perczkor, nyugszik 7 óra 40 perczkor. — A hold kél 4 óra 53 perczkor, nyugszik 0 óra 56 perczkor.

Időjárás. Légnyomás reggel 7 órákor 752.5 milliméter, délután 2 órákor 748.6 milliméter. — Hőmérséklet reggel 7 órákor C° + 25.6, délután 2 órákor C° + 32.5. — Szél iránya és ereje reggel 7 órákor D. 5, délután 2 órákor DK. 7. — Felhőzet reggel 7 órákor derült, délután 2 órákor felborult. Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Széles, hűvös, eső.

Szabadságharozati emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11½—12½ óráig. Helyiség: Erekléy-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Július 11. Városi közgyűlés délután 4 órákor.
Július 14. Az arad-hegyvidéki turista-egyesület kirándulása a gainai csúcsra. — Körlátortörvényszék Csermön.

Július 15. Az aradi hentesek kölcsönös kárbiztosító szövetkezetének közgyűlése délután 4 órákor (Ipartestület).

KÜLÖNFÉLÉK.

□ Mai kisleányok.

— Nos, hogy vagy megelégedve az új nevelőkisasszonnyal?

— Eddig még nem volt egyetlen rendezvényszem, hát még nincs a kezemben.

□ A legkönnyebb papír. Angliában nemsokára általános használatnak fog örvendeni az az új papírfajta, amelyet egy londoni papírgyáros talált fel, s amely különb minden eddig használt papírnál. A új papír különösen simaságával és könnyűségével tűnik ki. Browning angol költő munkái most jelentek meg ilyen papíron. Kötete 1558 oldalra terjed és mindössze 500 grammot nyom. Közönséges papíron nyomtatva ugyanez a munka 1200 grammot nyom. A népszerű kiadás, amely tízenhét kötetből áll, 25 kiló nehéz. Az új papíron már bibliát is nyomtak negyedmillió példányban.

□ Kortán.

Tanár: Mi a rögeszme?

Jelölt: A rögeszme állandó hamis képzet.

Tanár: Helyes. Akit az ilyen állandó hamis képzetek bánthatnak, az...

Jelölt: Örült.

Tanár: Nagyon jól van. Már most, ha valakinek az a rögeszméje, hogy ő örült, akkor hogy áll a dolog?

Jelölt: Akkor kétféleképp kell disztinkválunk; ha az illető elméjében egészséges, akkor örült, mert hiszen hamis a képzete; ha pedig örült, akkor egészséges, mert hiszen rögeszméje megfelel a tényleges állapotnak.

□ Óriási alapítvány. A st.-louisi Washington-egyetem számára óriási alapítványt tett nemrég két st.-louisi kereskedő: Kipler és Brookings, kiknek társas czége Amerikában egyike a legnagyobbaknak. Az alapítvány összege a mi pénzünk szerint tizenkét millió forint. A milliomos kereskedők abbéli hálájukból tették a nagy alapítványt, hogy vagyoniukat st.-louisi kiviteli áruházukkal keresték. Az egyik kereskedő, Kipler nagybeteg s életbenmaradásáról már lemondta az orvosok.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Birtokcsere. Ozveggy Takácsy Sándorné Vásárhelyi Janka átruházta az aradi 4715 sz. tjkvben felvett ingatlanból az öt illető fele részét dr. Takácsy Sándorra. — Dragoj Katalin és Kotroczó András eladják az aradi 5203 sz. tjkvben felvett gáj-külvárosi temető-utczai házat 1200 koronáért Bella Mihály és nejeének. — Az aradi ipar és népbank eladja az aradi 1317 sz. tjkvben felvett Virág-utcza 23. sz. házat 1900 koronáért Farkas János és nejeének. — Seidner Bernát eladja az aradi 4033 sz. tjkvben felvett ingatlanokból 108 □-ól üres telket 480 koronáért Zapota János és nejeének. — Németh Mihály eladja az aradi 6772 sz. tjkvben felvett beltelkes házat 3400 koronáért Popovics Koszta és Janicsék Erzsébetnek. — Czarnai István és neje eladják az aradi 1948 sz. tjkvben felvett Mihály-utcza 95 sz. házat 600 koronáért Kolarovits Miklós és nejeének. — Kontós János eladja az aradi 486 sz. tjkvben felvett Kossuth-utcza 48 sz. házat 16800 koronáért Balcsó Antal és nejeének. — Kisfaludy Károly és neje eladják az aradi 6388 sz. tjkvben felvett ingatlant 7600 koronáért Nádler Lajosné Kuhár Gabriellának. — Komlósy György, Komlósy Gyula és Szelle Józsefné Fischer Margit eladják az aradi 1045 sz. tjkvben felvett házat 10 000 koronáért Rosenblüch Mór és neje Pollák Fanninak. — Zámory Lajos és neje Nagy Rozália eladják az aradi 270 sz. tjkvben A. + 1. alatt foglalt 334 tvsz. ingatlant Fülöp József és neje Dobrovics Teréznek 8000 koronáért.

— Fizetésekeptelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésekeptelenségeket jelenti: Torbicza S., Zágráb — Hell J. Jenő, Budapest. — Skubla István, Nagy Kikinda. — Hirshler Géza, Tapolca. — Bloch Adolf, Bécs. — Dejl J., Prága.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, július 7.

Déli tőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételek jó. Szilárd irányzat mellett 14.000 métermázsra került forgalomba, szilárdan meghatározott áron. Egyéb gabonamű forgalom nélkül, tengeri szilárd, Időjárás borús, esős.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.90—7.81
Rozs októberre	6.82—6.83
Zab októberre	5.22—5.23
Tengeri júliusra	5.72—5.73
Tengeri augusztusra	5.76—5.77
Tengeri 1901. májusra	4.85—4.86
Repcze augusztusra	13.15—13.20

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.89—7.90
Rozs októberre	6.83—6.89
Zab októberre	5.75—5.76
Tengeri júliusra	5.23—5.25
Tengeri augusztusra	—
Tengeri 1901. májusra	—
Repcze augusztusra	—

Zárul 4 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	675.50
Magyar hitelrészvény	702.50
Leszámlolóbank részvény	463.—
Rima-Murányi vasmű részvény	524.—
Oszták-magyar államvasúti részvény	672.50
Közúti vasút	59.—
Városi villamos vasút részvény	308.—

S z e s z ü z l e t.

— Julius 7. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter $\frac{1}{10}$, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Julius 7. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 89—90 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — 95 fillérig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 93—94 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 92—93 fillérig. Magyar szedet: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 200 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felül sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felül sulyban 93—95 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 92—93 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 90—91 fillérig. Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokásos levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillerekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára $\frac{1}{10}$ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám. Julius 4-én volt készlet 45650 darab, július 5-én főlhajtattott 326 darab, július 5-én elszállított 580 darab, július 6-án maradt készletben 45596 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsde.

Budapest, 1900. július 7.

Magyar aranyárjádék $4\frac{1}{2}\%$	96.25
Magyar koronárjádék $4\frac{1}{2}\%$	90.05
Magyar arany $4\frac{1}{2}\%$	120.50
Magyar ezüst $4\frac{1}{2}\%$	99.60
Magyar keleti vasút	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.50
Magyar italmegváltási kötvény	98.30
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	97.50
Oszták papírjádék	97.50
Oszták jádék ezüst	97.50
Oszták jádék arany	97.50
Koronárjádék	97.50
1860-iki államsorsjegyek	121.50
Oszták-magyar bankrészvény	725.00
Magyar hitelbank részvény	700.00
Oszták hitelintézet részvény	675.00
Oszták magyar államvasút	630.00
20 frankos arany (Napoleonkor)	16.27
Német birodalmi márka	1.80
London	242.50
Páris	96.50

Aradi nyári szinkör.

Vasárnap, 1900. évi július hó 8-án:

Délután $3\frac{1}{2}$ órakor, fél árkakkal:

ARIEL és LOUBÉ

akrobata-mübiciklisták világhírű mutatványai.

ALEXANDRO SCURI

pályadijjakkal kitüntett mesterkerekező, czellővő és pistonművész fellépte.

EZT MEGELŐZI:

Papanek Dani.

Bohózat 5 képmen dalokkal, tánczokkal és felvonulásokkal. Zappert Bruno után magyarosította: Komor Gyula. Zenéjét szerzettök: Weinziert Miksa és D'Amant Leo.

SZEMÉLYEK:

Papanek Dani Hegyessi Gy.	Boldizsár . . . Gáthy K.
Mandelblüh . . . Nyilassi M.	Bolton . . . Palágyi L.
Mökus Irma . . . Fölhő Rózi.	Steffens . . . László Gy.
Marianka . . . Turi M.	Milka . . . Rédey Szidi.
Vadas Béla . . . Ereczkövy K.	Ilka . . . Parlagi K.
Sára . . . Tolnainé.	Churchill . . . Mezei Péter.
Panyóka Máté . . . Fenyéri Mór.	Harry . . . Hajnal D.
Lili, leánya . . . Harmath J.	Kcoll . . . Czakó V.

Kezdete 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árkakkal:

ARIEL és LOUBÉ

akrobata-mübiciklisták világhírű mutatványai.

ALEXANDRO SCURI

pályadijjakkal kitüntett mesterkerekező, czellővő és pistonművész fellépte.

EZT MEGELŐZI:

A három pár czipő.

Életkép 3 felvonásban dalokkal és tánczokkal. egy előjátékkal. Irta: Berla A. Fordította: Toldy Ferencz. Zenéjét szerző: Millöcker Károly.

SZEMÉLYEK:

Flink Lőrincz . . . Ereczkövy K.	Eder Laura . . . Rédei Szidi.
Léni, neje . . . Turahanyi O.	Wappenknopf . . . Palágyi L.
Khüngi . . . Tolnainé.	Mayer . . . Nyilassy M.
Szepl, inas . . . Szadai F.	Sziungazgató . . . Hajnal D.
Stangelmayer . . . Bács Károly	Városházy . . . Fenyéri Mór.
Klára, neje . . . Angyal Ilka.	Kunigunda . . . Kalocsa R.
Nachtalter . . . Mezei Péter.	Irma . . . Parlagi K.
Fritz, inas . . . Hegyessi Gy.	Föpinzer . . . Sölyom L.

Kezdete 8 órakor.

KERPEL IZSO

könyv-, zenemű-, papirkereskedése és antiquáriuma

ARADON, Andrassy-tér 20. sz. (Arena épület.)

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy üzletemben előnyös könyvtárvetelek folytán gyönyörű diszmunák, szépirodalmi és tudományosművek és egyéb művek meglepő olcsó áron, továbbá zenemű-ujdonság mélyen leszállított áron, átjatszott hangjegyek pedig féláron kaphatók. Kitűnő confetti csomagja 3 kr.

Minden intézetheli

használt iskola könyveket
negyedáron vásárlók.

Ugyan-e czég ajánlja a nyaraló és fürdőző közönség szives figyelmébe 30,000 kötetre kiegészített

kölcsonkönyvtárát,

mellyen minden ujdonság megjelenés után az első több példányban kapható; beszereztem továbbá legutóbb a regényirodalom még minden beszerezhető termékét, azonkívül pedig kiegészítettem a gyermek- és ifjusági irodalmi műveket olyképen, hogy könyvtáramban ez idő szerint minden eddig megjelent ifjusági irat (beleértve az ifjusági folyóiratokat, u. m. „Magyar Lányok, Kislap, Lányok lapja stb.) kapható.

Kölcsondíj: havi 60 kr; vagy kötetenként fizetve 4 kr. A tanuló ifjuságnak egy óra 50 kr., kötetenként pedig 3 kr. A könyvek ujak és tiszták. Vidéki berlok a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek. Jegyzék ingyen.

CSARNOK.

A jukker-asszony.

Irta: Kövér Ilma.

Közömbös arczzal szegte félre bodros fejét. Olyan egykedvűen lengette a remekművet legyezött, mintha nem is hozzá volnának intézve azok a suttogva ejtett szavak.

Ez a látszólagos közöny még jobban izgatta Pándy Lajost. Szenvedélyes hangon mondta egészen közel hajolva a részegítően csabos asszonyhoz:

— De hát miből van a maga szive?

— Kérdezze előbb, hogy egyáltalában van-e szivem és csak aztán próbálja bonczolgatni, hogy hát miből is elegyítette azt össze a természet?

— Hogy van szive, a felől oly bizonyos vagyok, mint szerelmemről, a mit maga iránt értek.

Mint mindig, most is csengő kaczagás előzte meg a feleletet.

— Ugy látszik, többet tud érzelmeimről, mint én magam.

— Vagy hogy előttem nem titok az, a mit maga mindenféle alakoskodás alá törekszik rejtetni. Azt hiszi, én is a boldogság túltengésének számítom be azt a szilárd kedvet, melylyel ma este is tüntet? A könnyű vérű, léha asszonyt látom abban a kihívó viselkedésben, melylyel gyönyörűséget szerez a férfiaknak és visszadöbbsenti köréből azokat a bizonyos érnyes asszonyokat? Nem, nem Klára, maga nem felületes, nem léha, de sőt oly mélyen érez és a még jóformán gyermekszív, a melyet senki se képes megérteni, érti — senki!

— Kivéve magát, ugy-e bár?

— Kivéve engem.

Egyet villámlott az a tüzes fekete szempár. Erőltetett guny volt az asszony hangjában:

— De milyen szerény maga, Pándy! Ennyire fölötte áll minden közönséges haladónak?

— Ennyire.

— S miféle kiváló tulajdonságok azok, melyek a többiek fölé emelik?

— Határtalanul nagy és igaz szerelmem maga iránt.

— És azt hiszi: én még komolyan tudom venni ezt a szót: szerelem?

— No lássa, ebben a keserű gunyban, ebben a fájdalommal megvető tekintetben csattan ki a maga valódi egyénisége. Örökös kacagása, léhaskodása, a mint mondja: jukkerkedése, mind nem egyéb, csak álarcz, a mely mögött a legmélyebb fájdalom bujlik meg. Mások nem is sejtnek ebből semmit és én egy pillantással beláttam a lelkébe. Hát mit jelent ez, mondja?

Egy percig hallgatott a fiatal asszony. Mintha egy gondolatot loptak volna ki onnan belülről. Hirtelen lecsukta szeméit. Elzárta a bejárat a lelkébe a tolvaj elöl. Aztán újra azon a könnyelmű hangon dobta oda:

— Egyszerűen azt jelenti, hogy maga hó bortos ember.

— Nem, nem Klára, de azt, hogy nekem jussom van a maga lelkébe, érti: csak a lelkébe.

Rázendítették a souper csárdást. Klára Pándyval volt foglalkozva erre. Valóságos duhaj kedvvel rakta a ropogóst.

Egész udvar gyűlt köréjük, hogy az újra lefoglalja. Ezek közbe-közbe rikkantottak, a mire a szép menyecske feléjük lobogtatta hatalmas zsebkendőjét. Sőt egyszer-kétszer oda is kiáltott:

— Sose halunk meg!

A gentry-kaszinó vendégeinek egyik nőtagja odaszólt a szomszédnőjéhez, a ánczoló szép asszony felé mutatva egy tekintettel:

— Szszel a Derneynével már nem lehet egy társaságban megjelenni.

A másik, a ki a jóhiszeműek parányi csapatjából való, kétkedőleg huzta föl vállát:

— Én azt hiszem, a látszat rosszabb a valóságnál.

— Ugyan kérlek, tán épen ellenkezőleg.

— A házi orvosuk; — mentegette a nívabb kedélyű asszonyka.

Valami nagyon drasztikus észrevétel tett erre az előbbi. Egyike lévén azoknak, a kik sokat hallanak és rendkívüli tehetségük van a hallottak művészi kiszinezéséhez, elrémítő dol-

gokat reprodukált az on dit nyomán a jukker asszony viselt affairjei felől.

És a jukker asszony ezalatt tette, a mit egy idő óta kultuszszzerűleg folytat: nagy hangon beszélt, és sec-et ivott a buffetben, kerülte az asszonyok társaságát és körülvette magát egy csapat léha udvarlóval. Egyiknek a carousselben adott találkát a következő napra, a másiknak a velodromban, a honnan majd tandem csinálnak egy fordulót.

— Mit csinálnak már megint? — Ezt a férje sugta oda félhangon, a ki egész este csak most jutott a feleségéhez.

Klára felelet helyett még kihívóbb viselkedéssel tüntetett.

— Én értem magát Klára. Ne tegye, mert ez fáj nekem.

Ezt meg Pándy Lajos mondta a fülébe, mikor visszakísérte a terembe.

Mihelyt Derney Sándor hazaért a feleségével, az egy idő óta elmaradhatlan szcéna rekesztette be a báli éjszakát.

— Ha nem tudnám, hogy csak ostoba kaczerkodás, a mit művelsz, a végletekig vinne viselkedésed.

De hát az istenért, mi történt veled, asszony?! Mikor 4 évvel ezelőtt feleségül vettek, a legszendébb angyalt zártam karjaimba.

— Így csinálnak maguk ördögöt az anyalokból.

— Még engem hibáztat? —

— Csakis magát! Hát mi az én életem maga mellett?

— Bizonyára nem az, a minnek lennie kellene.

— Nem, nem az! Maga, a ki olyan csodásan vonzó színekben festette előttem a jövőt, beváltotta-e csak egy igéjét is ezeknek az ígéreteknek? Az ezelőtt kedélyes, vidám fiú, a ki olyan volt, mint egy kedves jó pajtás, valóságos mormogó medve lett. Egész napon át egyedüliségre vagyok hárhóztatva. Megöl az unalom. S ha itthon van, vagy belebukik a hírlapjaiba és óraszámra hallgat, vagy viselkedésem kritizálásával tölti ki az időt.

— Biztosítlak, hogy ez a kritika sokkal enyhébb, semmint rászolgálsz. Naphosszat egyedül vagy? Mint minden asszony, a kinek a férje családjaért dolgozik. És az az asszony, a ki tudja kötelességét, soha sincs egyedül. Elj a gyermekednek, a házi teendőidnek s nem marad időd arra, hogy unatkozzál. Te nem illethetsz engem szemrehányásokkal, mig ellenben én . . . De nem akarom kiélesteni a dolgot; csak arra kérek komolyan, Klára, ne légy oly léha. Vedd nemesebb értelmében az asszony, az anyaság fogalmát és ne valid azokat a ledér elveket, hogy a férjhezmenetel nem egyéb, mint jogczim arra, hogy most már minden szabad, a mi a leánynak tilos volt.

A rendes záradék: keserves könyvek rekesztik be a vitát, melyekre vagy enyelgés következik a férj részéről, vagy az, hogy Derney Sándor beteszi maga mögött az ajtót. Végig nyulik az ebédlobban lévő pamlagon és az idő első felét azzal tölti el, hogy miféle szigorú rendszabályokat léptet ezentul életbe; a másik felét pedig azzal, hogy . . . hogy mivel engesztelje ki a benn siránkozó szép asszonyát?

— Ah! soha se szeretnél! — tördeli a síró asszony a távozó férj után.

— Az a baj, hogy nagyon is szeretlek — mormolja magában az a gyenge ember ott az ebédlob pamlagon, mikor ujjfőnt érintett elmékedésének második feléhez jutott: arra gondol, hogy mivel engesztelje ki a duzzogót.

Az ideges, az elkapott teremtés pedig hozzálát rendes lelki foglalkozásához. Beilleszkedik abba az öngyötrő kedélyállapotba, hogy ő a világ legboldogtalanabb asszonya.

Mindenért a férjét okolja, a ki immár semmi más, mint egy szétfoszott ábrándkép.

Abból a khaoszból, melybe fokozatosan jutott a lelke, két alak bontakozik ki. Idéz szavakat, nagy szavakat, a melyek mind, mind határtalan szerelemről regélnék. Szembe állítja azt a kettőt. Micsoda különbség! Mintha nem is ugyanazon a bolygón születtek volna.

De hát miben különbözik ez a kettő.

A férj az, a kiről legtöbb esetben azt érzi az asszony, hogy nem érti őt meg, és a prezmütív szerető az, a ki hangzatos szavakban a tenyerére teszi a lelkét, a mely minden ízében átérti a „martyr asszony” szenvedését és „önzetlen lelkének” egész önfeláldozásával csak

arra törekszik, hogy valamelyest is enyhítse ezt a „szenvedést.”

Mogorva, zsörtölődő, szemrehányásokkal teli az egyik, a férj; és a lelkébe lát, a lelkében olvas, érzi minden érzését a másik.

A legeszményibb viszony, a mi férfi és nő közt létezhetik. Szereti őt, de csak azért, hogy joga legyen vele szenvedni. Szereti a lelkét, oly tisztán, hogy egyetlen anyagi gondolat se támad a szívében.

Idézi lelki szeretője minden szavát.

A világ szívtelen, léha, könnyelmű teremtesnek tartja őt; de van egy, a ki érti, hogy: „mindez csak álarcz, a mely mögött a legmélyebb fájdalom bujik meg.” A világ szemében ő semmi más, mint üres lelkű jukker-asszony. Hát mit bánja ő a világot!

A férje úgy se érti meg; és a világ, az meg nem érdemes rá, hogy belelásson a szívébe, hogy megértesse magát vele. Nem, nem, senkinek se tartozik számadással

— Anyus, fázom.

A kis fiú szólalt meg ott az ágyacskában. Odalépett. Betakarta a gyermeket a kezével; a lelke, a gondolata, az nem volt ott; az messze röpködött az igazság operenciáján tul, a sophizmák hetedhét országában.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Julius 7. —

Fehér Kereszt szálloda. Klein Ignác utazó Budapest. — Hecht Bernát utazó Budapest. — Adracsek Vilmos lelkész és nővére M.-Kovács háza. — Koller Ferenc utazó Bécs. — Klein Gerson kereskedő Temesvár. — Neusiedler Géza vendéglős Budapest. — Heller Gusztáv utazó Bécs. — Hász Mór kereskedő Budapest. — Margolius Salamon gyáros Zombor. — Nyári Géza utazó Budapest. — Frenhally Keszegi Tódor hadnagy Lipca. — Heusler Dávid utazó Budapest. — Pick József utazó Budapest. — Luetig Zsigmond utazó Bécs. — Balant Leó utazó Bécs. — Hass Nándor kereskedő Temesvár.

Vass szálloda. Rozenfeld József utazó Bécs. — Teltsch Izidor utazó Budapest. — Guttman Samu kereskedő Jászberény. — Dusbner Kristof utazó Bécs. — Schléizinger Albert utazó Kassa. — Krón Kálmán magánzó Galsa. — Fisch József utazó Temesvár. — Hausle András utazó Bécs. — Neustetter József utazó Bécs. — Kohn Mór utazó Bécs. — Spitzer József timár Temesvár. — Brau Armin utazó Temesvár.

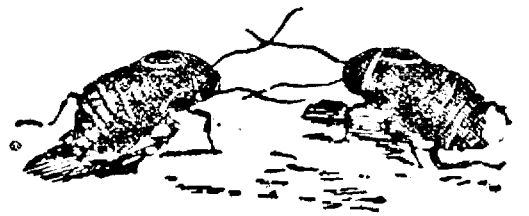
Központi szálloda. Petkovits István birtokos Borosjenő. — Fülöp Zsigmond titkár Budapest. — Lázár Dávid kereskedő T.-Monostor. — Farkas Arpád mérnök Kun-Félegyháza. — Frankl Mór utazó Budapest. — Felgenbauer József utazó Bécs. — Gross Bertalan kereskedő Battonya. — Alsing Kune kereskedő Remscheid.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinig délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáiig este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

NYILTÉR.*

Pusztuljanak a muszkák!

svábok, poloskák, bolhák, legyek, szunyogok, stb., mert mindnyájan legnagyobb házi elenségünket képezik.

Ajánljuk fenti férgek biztos kiirtására csalhatatlan hatásu

dalmáciai rovarporainkat

(jobb mint bármi másféle.)

melyeket 30, 50, 80, filléres és 1 korona 50 filléres eredeti, s zárszallagokkal ellátott dobozokban árusítunk.

VOJTEK és WEISZ

gyógyáru és illatszerüzlete Aradon.

A legbiztosabb hatásu molypusztító is nálunk kapható.

240

Értesítés.

Tisztelettel ajánlom a nagyérdemű közönség és t. vendégeim szives figyelmébe

MÜTERMEMBEN

a legnagyobb gondnal és izléssel készülő

különféle fényképeimet

mint legkedvesebb alkalmi ajándékot, u. m. platin, brom, brom-platin, albumin, matt- és fényes cellodin stb. papírokon kis képtől egész életnagyságig. Olaj, aquarell- és pastell-festményeimet.

Utólérhetlen művészies nagyításokat és a kedvességéről elősmert gyermek pillanatfölvételeimet stb.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak:

1 életnagyságu nagyított mellkép 30 korona,
6 darab mignon-fénykép 4 korona,
6 darab vizit-fénykép 6 korona,

minden más nagyságnál az eddiginél sokkal előnyösebb árak.

Szives megrendeléseket mielőbb kérek.

Tisztelettel:

KLAPOK ALAJOS,
fényképész. Templom-utca, Minorita-palota. Bejárat a m. kir. posta mellett.

Alapított 1840.

Alapított 1840.

Rosenblüh H. és Társa

Arad, Szabadságtér és Forray-utca sarkán.

Nagy nyári occassió július 1-től augusztus végéig.

Nyári kelmék, cretonok, zephirek, delain, battisztok, pique jóval leszállított áron.

Különösen figyelmébe ajánljuk a nagyérdemű közönségnek, hogy minden
péntek délután

az összes áruból fennmaradt maradékok asztalokra, megtekintésre alkalmasan elhelyezve **félárban** lesznek elárúsítva.

Nagy választékban vannak **Double angol plaidek,**

a melyekből egy most divatos galier serpentin fagon már 10 frttól kezdve kapható.

360—1900. g. sz.

Arverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szín- és bérház déli oldalán, jelenleg Kilenyi R. és társa cég által **derék** boltnak 1900. évi augusztus hó 1-től 3 évre való bérbeadása iránt folyó évi július hó 9-én d. e. 10 órakor arverést tart.

Kikiáltási ár: 700 korona évi bér és havonként 1 kor. 50 fillér vizfogyasztási díj.

Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1900. július hó 2-án tartott üléséből.

Kiadta:
Vannay,
 aljegyző.

Orvosi intézet

nyitva reggel 6 órától este 7 óráig (kivéve d. e. 9—11-ig.)

A közönség rendelkezésére a következő gyógyszerközök állanak:

Villam-fény fürdő:

1. Rheuma, köszvény, ideggyulladások (ischias), oldal s arcfájdalmak, neuralgia, mell s hashártya izmádányok, fémmérgezések, (higany, zink, ezüst, ólom).

2. Vérébaj (higany s jódkúra segítése), elhízottság, zsírosodott szív, fehérvész vesegyulladás, cukorbetegség.

3. vérszegénység, idegkimerülés (neurasthenia), idegesség.

4. Régi bőrbajok, scrophula, bőrfarkas (lupus) gyógyítására.

A betegség szerint a fényfürdőt hidegvíz-gyógymód, massage vagy bepakolás követi. Egyszeri használat 1 frt 25 kr., 15 jegy 15 frt.

Belégsz kamrák. (Inhalató) Gleichenberg, Ems mintára, acut és régi gége, tüdőhurtnál, valamint tüdőtagulatnál, asthmánál. Egyszeri használat 75 kr., 15 jegy 9 frt.

Hidegvíz-gyógymód. Egyszeri használat 60 kr., 15 jegy 7 frt.

Svéd gymnastica gyöngült izomzatú reconvalescensek erősítésére, szűk mellkasú, valamint szívbeteg gyermekek s felnőttek edzésére s munkaképesség tételére.

Havi díj 10 frttól feljebb az eset minősége szerint.

Minden beteg saját orvosának beutalása, avagy az én tanácsom szerint részeseül kezelésben. — Minden teykedés személyes felügyeletem mellett fog történni.

Dr. HEINT A.,

Arad, Templom-utca, Minorita-palota.

Teléfono szám 270.

Nyilvános köszönet egy kiváló szépitőszernek.

Nyilatkozat. Igen tisztelt gyógyszerész ur! Az ön által feltalált **ibolya-crème** kitünő hatása indított arra, hogy ez uton leghálásabb köszönetemet nyilvánítom. A jó készítményért fogadja örökös köszönetemet, mert egy pár nap alatt eltávolította az arczomon levő összes szeplőimet és májfoltokat, egyuttal biztosított, hogy széles ismerős körömben ajánlani fogom.

Bécs, 1899. decz. 5. Kitünő tisztelettel **Marsitzky Adél.**

Szeplő, májfolt, bíbircs bőrvörösséget és mindennemű arczleptéklanságot bámulatos rövid idő alatt elmulaszt az egész világon elterjedt teljesen ártalmatlan szer a **Hajós-léle**

IBOLYA-CRÉME

Ára: 1 tégly 50 kr. Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya puder fehér, rózsza és crém színben 60 kr.

Hajós-**IBOLYA-TEJ** (Eau de Violette de Hajós.) féle- Ezen hygienicus mosdóvíz az arcz, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, fehérliliom és rózsza színében tündöklő varázsos színt kölcsönöz. 1 üveg 50 kr.

Óvakodjunk értéktelen hamisításoktól!

Ibolya-crémem csinos gömbölyű kék dobozban van és törvényes védjeggyel van ellátva. Kapható a készítő és feltalálónál

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára és gyógyvegyészeti labororiumában

ARAD, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben.

Valódi gyapju szövetek 1900. tavaszi és nyári idényre.

Egy vég 3.10 méter hosszú, teljes uröltöny kabát, nadrág és mellényre } 6.50 frt finom }
 } 7.50 frt finomabb }
 } 8.50 frt legfinomabb. } 14

Egy vég fekete kangara legfinomabb minőségű szalon öltönyre 10 frt. Továbbá felöltő, kabát és nadrág szövetek vannak raktáron, rendkívül olcsó árban. — Megrendelésnél elegendő a mérték, szín és ár megadása. Meg nem felelő árut becsérélünk, vagy a pénzt vissza adjuk.

Weisz Jakab és Társa • posztó gyári raktár

Budapest, József-körút 31/a.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda, Ladányi László, Árpád-tér.

Arad: Lázár Gyula, Központi szálloda, Ladányi László, Árpád-tér.

lehetővé teszik. a szobák a mázolás alatt is használhatók... Csak a valódi Christoph-lakk keressek.

színezett szobapalló-fénymázt, sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték fedő be a pallót s egyúttal fényt is ad.

új pallókra és parketre, mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékek már bemázolt egészen új pallókra való.

Postacsomag, körülbelül 35 négyzetméter, (két közep-nagyságú szobára való) 5 ftr 90 kr., vagy 9¹/₂ márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldenek.

Christoph Ferencz,

a valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.

Prága, K. Berlin.

Arad: Lázár Gyula, Ladányi László. B.-Gyula: Fehér István. Brád: Ábrahám István.

Szép, üde és bájos arcot

csak az általános közkedveltségnek örvendő Kriván-féle

Benzoe Tej-Creme

használatát által lehet elérni, melynek hatása bámulatos. Már két-három nap alatt szépít és üdit.

Eltüntet minden arcztisztalanságot és bőrküüteseket. Az arcnak friss üdéséget és elragadó báj kölcsonöz. Teljesen ártalmatlan, felelősség mellett ajánlatok.

Egy tégely Benzoe Tej-Creme 1 korona. Egy doboz Hattyú-pouder (fehér, rózsá v. crem színben) 1 korona.

Főraktár: Vojtek és Weisz Arad és Török József Gyógyszertára Budapest.

A fenti készítmények törvényesen védve vannak, megrendelhetők mindig friss minőségben a készítő

KRIVÁN JÁNOS Gyógyszertárából Világosan.

Csak a világsi várat ábrázoló védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Csomagolás nem lesz számítva; 6 korona értékű rendelésnél frankó szállítás.

Mindennemű fogfájásnál legbiztosabban ható szer a Kriván-féle

UNIVERSAL-FOGCEPPEK.

1 doboz használati utasítással 70 fillér. (35 kr.) Kapható minden Gyógyszertárban.

Tek. Kriván János gyógyszerész urnak Világos.

Az ön által feltalált és készített „Universal“ fogceppek hatása bámulatos. Régi fogfájásom azoknak egyszeri használata által teljesen elmúlt, őszintén ajánlom mindenkinek.

Kolozsvárt, 1900. február hó 23-án.

Tisztelettel

B. Lajos, s. k.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége.

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcseplő készleteit, „Millenium“ legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeit,

melyek főelőnyei: préselt aczéllemez-állvány, téglacseplő-alkatrészek, jó és könnyen hozzáférhető, elpusztíthatatlan szerkezet.

továbbá: a szab. osztrák-magyar államvasúttársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 3. 3/2 és 4 lóerejű gőzcseplő-készleteit. Sack-rendszerű, aczélöntésű ekefevel ellátott ekéit, „Boni“-féle kétfélegyű eketalyigáit járgányos cseplő-készleteit, szecskaevőit és egyéb mezőgazdasági eszközöket

Figyelmeztetés! Ezennel közhírré tesszük, hogy az összes ügynökeinktől legyenek azok akár helyi ügynökök, akár utazó ügynökök, az eddig birt meg hatalmazásokat f. évi január 31-ével megvontuk és azokat ezennel hatálytalanoknak nyilvánítjuk. Nevünkben és megbízásunkból tehát csak azok járhatnak el, a kik 1900. február hó 1-e után kelt és általunk aláírt megbízással bírnak és csupán oly jogkörrel, a melyre ezen írásbeli megbízás kiterjed. Nehogy a közönség tévútra vezetessék és nehogy nevünkkel visszaélések történhessenek, felkerjük mindazokat, kik velünk üzleti összeköttetésbe lépni óhajtanak, hogy mindenkitől, a ki nevünkben eljár, írásbeli meghatalmazásának felmutatását kérjük s abba betekintést tenni sziveskedjenek.

217

A magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége.

Szépség és egészség.

Kinek van szeplője?

pattanás vagy bármi folt az arczán, használja a teljesen ártalmatlan Rozsnyay-féle világhírű

Serail-arczkenőcsöt,

mely az arczbőrt rövid időn fehérré, tisztává és üdvé teszi. Egy tégely ára 70 kr. Egy kis tégely ára 35 kr. Serail-szappan egy drb. 30 kr. Serail-hőlgypor egy doboz 70 kr. Kitűnő és valódi Epezsappan egy drb. 40 kr.

Étvágytalanság

és gyomorgyengeség gyógyítására ezrek mennek Karlsbadba holott ezt a célt itthon is elérhetik Rozsnyay M.

PEPSINBORA

használatát által, mely az emésztést elősegíti és a gyomrot rövid időn tökéletesen helyreállítja. Egy üveg ára 1 ftr 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 ftr 6 kr.

A t. cz. közönség szives figyelmébe ajánljuk, hogy mindezen készítményeink törvényesen bejegyzett védjeggyel vannak ellátva, mely az aradi szabadság-szobrot ábrázolja.

Kapható:

ROZSNYAY MÁTVÁS Gyógytárában Arad, Szabadság-tér.

Budapestben: Török József és dr. Egger Leo „Nador“ Gyógyszertárban, valamint minden magyarországi Gyógyszertárban.

Váltóláz és hideglelés ellen

legbiztosabb és legkellemesebb szer, különösen gyermekeknek, kik a keserű chinint másképp bevenni nem tudják a Rozsnyay M.-féle

Chininezukorka és Chininesokoládé

melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlése 1889-ben Flumben pálya díjjal koszorúzott. Értékeltel hamisításoktól óvakodjunk. Mindenki csak a ROZSNYAY M.-féle pályakoszorúzott készítményt kérje és fogadja el, melynek minden egyes csomagoló papírján Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Idegesség,

vérszegénység

és az ebből származó bajok ellen legbiztosabban hat Rozsnyay

Vasaschinabora,

mely saját természeti ménessi édes borral készítve, hatásában minden hasonló készítményt felülmúl. Egy üveg ára 1 ftr 20 kr., 6 üveg franco küldve 6 ftr 6 kr.

özv. Schwemmer Emánuelné

Aradon, Hunyadi-utca I. szám.

Nagy raktár szőnyeg és ágyneműkben.

Table with 2 columns: Item description and Price. Items include various fabrics, hats, and shoes.

Dus választék vászon- és Damaszt asztalmentékben.

Kiváló tisztelettel

özv. Schwemmer Emánuelné, Hunyadi-utca I. sz.

„Stearoptinum“

(Olaj-sebtapasz)

Bámulatos gyorsan gyógyító
olaj-sebtapasz, amely egyet-
len a maga nemében s egy
régii család titka.

Budapesten a katonaságnál orvosilag rendelve.

Biztosan gyógyítja s a fájdalmat rögtön csillapítja bármily sebeknél: vágás, zúzódás, égés, fagyás, mindenféle kelevény, a női em-
lők gyuladása és gyűlése, a titkos betegségek, kiütések stb.

==== Egy adag ára használati utasítással együtt 2 korona. ====

2074

A hatásért kezességet vállal, a mi, ha elmaradna, — a pénzt visszaszolgáltatja a „Stearoptinum“ laboratoriuma. — A pénz beküldésével vagy után-
vétellel megrendelhető a „Stearoptinum“ laboratoriumában: **Budapest, VII. kerület, Mexikói-ut 88., II. 25.**

2932/1900. tkvi sz.

Árverési hirdetmény kivonat.

A borosjenői kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Weiszberger Sámuel utóda gura-
honzai cég, továbbá Reusz Mór és testvérek aradi cég az aradi polgári takarékpénztár javára, kik-
nek csatlakozása ezennel kimon-
datik, Feigl Gyula solymosi lakos végrehajtást szenvedő elleni 865
korona és többrendbeli tőkekövet.
és járulékaí iránti végrehajtási
ügyében az árverést elrendelte,
minek folytán az aradi kir. tör-
vénszék, a borosjenői kir. járás-
bíroság területében fekvő és a Józsa-
hely községi 49. sz. tkvben A +
160. 161. hrszámú ingatlan 2474
koronában megállapított kikiáltási
árban az 1900. évi augusztus hó
9-ik napján d. e. 10 órakor Józsa-
hely község háznál megtartandó
nyilvános árverésen következő fel-
tételék alatt fog eladatni, u. m.:

1. Ha a kikiáltási áron felül
ígéret nem tételik, az elárverezendő
ingatlan a kikiáltási áron alól is
el fog adatni.

2. Árverelni kívánók tartoznak
az ingatlan becsárának 10 százalé-
kát vagyis 247 kor. 40 fillt kész-
pénzben, vagy az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában
előírt óvadékképes értékpapirok-
ban a kiküldött kezéhez letenni,
vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a
bíroságnál történt előleges elhelye-
zésével kiállított elismervényt át-
szolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három
egyenlő részletben, és pedig az
elsőt az árverés jogerőre emelke-
désétől számított 15 nap alatt, a
másodikat ugyanazon naptól szá-
mitandó 30 nap alatt, a harmadikat
ugyanazon naptól számított 45
nap alatt, minden egyes vételári
részlet után az árverés napjától
számított 6%-os kamatokkal
együtt szabályszerű letéti kérvény
kapcsában az 1881. évi december
6-ikán 39425. igazságügyminiszteri
sz. alatt kelt rendeletben előírt
módon a buttyini adóhivatal, mint
letéti pénztárnál befizetni.

A bánatpénzt a bíróság az
első részletbe fogja beszámítani.

Az árverési feltételek többi
pontjai a hivatalos órák alatt ezen
kir. jbiróság tkvi hatóságánál és Jó-
zshely, Gurahoncz, Józsház község
előljáróságánál megtekinthetők.

Borosjenői kir. jbiróság tkvi ha-
tósága 1900. évi május hó 1-én.

Bittó,
kir. járásbíró.

2068

Külföldi és
belföldi
kiszáradt
szőlő-
szőlők
ellen.

Zacherlin

Nem a papirtölcserben!

hanem egyedül a „Zacherlin“ feliratu palaczkban lévő a valódi!

Ez a valóban csálhatatlan, radikális segély mindenféle féreg-zaklatás ellen.

Arad: Amtmann Lajos, Altmann Ede, Baumann B., Belgráder K. és társa, Daimel Lajos, Dengl Károly, Dürr Gusztáv, Dürr Kocsárd, Duzsek Ferencz, Éles Armin, Erney Gyula, Färber Lajos és testv., Feichtaler M., Fejér Gyula, Guttmann Samu, Herczog György, Ilies Arzen, Karátsonyi Antal, Ladányi László, Lázár Gyula, Meer Mór és fia, Nagy Farkas, Pollák József, Preisach Vil-

mos, Prolich István, Ring Zsigmond, Rothstein Mór, Schlesinger Samu, Steinitzer N., Schwarcz M., Szauer Adolf, Vojtek és Weisz, Wechsler József, Weisz Dávid, Weisz Mór.

Uj-Arad: Janitzky János P., Theiss és Treitler, Zimmer Mátyás.

Battonya: Fischer Izsák, Geller Ferencz, Mauerer Gyula.

Boros-Jenő: Blau Dávid, Strausz Ignác.

Buttyin: Klein Márton. **Csermő:** Holländer Samu és fiai.

Gurahoncz: Schwarcz Sámuel, Weissberger Sámuel.

Kiss-Jenő: Messer Lipót.

Mária-Radna: Tones F.

Mezőhegyes: Auspitz La-

jos, Schönberg Jakab.

M.-Pécska: Fritz Frigyes, Königsthal Jakab és fia

Simberger Sándor, Turczky Nándor.

Pankóta: Barna Lajos, Duffek Kálmán, Kaufmann

Adolf és fia, Pavlovits

Constantin.

Radna-Lippa: Eisele Má-

tyás, Reisenberger Miklós,

Schwarcz Ferencz.

Soborsin: Blau Mór

és fia, Róth Mór.

Uj-Szent-Anna: Henny

Károly

Világos: Grünwald G.,

Neupauer Antal, Weber

János.

Vinga: Klemann N.

Zádorlak: Hemmen Fe-

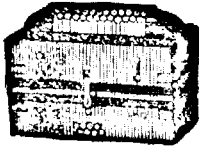
rencz. 1284

≡ Nagy hangszer gyári raktár megnyitás! ≡

Van szerencsém Aradváros és vidéke nagyérdemű zenekedvelő közönségének szives tudomására adni, hogy

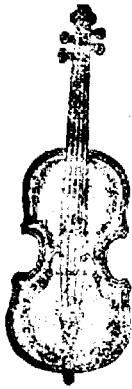
JULIUS STERN (Bleistadt)

Magyarországi nagy hangszer-gyár képviselőségét és gyári raktárát átvettem.

Raktáromon találhatók hegedűk, ugmint tanuló és metszett, továbbá mester-hegedűk, Straduarius, Amati, Maggini, Steiner, Hopf-utánzatok, **őreg kijátszott hegedűk** nagy választékban,

továbbá **violák, brácsok, csellók, nagybőgő, fuvola, klarinét,** ugmint **mindennemű hangszer-alkatrészek,** **hurok és hegedűtokok.**

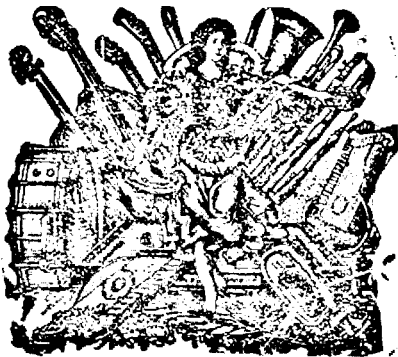

≡ Nagy választék ≡
harmonikák és cziterákban.

Bátorkodom az igen tisztelt közönség figyelmét felhívni arra, hogy az árut **szabott gyári áron adom el.**

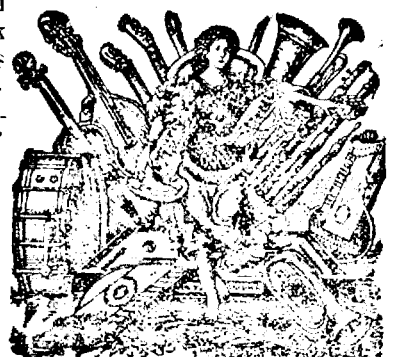
A fentnevezett gyár eddig csak Páris, London, Budapest, Bécs, Cairo, Varsó, Genua, Konstantinápoly, Athén és Prágában képviseltette magát.

E fentnevezett cég kitünő minőségű és elismert legjobb gyártmányu hangszerei az egész continensen általános kedveltségnek és mindenhol nagy kelendőségnek örvendenek, ha még megjegyzem, hogy olcsó árak számítása által azon kellemes helyzetben vagyok, a n. é. közönségnek azok vételénél a legmesszebb menő igényeket is kielégítem, kérem vállalatomat nagybecsű pártfogásával és támogatásával kitüntetni. — Kitünő tisztelettel

Streicher J.,

ARADON, Tököly-tér I. szám. — (Katalin-fürdő épület.)

Országos szőlőoltványtelep részv. társ. felszámolás alatt.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel tudatjuk részvényeseinkkel, hogy f. évi közgyűlésünk határozatához képest a részvénytőkéből ez évben 12%-ot, azaz huszonnégy koronát a részvények felmutatása ellenében kifizet 1900. július 1-től kezdve az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.

A felszámoló bizottság.

1900. évi tavaszi és nyári idényre valódi brünni szövetek.

Egy vég 3.10 méter hosszú és teljesen elegendő egy teljes férfi öltönyre (kabát, nadrág és mellény) ára csak

frt 2.75, 3.70, 4.90 jó
> 6.— és 6.90 a jobb
> 7.75 a finom
> 8.65 a finomabb
> 10.— a legfinomabb

valódi gyapju szövetből.

Egy vég fekete szalon öltönyre 10 frt, ugyszintén feltöltő szövetek, turista loden, finom Kamm-garn stb. szállít gyári árban és a legnagyobb pontossággal a mindentüli előnyösen ismert

Siegel-Imhof-féle szövetgyári raktár Brünben.

Mintákat ingyen és bérmentve. Mintának teljesen megfelelő szállításért szavatosság vállalatik.

Magán felekre nézve feltétlenül előnyös, hogy rendeléseit közvetlenül a fenti gyári cégnél tegye meg.

1408

Feladási hirdetmény.

Aradmegye Szemlak község határában fekvő vallás alapítványi erdőben 1900. évi nov. hó 1-től számított egymásután következő három éven át évenként 19 és $\frac{24}{100}$ holdon, együtvéve 57 és $\frac{72}{100}$ kat. holdon kihasználásra kerülő tővön mintegy 11747 köbméterre és 28859 korona értékre becsült szil- és nyárfanemből álló fahozam eladása végett f. évi augusztus hó huszonötödik (25) napján a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumnál zárt ajánlati verseny fog tartatni.

Az egy koronás bélyeggel és „Ajánlat a szemlaki vágásokra” czimű felirattal, továbbá valamely közalap. számtartó-ságnál, vagy kir. adóhivatalnál készpénzben vagy megfelelő tőzsdei árfolyam szerint számított értékű állami érték-papirokban leteendő kettőezer-nyolczszázkilenczven (2890) korona értékű bányapénz kifizetéséről szóló nyugtával ellátott

ajánlatokban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri, magát azoknak feltétlenül aláveti.

1. A zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 25-ik napjának déli 12 órájáig a vall. és közokt. m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. Holcz-utca 8. szám) nyujtandók be.

2. Később érkezett, a feltételektől eltérő, vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

3. A versenyzők közötti szabad választás, illetőleg a tett ajánlatok elfogadásának, vagy visszautasításának joga, tekintet nélkül a beajánlott bérösszegre, a vallás és közokt. m. kir. miniszter urnak fenntartatik.

4. A részletes feltételek a miniszterium erdészeti osztályában és a segédhivatali főigazgatójánál, valamint az erdőgondnokságnál Csákován (Temes) és a főerdőőrnél Szemlakon (Gedus) betekintheők.

Csákován, 1900. évi július hó 1-én.

A kir. közalapítványi erdőgondnokság.

2067

(Utánnomat nem díjazatik.)

Aradvármegye alispánjától.

17698. szám.

Pályázat.

Az eleki járási tiszti orvosi állás áthelyezés folytán megüresedvén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása: 1500 korona évi fizetés és 200 korona uti átalány.

Székhely: Elek község.

Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 9. §-a és a 80099—893. számú. miniszteri szabályrendelet értelmében-kellően felsorolt kérvényüket 1900. évi aug. hó 15-ig Aradvármegye alispánjához nyújtsák be.

Aradon, 1900. július 5-én.

Az alispán távollétében:

Schill,

főjegyző.

2084

Legjobb szabás!**ARADI CZIPÉSZEK**

TERMELŐ SZÖVETKEZETE

ARADON, TEMPLOM-UTCA, MINORITA-PALOTA.

Egyedüli a maga nemében, csakis saját készítményü

női és férfi-czipőket,

gyermek- és leányka-topánkákat

komót- és más czipőneműeket tart raktáron vagy készit megrendelés után.

Nem gyári munka, de azért olcsóbb és jobb.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek. Házhoz tetszés szerinti időben választékot küldünk.

Löderer, m. kir. honvéd-százados féle rugganyos sarokkészülék, úgy női mint férfi czipőn alkalmazható, csakis nálunk kapható.

Különféle színű cremek és lakkok nagy raktára.

Feltűnő olcsó árak!

Csak saját készítményü áru!

Kitűnő minőségü anyag!

Szőlő eladás.**A kovaszinczi hegyen**

egy 6 katasztrális holdból álló igen szép fekvésű

SZŐLŐ

egy részben forgatva, 1000 s néhány száz csemege tőkével beültetve, mely már az idén szép termést ígér, tágas lakószoba és konyha, közel kut, kitűnő vízzel fele részben is

eladó.

Bővebb értesítést lehet nyerni Horváth Pálnál, Magyar-utca 10. szám alatt.

5561—1900.

Hirdetmény.

Miután arról győződtem meg, hogy a kerékpározók az előirt szabályokat be nem tartják, a nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak 42159/1897. V. sz. alatt kelt magas rendeletét egész terjedelmében azon felhívással teszem újból közhírré, hogy az abban előirtakat pontosan betartsák mivel a rendeletet be nem tartók ellen a legszigorubban fogok eljárni.

A a rendelet a következő:

1. §. A kerékpár különböző alakjaiban és szerkezeteiben könnyű járműnek tekintetik s a kocsik közlekedésre nézve közutakon, utakon és tereken követendő általános szabályok a dolog természetéből folyó eltérésekkel a kerékpárokra is alkalmazandók.

2. §. A kerékpárral való közlekedés általában csakis kocsik utakon engedtetik meg.

3. §. Minden kerékpár, vagy ehhez hasonló szerkezetű gép irányító, fékező és legalább 30 méternyi távolságra hallható csengő készülékkel, valamint elől lámpával legyen ellátva, mely a sötétség beálltával meggyújtandó. A lámpás üvege színes nem lehet. Világító anyagul gyertya, olaj, vagy kisebb foku villany fény alkalmazható.

4. §. Minden kerékpáros köteles gépét kellő vigyázattal kezelni és vezetni. A városok és községek belterületein kerékpárral tulságos gyorsasággal vagyis a kétfogatu könnyű kocsik rendes sebességénél gyorsabban elő haladni versenyt futni közlekedési eszközöket, embereket és állatokat körül keringeni és általában bárhol olyasmit elkövetni mi a személy és vagyon biztonságát veszélyeztethetné, a közlekedést akadályozhatná, vagy a lovakat és egyéb állatokat megriaszthatná — tilos. Kapukonát, egyik utcából a másikba való befordulásnál utczakeresztezeséknél, közutakkal határos telkekről kifutás vagy ilyenbe befutásnál s mindenütt, ahol a kocsik lovas, vagy gyalog közlekedés a rendesenl fokozottabb mérvü csakis lassan vagyis a gyalogos rendes sebességével szabad kerékpározni; sőt esetleg köteles a kerékpáros a szükséghez képest vagy a rendőr közeg figyelmeztetésére gépéről leszállva, ezt mindaddig kézen vezetni míg az uttest ismét szabaddá nem lesz.

5. §. A haladás irányában álldogáló vagy járókelő közönség a kerékpár vagy ehhez hasonló gép közlekedésére hangos csöngetéssel, kellő időben és jól hallhatóan figyelmeztetendő. A városok és községek belterületén utczakeresztezeséknél a jelzés mindenkor megadandó.

6. §. A kerékpáros gépén, ha csak helyi akadályok nincsenek mindig utpályája baloldalán haladjon s az ellenkező oldalra amennyiben ott kíván megállani mindaddig nem fordulhat míg céljához közel nem ért. Egyik utcából a másikba kanyarodás hosszu, jobbra-balra rövid ivben teendő meg. Szembe jövő kocsiknak, kerékpárosoknak, lovasoknak nagyobb csoportokban stb. a kerékpáros kelő időben s módon balra térjen ki. Ha ezt a helyi vagy egyéb körülmények meg nem engedhetik, mindaddig megállni, esetleg leszállani tartozik, míg a pálya ismét szabaddá lesz. Hogy ez a kerékpárosnak megkönnyítessék, szükség esetében a szembe jövő kocsik lovasok stb. lehető lassan haladjanak s ezek is kötelesek a szembe jövő kerékpárosoknak kellő mérvben kitérni.

7. §. Kocsik, lovasok stb. megelőzése jobbra gyorsított menet sebességgel történjék a kocsik adott figyelmeztető jelre szükség esetén annyira köteles balra kitérni, hogy a kerékpáros veszély nélkül elmeessen mellette, az utak szögletei és keresztezéseken, hidakon, kapualjakban, alagutakban s mindenütt, a hol az ut test, kocsik más járművek közlekedése miatt szűknek bizonyul — tilos a megelőzés.

8. §. Ha a kerékpáros észreveszi, hogy a ló a kerékpár láttára megbokrosodik, vagy hogy ha egyébként a kerékpárral való elhaladás az embernek testi biztonságát veszélyeztethetné, tartozik gépéről leszállani.

9. §. Zárt sorokban menetelő katonaságnak temetéseknek nyilvános felvonulásoknak posta fogatoknak szereikkel mentésre siető tűzoltóságok és mentőknek, valamint közutak felloccsolását végző járműveknek ugy az előre haladó, mint a szembe jövő kerékpáros gépével kitérni köteles. Ha ezt a helyi viszonyok meg nem engednék, tartozik azok elvonulásáig megállni.

10. §. Több kerékpárral egymás mellett haladni csak ott szabad, hol ezt a közlekedési viszonyok megengedik, ha a pálya szűknek bizonyulna kitérni és megelőzni csak egyenként szabad.

11. §. Közutakon a mutatványok sorába tartozó rendes módon való kerékpározás tilos.

12. §. Tilos a kerékpárokhoz, vagy hasonló gépekhez ebeket zsinórral, vagy egyébként odakötve futtatni.

13. Kerékpár versenyek, tömeges kerékpáros felvonulások csupán erre alkalmas helyeken, illetve utvonalonokon és időben az illetékes helyi rendőrhatalóság előzetes engedélyével és az ez által előirt módozatok betartásával rendezhetők.

14. §. A kerékpárosok egyfelől jelen általános szabályok valamint az erre vonatkozó helyhatósági különleges rendelkezések betartására kötelezve, másfelől azonban akár kedvtelésből, akár gyakorlati célokból üzött kerékpározásoknál hatósági támogatásra és védelemre igényt tarthatnak.

15. §. Kutyáknak a kerékpározók utáni uszítása tilos, valamint a kerékpározó után iramodó kutyát gazdája, vagy hozzátartozója visszahívni köteles.

16. §. A rendőri közeg felszólításának s rendelkezéseinek a kerékpározók engedelmeskedni tartoznak ugyszintén kötelesek a rendőri közegek felszólítására megállni s ezek kívánatára magukat igazolni; a magukat igazolni nem tudó kerékpározók kötelesek gépeiket kézen vezetve az illető rendőr közeg a rendőrhatalóság legközelebbi helyiségebe követni.

17. §. A kerékpárokra, rendőri vagy egyéb című díjak a helyhatóságok által csak belügyminiszteri jóváhagyás után vethetők ki.

18. §. Jelen rendeletem ellen vétők, vagy cselekményük, vagy mulasztásuk a magyar büntető törvények vagy az 1890. évi I. t.-cz. valamely szakaszába nem ütközik, 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel visszaesés esetében pedig 8 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők. Ezen kihágásokat illetőleg serdületlenekre nézve az 1879. évi XL. t.-cz. 27. §-a irányt adó.

Arad, 1900. április hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

Enormer Nutzen bis zu 2000 Kr. rasch u. leicht erreichbar in Prämien-Abschlüssen zu je 140 Kr. Leichtfassliche Prospekte gratis (Specialabtheilung). Bankhaus des „**Ungar. Börsen-Journal**“, Budapest. Auf Grund unserer genauen Kenntniss des europ. Finanzgetriebes u. unserer reichen 40-jährigen Erfahrung ertheilen wir uneigennütigen Rath bei Effectentransactionen, sowie Beihilfe zur Sanirung verlustbringender Engagements. „**UNGAR. BÖRSEN-JOURNAL**“ XXI. Jahrgang. Einziger unabhängiger Finanz-Rathgeber. Interessenvertretung des Privatcapitals.

201

500 forintot fizetnek annak, aki **Bartilla** fogvizének használata mellett, üvegje **35 kr.** valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlök.

(Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örökösai**, (E. Winkler) **Wien**, 19/1 Sommer-gasse 1. Kérjük mindenütt határozottan **Bartilla-féle** fogvizet. Hamisítványok feljelentői jól díjaztatnak. — Kapható **Aradon: Rozsnyay Mátyás** gyógyszerárban, Szabadság-tér. 2427

BERGER-féle GYÓGY-KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazták

mindennemű bőrkütegek

ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, koszos elődőkütegek, ugyszintén orr-rezesség, ótvár, fagydag, láb-izadás, fej- és szakállkorpa ellen. A **Berger-féle kátrányszappan** tartalmazza a **fa-kátrány**nak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. **Csalások elkerülése végett** határozottan **Berger-féle kátrányszappan** megrendelése s az ismert védjegyre való megrendelés keretük. Idült bőrbetegségekkel sikerrel alkalmazták a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan.

A gyengébb kátrányszappan az arcbőr tisztátalanoságot eltávolítására, a gyermekeknek valamennyi fejbetegségei ellen felül-multhatlan bőrtisztító, **mozdító és fűrdőszappan** mindennapi használatul szolgál

Berger-féle glicerín-kátrányszappan

85 % glicerín tartalommal és linom illattal. Ára minden fajtak használati utasítással együtt 35 kr.; dobozokban 3 db 1 frt, 6 db 1 frt 90 kr.

A többi **Berger-féle szappanokból** különösen kiemelendő **Benzoe-szappan** a bőr finomítására, **borax-szappan** pattanások ellen, **carbólszappan** a bőr simítására himlőbajok ellen és mint fertőtlenítő szappan **Berger-féle fenyő fűrdőszappan** és **fenyő-piper-szappan**, **Berger-féle gyermek-szappan** a szennyező **kor-rézre** (25 kr.) **lehtyol-szappan** rheuma és arcvorosság ellen **szeplő szappan** igen hathatós. **Tannin szappan** hajszálas és hajkín. llas ellen. **Fog-szappan** koszosban. 1. sz. rendez fogaznak. 2. sz. duhánysoknak. Ára 30 kr., a legjobb fogtisztító szer. A többi **Berger-féle szappanok**at illetőleg utalunk a rópratókra. Csak **Berger-féleszappanok**at kell kerülni, miután számtalan hatástalan utazatok vannak. Gyár és forgalmazó: **G. Hell & Comp. Trossau**. Védjeggyel ellátott s a szerzői jogok őrzésére Bécsben 1883.

A. KRISTÁLY Sz. Lukácsfürdői
bepifforrás nagy mélyégből
fakadó, állandó özzetételű,
igen tisztá, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minőjitendő.

**Az Aradvárosi Felső Ke-
reskedelmi Iskolával kap-
csolatos internátusban
az évi ellátási díj 700 kor.
Az érdeklődő szülőknek
részletesebb tájékozta-
tással szívesen szolgál
az igazgatóság.**

2072

**Aradvármegye székházában,
valamint a
régii törvényszéki épületben
eszközleendő**

lebontásokból

kikerülő nagy mennyiségű régi
használható anyagok, u. m.

regii, tisztított téglá,

**padolat deszka, épületfa,
burkolati kölapok, ajtók,**

100 darab teljesen egyenlő, külső
és belső, jalousieval ellátott

a b l a k,

**pinczeablakrácsok, fa-
koczká-burkolat, kályhák**

stb. stb.

eladatnak.

Szőlőbirtokosok figyelmébe
ajánljuk az ugyanott kikerülő és
kolnákhöz igen alkalmas czella-
ajtókat, czella-ablakokat és **ab-
lakrácsokat**, valamint **rács-
ajtókat.**

Értekezhetni **Fodor és Rei-
singer** cég irodájában, Arad,
József főherceg-ut 12. szám.

Gyáraknak, malmoknak és cséplés-
hez **legkitünőbb minőségű**

lupényi

darabos, koczka, dió,

akna, dara, porszén,

ugyszintén kitünő mosott

kovács-szén

megrendelhető a „Magyar Általá-
nos Hitelbank“ szénosztályának
képviselőjénél:

Pollák Vilmos,
— ARAD. —

Eladó örök áron

Nagyhalmágyon

== két ==

vizi malom,

melyek egyenkint 600—600
korona évi haszonbért hajtának.

Értekezhetni **Moldován Si-
monnál Nagyhalmágyon.** 2073

A női szépség emelésére,
tökéletesebbé s fenn-
tartására a legkitünőbb,
teljesen ártalmatlan, vegy-
tisztá és zsírmentes ké-
szítmény a

Margit-Créme.

Rövid idő alatt szüntet szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (mitesser) és min-
den más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket, még koros egyéneknek is tüde-
bájos arczszínt kölcsönöz.

Hamisításoktól óvakodjunk. Vannak értéktelen utánzatok és hamisítá-
sok, melyek a lehetőségig hasonló alakban, kiállításban és árban kerül-
nek forgalomba, sőt a használati utasítás és hirdetési szöveg is az enyem-
nek másolata. Az ilyen utánzatoktól tessék óvakodni és csakis oly készít-
ményeket elfogadni, melyek czimeres védjeggyel vannak lezárva. —
Készítményeim a nmeltóság m. kir. kereskedelmi miniszterium által 4960.
sz., valamint az osztrák kereskedelmi miniszterium által 41.104. sz. véd-
jeggyel láttattak el. Legkiválóbb orvosi tekintélyek által ajánlitatnak. Fe-
lelőseget csakis az én általam forgalomba hozott készítményekért vállallok.

A Margit Crème, miként az országos m. kir. che-
mial intézet és központi vegykezérelti állomás vizsgálatai
bizonyítják, higgyant, ólmot nem tartalmaz, tehát egy tel-
jesen ártalmatlan vegykészítmény. — Ára 50 kr., nagy l frt,
szappan 35 kr., puder 60 kr., arczviz 50 kr., fogszappan 50 krajczár.

Üres tégelyek vissza nem vételnek, sem meg nem töltenek.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszertára és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Hamisításoktól óvakodjunk, csakis törvényes védjeggyel ellátott dobozok valódiak.

Kapható minden gyógyszerárban és illatszerekkereskedésben.

Csak 3 forint.

A legszebb és legczélszerűbb

Alkalmi ajándék.

(Emlék az elhunytakról.)

Arcképek életnagyságban bár-
mely beküldött fénykép után. Szállítási
idő 10 nap. A hü hasonlatért kezesség
vállaltatik. A fénykép sértetlen marad
Karácsonyi ajándéku szánt megrende-
lések előbb küldendők be.

Bodascher Siegfried

jutalomdíjazott műterme 43

Bécs, II., Praterstrasse 61.

Tanulók

heti fizetéssel
felvétetnek

az

aradi nyomda rész-
vénytársaság
könyvnyomdájában

és

könyvkötészetében.

= Huzás holnapután. =

Főnyeremény kedvező esetben: **Egy millió.**

A

VI. sorsjáték 3. osztályára

Érvényes

*** Osztálysorsjegyek ***

nálunk rendkívüli nagy számválasztékban kaphatók.

3. osztály főnyereménye: 80,000 Korona.

Huzás már 1900. július 10., 11. és 12.

Megjuttatási sorsjegyek árai: $\frac{1}{4}$ - Kor. 32.- $\frac{1}{4}$ - Kor. 8.- $\frac{1}{4}$ - Kor. 64.- $\frac{1}{4}$ - Kor. 16.-
 $\frac{1}{2}$ - Kor. 16.- $\frac{1}{4}$ - Kor. 4.- $\frac{1}{2}$ - Kor. 32.- $\frac{1}{4}$ - Kor. 8.-

Vétel sorsjegyek árai:

Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlete

a m. kir. szab. osztálysorsjáték főelárusítója

ARADON, „Rehér Kereszt“ szálloda épület.

VÁROSI ÉS MEGYEI TELEFON: 100 SZÁM.

Osztálysorsjegyek kaphatók továbbá: Hammerschlag Lipót (Andrástér), Hussler M. (Atzél Péter-utca), Rothstein Mór (Szabadság-tér) és Hegyesy Ferencz (Templom-utca) alelárusítóinknál.

= Huzás holnapután. =

Iglófüred

Klimatikus gyógyhely, vizgyógyintézet.

Nyaraló telep.

Vasúti állomás Igló. (Kassa-Oderbergi vasút) Szepesmegyében, 580 méter magasságban a tenger színe felett, nagy kiterjedésű fenyvesek közepette, pompás sétányokkal, Tükör-, kád- és fenyőfürdők. Villanyos masszázs, kiváló alkalmas gyógyhely ideggyengesség, légzőszervek bántalmaiban szenvedőknek, adalók részére.

Jo konyha, mérsékelt árak, zongora, olvasó-terem, Lawn-Tennis.

Fürdőnyád május 15-től szeptember végéig.

Elő- és utóidegnyben tetemes árlecsúszás. — Fürdőnyás: Dr. Neubauer Lajos. — Posta és távirat-állomás helyben. Utazás Budapest—Kassa—Igló vagy Budapest—Ruttka—Igló. Prospektusokkal szolgál.

1101 a fürdőigazgatóság Iglófüred.

Ternovai járás főszolgabirojától.
ad 984—900. sz.

Árverési hirdetmény.

A Szuchányi László tulajdonát képező és a kresztaménosi határban fekvő 9970 kataszter holdat tevő erdő faállománya Aradvármegye árvaszékének f. évi 28296. szám alatt kelt végzésével elárvereltetni rendeltetvén, ennél fogva ezen árverés megtartására folyó évi július hó 23-ik napjának d. e. 10 óráját a nádasi körjegyzői hivatalba kitűzöm.

Mire árverelni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy az árverési feltételek alólirott főszolgabirónál betekintheők.

Ternován, 1900. évi július hó 5-én.

Kállay,
főszolgabiró.

2079

= A brassói portland-czement-gyár =

ajánlja legkitünőbb

Portland-czementjét,

felelősség mellett, folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a

legolcsóbb árban. 1829

Aradon kapható: **KARÁTSONYI ANTAL** urnál.

Mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtok-igazgatóság.

1100—900. szám.

Hirdetés.

A mezőhegyesi m. kir. áll. ménesbirtokon az alább felsorolt anyagok fognak 1900. évi augusztus hó 10-én d. e. 10 órakor ajánlati tárgyalás útján eladatni, u. m.:

1. Mintegy 250 db. petroleumos-hordó és 120 db. olajos-hordó.
2. Mintegy 400 métermázsa avult vas (vegyesen: kovácsolt- és öntött-vas, vaslemez, égett vas, stb.), 10 métermázsa avult vörösréz, 8 métermázsa avult sárgaréz és 10 métermázsa vörös- és sárgaréz-forgács.
3. Mintegy 25 métermázsa nyers fagyó.

Ajánlatok az 1., 2. és 3. tétel alattiakra külön-külön teendők s egy koronás bélyeggel, 5°/₁₀₀-nyi bánatpénzzel ellátva, lepecsételve és „Ajánlat 1100. szhoz“ felirással megjelölve, alábbi igazgatóságához nyújthatók hol a részletes feltételek is meg tudhatók.

Mezőhegyes, 1900 július 5.

M. kir. áll. ménesbirtok igazgatósága.

Chronométer és mű-órás.

Egry L. és Társa

chronométer és mű-órás. Látszerész (Optiker.)

ARAD, Szabadság-tér 19. szám.

(Rosenblüh H. és Társa divatáru-üzlet mellett.)

Mindennemü órák. — Látszerészeti (opticker) cikkek.

schweiczi zsebóra-raktár

arany, ezüst, ezüst-tula, nickel és aczél órákban. Különlegességek: chronométer, chronográf, negyed- és percz-ütő és ébresztő (vecker) zseborák, hordozható éjjeli-óri ellenőr (Wächter) órák.

A legujabb mintázatu fali-, inga- és álló-órák (egy évben egyszeri felhuzattal), ugyszintén mindennemü disz, utazó irodai és ébresztő órák. Valamint torony, kastély laktanya, gyárak és telepek központi óráknak berendezését és azoknak javítását jótállással eszközöljük. — Tervek és költségvetések kívánatra bérmentesen.

Nálunk beszerzett, avagy javított órákért 3 évi jótállással kezkeskedünk!?!

* EGRY L. ÉS TÁRSA. *

Orresiptetők

arany, ezüst, doublé, aluminium, teknősbéka, nickel, szarú, kaucsuk foglalattal, valamint a legujabb rendszerű foglalat nélküli orcsiptetők. Ugyszintén szemüvegek, (pápaszem), monokli, teknősbéka lordnyetek, minden minőségbeni nagy raktár, barométer, higrométer, ternométer minden formában és minőségben. Rendkívüli pontosságú orvosi hőmérők fürdőhőmérő, sűrűségmérő, tej, ecet, lug, fagyalt és minden más folyadékok mérője.

Hitelesített szeszmérők, bor, must, pálinka-mérők, stb.

Javításokat pontosan eszközlünk, meglepő olcsó árak mellett.

EGRY L. és TÁRSA

chronométer és mű-órás Látszerész (Optiker.)

Arad, Szabadság-tér 19. szám. — (Rosenblüh H. és társa divatáru-üzlete mellett.)

→ Vidéki megrendeléseket postafordultával eszközlünk. ←

Látszerész (optikus.)

Megyei és városi telefon 355.

Máskolat. 8002—1900. kh. sz.

Hirdetmény.

A nagymélt. kereskedelmiügyi m. kir. miniszter urnak 1892. évi márcz. hó 5-én 14837. sz. a. kiadott és a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó körrendelete értelmében ez idén is köz tudomasra juttatom, hogy június hó 1-től augusztus 1-ig eső vasárnapokon az alább elősorolt ipari munkák és kereskedelmi üzletek csak 10 óráig gyakorolható, ugymint:

1. a gépipárnál a sürgős és haszthatlan javítási munkák;
2. a kisipárnál a sürgősen rendelt javítási munkák;
3. a mészáros, hentes és kolbász-készítő ipárnál az elkészítés, elárusítás és szállítás;
4. a pékipárnál az áru elkészítése és szállítás;
5. bank- és váltóüzletek;
6. boltok: minden kereskedelmi, elárusító és szolgálatkövetítő üzletek;
7. borkereskedések;
8. cselédszerző üzletek;
9. elárusító üzletek;
10. fehérítési ipárnál;
11. fűszer-, rövidáru-, divat- és egyéb kereskedések;
12. vadkereskedések;
13. baromfi kereskedések és minden más hasonló nyári és kereskedelmi üzletekben az elárusítás és házhoz szállítás;
14. szatócs üzletek;
15. kereskedelmi és ipari irodákban a kereskedelmi és ipari alkalmazottak irodabeli munkája.

Miről az érdekelteket azon hozzáadással értesítem a jelen hirdetmény útján, hogy mindazok ellen, kik az elősorolt rendelkezéseket be nem tartják, az 1891. évi XIII. t.-cz. 6. §-a értelmében fog a büntető eljárás folyamatba tétetni.

Kelt Aradon, 1900. évi június hó 1-én, a város rendőrkapitányi hivatala.

Sarlot Domokos s. k.,
főkapitány.

A másolat hitelül:
Masztig Emil,
főkapitányi kiadó.

Steinitzer N.

festékárúkereskedés

Arad, Andrásy-tér 3.

Ajánl:

Lutz Ede és Zsa

pozsonyi festékgyáraiból

mint kizárólagos gyártmányokat:

„PEF“

Porcellán Email festéket

mint elegáns, tartós, bármikor vízzel mosható fal- és mennyezetmázolást mindenütt, a hol nagyfokú tisztaság és csinos külső kívánatos.

Bessemer**festéket**

(védjegy: üllő)

mint feltétlen rozsdavédő és időjárásnak rendkívül ellenálló mázolás mindenemü vasszerkezetnél és fatárgynál.

Egyedüli raktár, mindenkor

teljes készlet.

Ház eladás.

ARADON, a belvárosban, igen élénk forgalmi helyen levő korcsma, bor, sör és pálinka-méréssel egybekötve, szép udvari helyiséggel és tekepályával ellátva, esetleg ujjaépítésre is alkalmas, remek szép sarokhely, családi körülmények miatt

eladó.

Bővebb felvilágosítással szolgál Horváth Pál, Magyar- és Csiky Gergely-utca sarkán, 10. szám.

Magy. királyi államv. üzletv. Aradon.

14946—1900. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak alólírott üzletvezetősége nyilvános pályázat útján biztosítani kívánja a vonalain alkalmazott azon hivatalnok és hivatalnok-gyakornokai részére szükséges egyenruha darabok készítését, kik a fennálló egyenruházati szabályzat értelmében szolgálatközben egyenruhát viselni tartoznak.

Az ezen hivatalnokok és hivatalnok-gyakornokok által rendszerint viselendő egyenruhadarabok következők:

1. Nyári zubbony.
2. Tavasz és őszi zubbony.
3. Téli zubbony.
4. Nyári nadrág, sötétkékes-szürke vagy drapp színű posztóból.
5. Tavasz és őszi nadrág.
6. Téli nadrág.
7. Tavasz és őszi felöltő.
8. Téli felöltő.
9. Nyári sapka.
10. Nyakra való.
11. Keztyű.
12. Karkötő.

Az 1—8 tét. alatt felemlített ruhadarabok készítéséhez megkívánható felső kelmék szállítása a magy. kir. államvasutak igazg. által biztosítva lévén, tartozik azon czégg, ki az 1—8 tét. alatt felsorolt ruhadarabok elkészítésével megbízatni fog, a szükséges felső kelméket jelen pályázati hirdetmény kiegészítő részét képező részletes feltételekben megnevezett honi gyárban és árban beszerezni.

Ezen ruhadarabok elkészítésére és szállítására vonatkozó részletes feltételek megszerzhetőek az alólírott üzletvezetőségnél a hivatalos órák alatt, mely feltételek aláírottan az ajánlattal együtt következő felirattal ellátva:

„Ajánlat a hivatalnoki egyenruha darabok elkészítése iránt 1900. évi július hó 10-ike déli 12 óráig az alólírott üzletvezetőséghöz benyújtandók vagy posta útján beküldendők, hova is bánatpénzképen, mely esetleg óvadék gyanánt is fog szolgálni, 200 frt készpénzben vagy értékpapirokban 1900. évi július hó 9-én déli 12 óráig beküldendő.

Az alólírott üzletvezetőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül — tekintet nélkül az ajánlott egységárakra — szabadon választhasson és fogadhasson el.

Aradon, 1900. június hóban.

A magy. kir. államvasutak
aradi üzletvezetősége.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

2057—1900. pm.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 2200 korona évi tiszti fizetéssel és lakbérilletményvel javalmazott fogalmazói állás választás útján betöltendő lévén, azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, s az 1883. évi I. t.-cz. 5. szakaszának VIII. pontja második tételében előirt minősítéssel bírnak, felhívom, hogy pályázati kérvényüket hivatalomhoz 1900. évi július hó 10-ig bezárólag benyujtsák.

Aradon, 1900. évi június hó 22.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

Fontos minden jó háziasszonynak!

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

BRAUN N. A.

Minták minden czikkből ingyen és bérmentve!

Fontos az igen t. gazdaközönségnek.

Kizárólag

festék és fénymázak raktárai

József főherceg-ut 12. szám. ARADON. Fiók: Forray-utca 2/b. szám.

Helyi és megyei telefon 387.

Készpénzfizetéseknel 2% engedmény! olcsó árakból.

Legolcsóbb bevásárlási forrása: Csakis elsőrendű kül- és belföldi padló- és kocsifényező-mázaknak, ecsetek, bronzok, fedőlemezek, Carbolin. szines kátrány, kékkő, indiai hárs, stbnek. — Schramm Christóf-féle valódi borostyán padló-fénymáz és Linoleum padlózómancz valódi „vaslovag“ jeggyel egy doboz 90 kr. BRAUN N. A.-féle (amerikai) „Villámpadlózómancz“ kizárólagos főraktára és szétküldési helye. — Ezen padozat és butor. lenylakk 5 év óta van forgalomban és óriási kedveltségét annak elterjedése és keresetisége a legjobban igazolja. Főbb tulajdonságai: tükörfényessége és simasága, szagtalan és mosható, azonfelül rögtöni száradása és könnyű kezelési módja. — Mert bádogtartányokban van, felesleges festés előtt átüríteni. Szállítása veszélytelen és olcsó. — Egy teljes kilót tartalmazó doboz 90 kr. 3 színben kapható.

Vidékre díjtalan csomagolás!

NEUMANN

férfi-, fiu-
és gyermekruha telepe

ARAD,

a „Fehér kereszt“ szálloda mellett.

Szabott árak!

Mérték szerinti megrendelések
pontosan eszközöltetnek.

Első os. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).

Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai inkas-
ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési váll-
alatok, építőmesterek, ugyazintén gyári és ingatlan tulaj-
donosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mérsben föloldha-
szárak állapotban poralakban és 40 különböző mintában kilónként 16 kraj-
förléle szállítanak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az
olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyazintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetl.

A hangszerkiállítás

alkalmából, mely

folyó hó 15-én nyílik meg,

a SCHREYER-féle

Zene-Conservatoriumban

helyszüke miatt

az egész raktáron levő hangszerkészlet, ugymint:

Zongorák, Harmoniumok, Czimbalmok, Hegedük, Gordonkák, Fuvó-hangszerok

gyári áron eladotnak.

Megtekinthetők **SCHREYER** hangszerraktárában

Szabadság-tér 21., földszint.

STERN

Arad és vidéke legnagyobb kizárólagos

női felöltő

árubáza

Aradon, Andrassy-ter.

= Nyomtatványokban =

ha **izlést** keres és **pontos időben** kíván hozzájutni és főleg súlyt fektet **jutányos árakra**, úgy tegyen megrendelést

az

Aradi nyomda részvénytársaságnál

meltek a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és

nyomtatási gépekkel berendezett

Könyvkötészeti-osztálya

könyv- és hangjegyek bekötéseket olcsó árban vállal és különösen disz-
munkák elkészítésében remekel.

Pontosítás.

Diszkrét izlés.

Tartós munka.

Mindamellet
olcsó árak!

Szóval: teljes megelégedés, úgy hogy ismerőseinek is melegen ajánlhatja.